

ماهنامه خبری - تحلیلی و علمی

بورس و بانک

www.bourse-bank.com

سال پنجم - شماره ۶۰۵ - اردیبهشت ماه ۱۴۰۰ - قیمت ۵۰۰۰۰ تومان

طی نامه‌ای از سوی فعالان بازار سرمایه مطرح شد:

**درخواست از سران قوا
برای حذف قیمت‌گذاری دستوری**

اجرای قانون جدید چک مزایا و چالش‌ها

MIDDLE EAST
MINES & MINERAL INDUSTRIES
DEVELOPMENT HOLDING Co.

www.midhco.com

دوسال متوالی
رتبه اول در گروه موسسات بیمه‌ای
به انتخاب سازمان مدیریت صنعتی

صاحب امتیاز-مدیر مسئول:
نعمت ا... شهبازی
زیر نظر شورای سیاستگذاری
دبیر تحریریه:
معصومه صالحی
تحریریه: سمیه ساجدی، انسیه
شهبازی، علی اشرف حضرتی

امور اداری: محمد عسگری
نشانی: تهران، میدان هفت تیر
خیابان قائم مقام-کوچه سام-پلاک ۵
تلفن: ۸۸۸۱۰۳۶۵ - ۸۶۰۷۳۶۶۲
نمابر: ۸۸۸۴۱۴۸۵
مجری چاپ: حسین دشتی
چاپ: خاتم نو

مطالب ماهنامه بورس و بانک را
در بانک اطلاعات نشریات کشور بخوانید
www.magiran.com

دکتر روحانی:

قدرتمند شدن اقتصاد کشور
در گرو افزایش تولید داخلی است

در نشست کمیسیون اقتصادی مجلس بررسی شد:

راهکارهای ساماندهی
بازار سرمایه

طی نامه‌ای از سوی
فعالان بازار سرمایه مطرح شد:

درخواست از
سران قوا برای حذف
قیمت‌گذاری دستوری

در راستای بهبود و تسهیل شرایط صدور مجوزهای
کسب‌وکار صورت گرفت:

نامه رؤسای اتاق‌های بازرگانی
تعاون و اصناف به رئیس مجلس

معاون اول پیشین رئیس‌جمهوری اعلام کرد:

بسته پیشنهادی
اصلاح ساختار اقتصادی

دکتر زرنندی معاون طرح و برنامه وزارت صمت:

سیاستگذاری تعاملی
در بخش تولید ضروری است

مهندس یزدی زاده تاکید کرد:

سال ۹۹؛ سال شکوفایی
تولید ریل ملی ذوب آهن

اخبار بورس، بانک و بیمه را در سایت «بورس و بانک» بخوانید

به اطلاع مخاطبان محترم ماهنامه علمی، تحلیلی و خبری «بورس و بانک» و فعالان بازارهای مالی می‌رساند که سایت خبری بورس و بانک با هدف انتشار جدیدترین و به روزترین اخبار و رویدادهای بورس، بانک و بیمه‌های کشور راه اندازی شده و اخبار و گزارش‌های مربوط به این حوزه را به صورت روزانه منتشر و در اختیار عموم علاقه‌مندان قرار خواهد داد. مدیران عامل محترم سازمان‌ها و شرکت‌ها و همچنین مدیران محترم روابط عمومی بانک‌ها، بیمه‌ها و بورس می‌توانند اخبار مهم مرتبط با واحد متبوع خود را برای درج در سایت خبری «بورس و بانک» ارسال کنند تا پس از بررسی‌های معمول نسبت به انتشار آن اقدام شود. علاقمندان می‌توانند اخبار و گزارش‌های خود را به آدرس تلگرامی @boursebankmonthly ارسال و در صورت لزوم برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۸۶۰۷۳۶۶۲ تماس حاصل فرمایند. آدرس سایت خبری بورس و بانک www.bourse-bank.com است.

فعالان بازار سرمایه در نامه‌ای خطاب به سران قوا؛

برای حمایت از تولید؛ قیمت گذاری
دستوری را یکبار برای همیشه کنار بگذاریم

دکتر نهاوندیان معاون اقتصادی رئیس‌جمهوری:

تمدید مهلت پرداخت مالیات
سال ۹۹ تا پایان خرداد

در یک گفت‌وگوی خبری تشریح شد:

۴ پیام ارزی
دکتر همتی

دکتر دهقان دهنوی تشریح کرد:

بسته پیشنهادی ۳+۷
برای حمایت از بازار سرمایه

عبداللهی رئیس اتاق تعاون ایران تشریح کرد:

مزایای قانون
جدید چک

دکتر سعد محمدی خبر داد:

رشد ۱۱۳ درصدی فروش فملی
در فروردین ۱۴۰۰

الزامات پیاده سازی قانون جدید چک

نعمت اله شهبازی

صاحب امتیاز و مدیر مسئول

این در حالی است که آبان ماه ۹۷ و پیش از نهایی کردن قانون جدید صدور چک؛ فرصت دوساله‌ای برای فراهم کردن زیرساخت‌های اجرا و آموزش همگانی پیرامون این قانون در نظر گرفته شد، اما آنچه اکنون و با اجرایی شدن قانون جدید مشخص شده؛ این است که بسیاری از مخاطبان از ظرافت‌های این قانون مطلع نیستند.

متأسفانه همانگونه که پیش‌بینی می‌شد؛ اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی نه تنها به خوبی انجام نشد؛ بلکه حتی در شبکه بانکی و پرسنل شعب نیز این اطلاع‌رسانی‌ها و آموزش‌ها ضعیف صورت گرفته است؛ لذا شاهد آن هستیم که به محض اجرایی شدن این قانون موجی از اعتراضات از سوی فعالان اقتصادی کشور اعم از واحدهای تولیدی، اصناف و کسبه و بازرگانان شکل گرفته و به طرق مختلف اعتراض خود را نسبت به نحوه اجرای این قانون و شرایط جدید صدور چک اعلام کردند. موضوع مهمی که بسیاری از فعالان اقتصادی به آن گلایه داشتند؛ این بود که اولاً این تغییر یک‌باره اتفاق افتاده است و در ثانی فرهنگ‌سازی و آموزش لازم داده نشده و متناسب با شرایط امروز بنگاه‌ها و واحدهای تولیدی و اقتصادی نیست.

به طور مثال این موضوع مطرح می‌شود که وقتی یک بنگاه‌ای یا مغازه‌ای چند فقره دسته‌چک در بانک‌های مختلف دارد و سال‌ها در حال کار با این دسته‌چک‌هاست؛ اجرای ضوابط جدید و یا جمع کردن این حساب‌ها در یک حساب و یک بانک بسیار دشوار است و یقیناً کسانی که درگیر بنگاهداری هستند؛ می‌دانند که این کار به سهولت امکان‌پذیر نیست. از طرف دیگر اجرایی کردن ضوابط جدید در همه این دسته‌چک‌ها و تمام فعالیت‌های اقتصادی واحدها و اصناف با توجه به پرسنل فعلی امکان‌پذیر نیست؛ لذا شاهد بودیم موج اصلی اعتراض از سوی صنوف تولیدی، خدماتی، بازرگانان و اتاق‌های بازرگانی، صنعت، معدن و کشاورزی سراسر کشور بود.

بنابراین انتظار می‌رود که بانک مرکزی و سیاستگذار بانکی در عین حالی که به درستی و در راستای اجرایی کردن قانون جدید صدور چک در کشور گام بر می‌دارد؛ شرایط کسب و کارها و فعالیت‌های اقتصادی را نیز در نظر بگیرد و فقط یک‌سویه به قضیه نگاه نکند.

اینکه تنها بخواهد مجری سیاست‌های مطلوب خود باشد؛ فارغ از اینکه ذینفعان این قانون با چه مشکلات و چالش‌هایی مواجه خواهند شد؛ اصلاً منصفانه و به صلاح فعالان اقتصادی نیست.

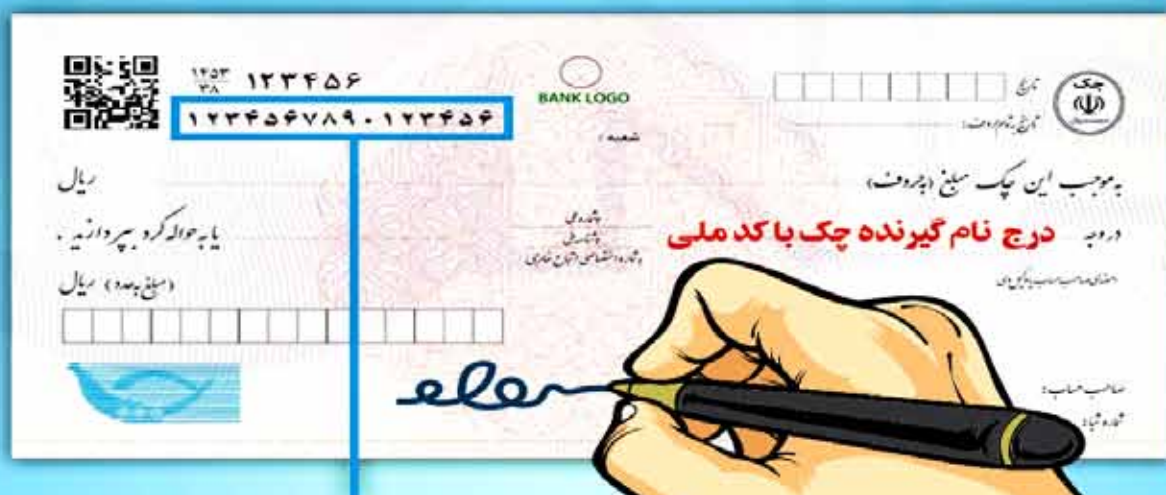
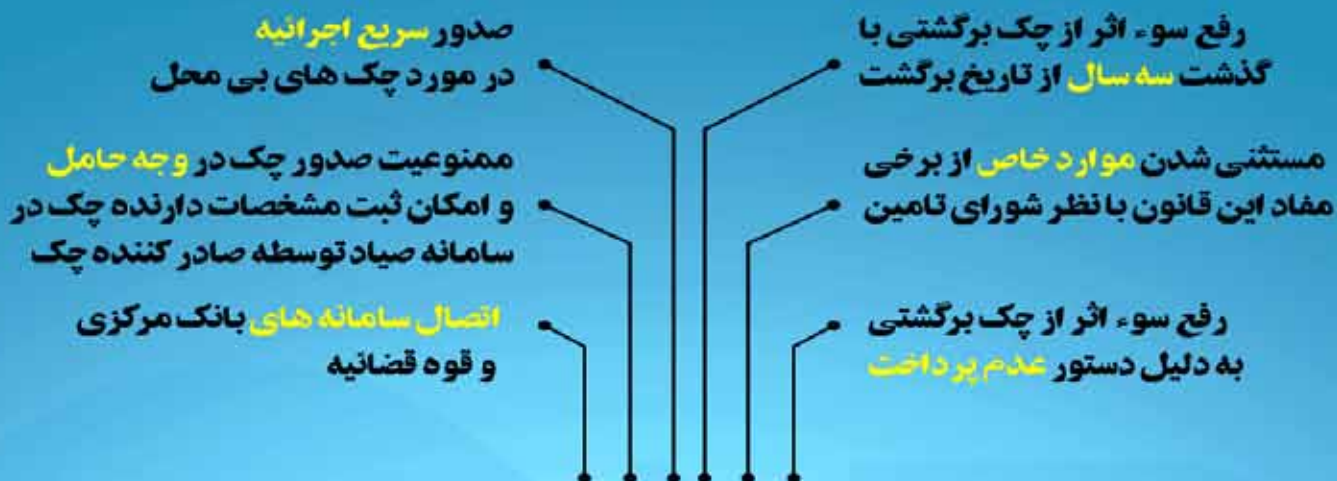
مطمئناً اکثر فعالان اقتصادی هم نسبت به اصلاح و پیاده‌سازی قانون جدید چک همراه هستند و این موضوع را تأیید می‌کنند، اما همگان بر این موضوع اذعان دارند که دوره گذار از قانون قبلی به قانون جدید باید با تدابیر، زیرساخت‌ها و آموزش‌هایی همراه باشد تا بنگاه‌ها، شبکه بانکی و مشتریان و ذینفعان چک بتوانند خود را با ضوابط و قانون جدید تطبیق دهند.

نخستین قانون مرتبط با شیوه صدور و دریافت چک در سال ۱۳۱۱ در مجلس شورای ملی به تصویب رسید. آن زمان شرایط اقتصادی و اجتماعی کشور به گونه‌ای بود که از چک به عنوان ابزار پرداخت نقد استفاده می‌شد. یعنی بازرگانان به جای نقل و انتقال حجم زیادی از پول؛ صرفاً چکی را به طرف معامله تحویل می‌دادند و او می‌توانست با مراجعه به بانک؛ مبلغ مورد توافق را تحویل بگیرد. در این میان با تغییر کارکرد چک در اقتصاد، نیاز به بازنگری در قوانین حوزه چک احساس شد و در نهایت در سال ۱۳۵۵ قانونی مستقل به نام قانون «صدور چک» به تصویب رسید و در سطح کشور به اجرا گذاشته شد.

طی دهه‌های ۷۰ و ۸۰ شمسی قانون «صدور چک» چندین بار مورد اصلاح قرار گرفت، اما قواعد آن تغییر اساسی نکرد که همین امر موجب شد تا قانون مذکور تناسبی با نقش واقعی چک در مبادلات اقتصادی کشور نداشته باشد. در همین راستا در سال ۹۷ مجلس شورای اسلامی قانون صدور چک را به صورت اساسی اصلاح کرد. در قانون اصلاح شده که از آن پس به عنوان قانون جدید چک شناخته می‌شود؛ فرآیند رسیدگی به چک‌های مدت‌دار به گونه‌ای تنظیم شده که دارندگان چک برگشتی به سهولت بتوانند به وجه خود برسند. بر این اساس با اجرایی شدن بخش‌هایی از قانون جدید چک این امکان برای دارندگان چک‌های برگشتی به وجود آمد تا با پرداخت هزینه اندک دادرسی و بدون صرف زمان طولانی و نگرانی از لحاظ تغییر مالکیت اموال صادرکننده چک بتوانند با مراجعه به شعب بانک بدون رسیدگی ماهوی؛ درخواست درج شناسه عدم پرداخت وجه چک را ثبت کنند و سپس با استفاده از شناسه عدم پرداخت به دفاتر خدمات قضائی رفته و درخواست صدور اجرائیه خود را ثبت کنند. سرانجام «قانون اصلاح قانون صدور چک» مشتمل بر سه ماده در تاریخ ۲۹/۰۱/۱۴۰۰ در مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۸/۰۲/۱۴۰۰ به تأیید شورای نگهبان رسید. این قانون تغییرات جدیدی را در قانون صدور چک اعمال کرد که مهمترین آنها تعیین احکام جدید درباره چک تضمین شده است.

با توجه به روند توسعه اقتصادی و توسعه فعالیت‌ها در کشور و در واقع خدمات شبکه بانکی و دسترسی متقاضیان به انواع خدمات بانکی؛ ضرورت داشت قانون چک در کشور مورد بازنگری قرار بگیرد و متناسب با نیاز امروز جامعه و با توجه به تجارب گذشته یک قانون مترقی‌تر تعریف و تصویب شد. قانون جدید چک قرار بود از اول سال جاری عملیاتی شود؛ در همین راستا بانک مرکزی نیز بخشنامه‌ها و مصوبه‌های لازم را به شبکه بانکی ابلاغ و سعی کرد تا اطلاع‌رسانی‌های لازم را در این خصوص انجام دهد. از سوی دیگر نظام بانکی کشور هم از هفته‌ها قبل سعی کرد به شیوه‌های مختلف به مشتریان، ذینفعان و دارندگان چک اطلاع‌رسانی‌های لازم را انجام دهد تا از ویژگی‌های قانون جدید چک به ویژه نحوه صدور چک و اطلاعاتی که باید در چک ذکر شود؛ اطلاعات کافی داشته باشند.

جزئیات مربوط به قانون جدید چک

شناسه صیاد (۱۶ رقم)

اعتبارسنجی کامل مشتری توسط سامانه صیاد (چک برگشتی، چک سفید و ...)

چه کسانی دسته چک نمی گیرند؟

کلاهبرداران

افراد ورشکسته

افراد بد حساب

ایجاد زیر ساختی برای چک موردی و چک الکترونیکی

اعتبار سه ساله دسته چک از زمان چاپ

ممنوعیت افتتاح هر گونه حساب، اعتبار اسنادی ارزی و ریالی، صدور کارت بانکی، اعطای هر گونه تسهیلات و ضمانت نامه

مسدودی کلیه حساب ها، کارت ها و وجوه صاحب حساب تحت هر عنوان در کلیه شبکه بانکی به میزان مبلغ چک

انسداد یکساله مبلغ چک برگشتی پس از واریز کسری مبلغ در حساب جاری، جهت رفع سوء اثر چک

۱

قوانین لازم الاجرا برای صاحبان حساب دارای چک برگشتی

۲

۳

دکتر روحانی ریاست جمهوری در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت:

قدرتمند شدن اقتصاد کشور در گرو افزایش تولید داخلی است

منابع لازم برای پرداخت مابه‌التفاوت مربوط در قیمت کود آورده اقدام لازم را به عمل آورند.

حمایت همه‌جانبه از بازار سرمایه
سیاست اصولی و همیشگی دولت است
بر اساس این گزارش در دویست و بیست و یکمین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت گزارشی از وضعیت و شرایط بازار سرمایه از سوی رئیس سازمان بورس کشور ارائه شد و راهکارهای پیشنهادی برای ثبات و رونق، ایجاد آرامش و تعادل در این بازار مورد بحث و بررسی قرار گرفت.
در این گزارش با تحلیل عملکرد صندوق تثبیت بازار سرمایه؛ پیشنهادهایی برای تقویت این صندوق و افزایش نقش تعادل‌بخش آن در بازار سرمایه ارائه و مورد بررسی و تصمیم‌گیری قرار گرفت.

دکتر روحانی در این جلسه با اشاره به نقش محیط سیاسی در عملکرد بازار سرمایه گفت: تاکید دولت؛ حمایت همه‌جانبه

از فعالان اقتصادی و کارآفرینان همه تلاش خود را انجام خواهد داد.

در این جلسه همچنین گزارشی از عملکرد شرکت‌های پتروشیمی و رشد تولید و صادرات در این شرکت‌ها ارائه شد و موضوع تعیین قیمت خوراک گاز طبیعی تولیدکنندگان آورده مطرح و تصمیمات لازم در این زمینه اتخاذ شد.

رئیس‌جمهور با تاکید بر نقش پیش‌تاز شرکت‌های پتروشیمی در مولدسازی منابع ارزشمند نفت و گاز کشور و تامین درآمدهای ارزی حاصل از صادرات غیرنفتی، حمایت از کشاورزان در تامین نهاده‌های موردنیاز به ویژه کود آورده را ضروری دانست.

دکتر روحانی همچنین با با تقدیر از تلاش کشاورزان در افزایش تولید محصولات کشاورزی، ادامه حمایت از کشاورزان در این زمینه را سیاست قطعی دولت اعلام کرد و از سازمان برنامه‌بودجه و وزارت اقتصادی و دارایی خواست نسبت به تامین

دویست و بیست و ششمین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت به ریاست رئیس‌جمهور برگزار شد و در این جلسه اقدامات و برنامه‌های انجام‌شده و پیشنهادی در راستای تحقق شعار «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

دکتر روحانی در این جلسه با بیان اینکه قدرتمند شدن اقتصاد کشور که مورد تاکید مقام معظم رهبری است، در گرو افزایش تولیدات داخلی با کیفیت است، تاکید کرد: افزایش رشد تولید طی سال‌های ۹۳ تا ۹۶ شاهد قطعی بر امکان رشد پایدار تولید با اتخاذ سیاست‌های مناسب اقتصادی و بهبود روابط بین‌المللی است.

رئیس‌جمهور با اشاره به اینکه دولت تا آخرین روز فعالیت خود تمام توان و امکاناتش را به حمایت از تولید، تولیدکننده و کارآفرینان کشور معطوف کرده است، گفت: دولت در راستای رفع موانع و حمایت

که طبق ضوابط ۲۵۰ هزار دلار در بازار بورس سرمایه‌گذاری کنند؛ اقامت ۵ ساله جمهوری اسلامی ایران اعطا می‌شود. واریز ۸۰ درصد درآمد ناشی از مالیات نقل و انتقال سهام در سال ۱۴۰۰ به عنوان آورده دولت به حساب صندوق تثبیت بازار برای حمایت از بازار سهام و تشویق سرمایه‌گذاری در این حوزه، صفر شدن مالیات آن بخش از سود انباشته شرکت‌های بورسی که به حساب افزایش سرمایه منظور شود با هدف ترغیب شرکت‌های بورسی به افزایش سرمایه‌گذاری و توسعه شرکت‌ها، امهال مالیاتی ۵۰ درصد مبلغ خرید شرکت‌هایی که نسبت به خرید سهام خود یا زیرمجموعه‌شان با هدف حمایت از بازار و مبتنی بر ضوابط شوریاعالی بورس اقدام می‌کنند؛ به مدت یکسال از جمله تصمیمات مهم اتخاذ شده در این جلسه بود که بعد از تصویب در شوریاعالی هماهنگی اقتصادی سران قوا اجرایی خواهد شد.

معافیت بانک‌ها و مؤسسات اعتباری که در راستای حمایت از بازار سرمایه سهام خریداری کنند یا اموال و دارایی‌های مازاد خود را به سهام تبدیل کنند؛ از شمول ماده ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید و جرائم ناشی از آن، فراهم شدن امکان سرمایه‌گذاری صندوق توسعه ملی در بازار سرمایه به عنوان اصلاح اساسنامه این صندوق که در صورت تصویب نقش مهمی در حفظ ارزش دارایی‌های این صندوق برای نسل‌های آینده خواهد داشت و اجازه به صندوق تثبیت و صندوق توسعه بازار برای اینکه تا سقف ۲۰ هزار میلیارد تومان اوراق بدهی با ضمانت دولت منتشر و در راستای ایجاد پایداری و توسعه بازار به کار گرفته شود؛ از دیگر تصمیمات این جلسه بود.

اقتصادی دولت برای تقویت بازار سرمایه

در دیگر جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت در ادامه مباحث جلسات قبلی این ستاد به بحث و بررسی وضعیت بازار سرمایه اختصاص داشت و پیشنهادهای مطرح شده برای ابزارهای حمایتی از سهامداران خرد بررسی و تصمیمات مهمی به منظور حمایت از بازار سرمایه و توسعه بسترهای سرمایه‌گذاری در بورس و پشتیبانی از تامین مالی طرح‌های توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری در بنگاه‌های اقتصادی کشور اتخاذ شد.

ستاد هماهنگی اقتصادی دولت در این جلسه تصمیمات مهمی اتخاذ کرد که موارد مربوطه برای تصویب به شوریاعالی هماهنگی اقتصادی سران قوا ارائه خواهد شد. بر اساس تصمیم اتخاذ شده در این جلسه به خریداران صندوق قابل معامله پلایش یکم که واحدهای این صندوق را از دولت خریداری کرده و بعداً به دلیل نوسانات متحمل زیان شده‌اند؛ از واحدهای سرمایه‌گذاری همین صندوق یا سایر موارد سهام تشویقی داده خواهد شد.

بر اساس مصوبات این جلسه در راستای مصوبه تخصیص یک درصد منابع خلاق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار؛ مقرر شد منابع ریالی معادل ۲۰۰ میلیون دلار از مصوبه مذکور توسط بانک مرکزی کارسازی و در وجه صندوق تثبیت پرداخت شود.

در این جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت همچنین تصویب شد که ممنوعیت اعطای تسهیلات بانکی به شرکت‌های سرمایه‌گذاری، هلدینگ‌های سرمایه‌گذاری و کارگزاری برای حمایت از بازار و توسعه سرمایه‌گذاری آنها در سهام لغو شود. بر اساس تصمیم این ستاد به منظور تشویق سرمایه‌گذاری؛ به سرمایه‌گذاران خارجی

از بازار سرمایه به عنوان یک سیاست اصولی و همیشگی است.

وی گفت: همچنان که افق مثبت در فضای تولید و تجارت کشور و رفع تحریم‌ها و محدودیت‌های خارجی و داخلی، محاسبات سرمایه‌گذاران در بازار بورس را تحت تأثیر قرار می‌دهد و آنها را به تقاضای بیشتر در بازار و سرمایه‌گذاری در واحدهای تولیدی کشور تشویق می‌کند؛ ایجاد نگرانی نسبت به دسترسی به بازارها و توان صادراتی بنگاه‌های اقتصادی نیز اثر منفی بر بازار تحمیل می‌کند. رئیس جمهور با تأکید بر حمایت همه‌جانبه دولت از بازار سرمایه به عنوان یک سیاست اصولی و همیشگی افزود: باید همراه با آموزش‌ها و ایجاد تمهیدات لازم؛ زمینه‌های حضور همراه با

دکتر روحانی با بیان لزوم تلاش‌های مؤثر و مداوم با استفاده از ابزارهای لازم برای ممانعت از رکود بازار بورس اظهار داشت: سیستم بانکی در این شرایط می‌تواند به کمک بازار بورس بیاید و با ایجاد امکان لازم برای اعطای تسهیلات به سرمایه‌گذاران بورسی؛ رونق را به بازار بازگرداند. رئیس جمهور سیاسی کردن بازار سرمایه و ورود غیر کارشناسی فعالان سیاسی در اظهار نظر نسبت به بورس را از مشکلات امروز بازار سرمایه برشمرد و گفت: بازار سرمایه؛ بازار بسیار حساسی است و برخی اظهار نظرهای نسنجیده می‌تواند بر شرایط این بازار تأثیر گذار باشد.

دکتر روحانی تأکید کرد: همه باید از مدیریت هدفمند بازار سرمایه توسط شورای بورس حمایت کنند و این شورا باید از پیشنهادهای فعالان بازار سرمایه و ابتکارات جدید برای ثبات بخشی و ایجاد رونق در این بازار استقبال کند.

تصمیمات مهم ستاد هماهنگی

فعالان بازار سرمایه در نامه‌ای خطاب به سران قوا؛

برای حمایت از تولید؛ قیمت گذاری دستوری را یکبار برای همیشه کنار بگذاریم

است. سرمایه‌گذاران ترسیده‌اند و احساس می‌کنند در این وادی تنها و بی‌حامی هستند. احساس می‌کنند پشت‌شان خالی شده و تمام آن وعده‌های خوش صرفاً جهت گذر از آن برهه خاص بود. ما فکر می‌کنیم که اگر این حس امتداد پیدا کند؛ توسعه اقتصادی کشور و به تبع آن بازار سرمایه در آینده با مشکلات عدیده‌ای مواجه می‌شود. از همین رو پیشنهاد می‌کنیم بیایید بار دیگر دست در دست هم دهیم و این مشکل را فارغ از هر عقیده و جناح‌بندی سیاسی به خاطر مردم و کشورمان حل کنیم. بیایید به خاطر بیاوریم که هر جا یکدل و متحد کنار هم بوده‌ایم؛ تهدید را مرفوع کرده و آن را به فرصت تبدیل کرده‌ایم.

در راستای این هدف بزرگ و برای نیل به این مقصود پیشنهاداتی را مطرح می‌کنیم: (۱) مالیات حق ملت است. حق جوان سیستان و بلوچستانی، مادر اهوازی، پیرمرد خراسانی و... است. دور از انصاف است بگوییم که برای حل مشکل عده‌ای از مردم؛ عده دیگری سهمیم باشند، اما پیشنهاد ما این است که بازار سرمایه مانند دیگر بخش‌های اقتصاد با اندکی تأخیر مالیات را پرداخت کند. می‌دانید بابت فروش هر سهم؛ سرمایه‌گذار نیم‌درصد ارزش

خطاب به سران قوا؛ ۸ راهکار عملی برای بازگشت مجدد اعتماد سرمایه‌گذاران به بازار بورس و تأمین نقدینگی برای بهبود وضعیت معاملات را پیشنهاد کردند.

متن نامه به شرح زیر است:

دکتر حسن روحانی ریاست محترم جمهور
آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی ریاست محترم قوه قضائیه

دکتر محمدباقر قالیباف ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

با سلام و احترام

می‌دانیم که قصه پرغصه سرمایه‌گذاران بورس ایران را خوب می‌دانید. می‌دانیم که روزانه و هفتگی ده‌ها نامه دریافت می‌کنید که در آن درد سهامداران مظلوم بورس را برایتان تعریف می‌کنند و چه بسا بهتر از ما از نابسامانی‌هایی که موجب این شرایط شده است؛ مطلع باشید. پس وقت گوه‌ربارتان را با تکرار مکررات هدر نمی‌دهیم و به بیان پیشنهاداتی برای برون‌رفت از شرایط کنونی بسنده می‌کنیم.

بزرگواران؛

امروز در بازار سرمایه عرضه بر تقاضا فزونی یافته است که بی‌شک برای این موضوع دلایل اقتصادی وجود دارد، اما دلایل رفتاری آن بیشتر

فعالان بازار سرمایه در نامه‌ای خطاب به سران قوا؛ ۸ راهکار عملی برای بازگشت مجدد اعتماد سرمایه‌گذاران به بازار بورس و تأمین نقدینگی برای بهبود وضعیت معاملات را پیشنهاد کردند که کنار گذاشتن قیمت‌گذاری دستوری در راستای حمایت از تولید از موارد کلیدی در این نامه است.

بازار سرمایه بعد از رکوردشکنی‌های بی‌سابقه طی ماه‌های ابتدایی سال گذشته و فتح شاخص دو میلیون واحد برای نخستین مرتبه در تاریخ خود؛ از مردادماه همان سال تغییر جهت داد و در حالی که بسیاری از کارشناسان و سهامداران گمان می‌کردند که بازار در حال اصلاح خود است و بعد از مدتی روند نزولی آن متوقف می‌شود؛ دامنه آن به سال جدید هم کشیده شد. به طوری که از ابتدای سال جدید تاکنون چراغ بازار فقط حدود سه روز سبز بوده و با وجود محدود شدن دامنه نوسان از منفی پنج به منفی دو و اخیراً منفی سه؛ شاخص کل بورس تا یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحد عقب‌نشینی کرده و حتی سهم‌های بنیادی و ارزشمند نیز در صف فروش هستند.

در این شرایط فعالان بازار سرمایه در نامه‌ای

قانون این است که سازمان بورس و اوراق بهادار محافظ منافع سرمایه‌گذاران خرد باشد. پیشنهاد می‌شود که ریاست سازمان بورس در جلساتی که در آن تصمیمات مهم در سرنوشت میلیون‌ها سهامدار در آن رقم می‌خورد؛ از جمله جلسات هیات دولت حضور داشته باشد تا مبادا بخشنده و سیاستی نافی منافع چندده میلیون ایرانی اتخاذ شود. پیشنهاد می‌کنیم در غیاب کانون سهامداران حقیقی نماینده‌ای از سازمان بورس به عنوان حافظ منافع سرمایه‌گذاران در تمام جلسات و شوراهای اقتصادی حضور داشته باشد.

(۷) قانون تجارت ایران مصوب سال ۱۳۴۸ است. بیایید قبول کنیم بعد از ۵۲ سال بخش‌هایی از این قانون احتیاج به بروزرسانی و ترمیم دارد. ثبت افزایش سرمایه شرکت‌ها که به هیچ‌وجه عملیات پیچیده‌ای نیست؛ گاهی به سال کشیده می‌شود و سرمایه‌گذار یک سال کامل دسترسی به دارایی خود ندارد. پرداخت سود شرکت‌ها در مدت ۸ ماه آن هم از تاریخ برگزاری مجمع سالیانه که خود معمولاً ۴ ماه بعد از پایان سال مالی است؛ در شرایط تورمی امروز قطعاً ناعادلانه بوده و به هیچ‌وجه مشوق سرمایه‌گذاری بلندمدت نیست. این قوانین در فضای امروز به جای تشویق سرمایه‌گذاری بلندمدت؛ مجازات‌کننده سرمایه‌گذاری بلندمدت است. پیشنهاد می‌کنیم کمیته‌ای در سازمان بورس برای اصلاح سریعتر این قوانین تشکیل شود.

(۸) نرخ‌گذاری‌های غیردستوری کمک بزرگی به اقتصاد و بازار سرمایه داشته باشد. تخفیفات مالیاتی، تعدیل نرخ ارز، تسعیر بانک‌ها، تخفیف نرخ خوراک پتروشیمی‌ها و پالایشگاه و ... می‌تواند چراغ سبز قوی از سوی حاکمیت برای تقویت سرمایه‌گذاری و سهامداران این بازار باشد.

نتیجه‌گیری

هدف‌مازنگارش این نامه اعلام‌همدلی و همکاری برای رهایی و خروج از این شرایط است. بازار سرمایه ایران در ابتدای راه قرار دارد و می‌تواند در تولید و اقتصاد نقش آفرینی مولد داشته باشد. قلب سرمایه‌گذاران بورس ایران مانند قلب هر ایرانی دیگری برای وطنشان می‌تپد و جز افتخار برای این مرزوبوم؛ چیزی از خداوند نمی‌خواهند.

ما ایمان داریم اگر همگی دست در دست هم دهیم؛ این مقطع را نیز به سلامت و پرافتخار سپری خواهیم کرد.

دست‌وپاگیر سازمان بورس و بانک مرکزی گاه مانع از این کار می‌شود. از کفایت سرمایه‌کارگزاری‌ها تا عدم پذیرش سهام به عنوان وثیقه نمونه‌هایی از این دست هستند. بازار سرمایه ایران قادر به تامین منابع از درون خویش است، اما تحقق این امر نیاز به پالایش قوانین دارد؛ لذا تقاضا می‌شود به ریاست سازمان بورس و بانک مرکزی دستور دهید تا حداقل‌ها با فوریت زمانی مسیر را برای علاقه‌مندان به سرمایه‌گذاری بلندمدت تسهیل کنند.

ج- طی سال‌های گذشته پرونده‌های بسیاری برای فعالان بازار سرمایه تشکیل شد که حرف‌وحدیث‌های فراوانی درباره آنها وجود دارد. افراد بسیاری که حضورشان برای سرمایه‌گذاران قوت قلب بود؛ امروز دلقورند و سکوت پیشه کرده‌اند. عدالت ترمیمی راه حل عادلانه‌ای برای حل این مشکل است که ریاست قوه قضائیه نیز تأیید و تأکید بسیار بر آن داشتند، اما تا امروز اجرایی نشده است. این تقاضا داریم که تسریع در اجرای عدالت ترمیمی را از ریاست سازمان بورس خواستار شوید.

(۵) قیمت‌گذاری دستوری امری که تمام مسئولان با آن مخالفند، اما همچنان در حال اجراست. همانطور که در بند یک نامه عرض شد؛ حمایت از بازار سرمایه نباید سبب تضییع حق از هیچ ایرانی شود. اکنون هم می‌گوییم حق سرمایه‌گذاران و صاحبان کسب‌وکار نباید به بهانه‌های واهی و سود عده قلیلی ضایع شود. برای مثال آیا می‌دانید بیش از ۱۰ سال است که شرکت‌های خودروسازی هیچ سودی به سهامدارانشان پرداخت نکرده‌اند؟ به اعتقاد شما بقیه بخش‌های صنعت خودرو هم این مشکل را نداشته‌اند؟ یا در قیمت‌گذاری فولاد، سنگ آهن و ... چگونه است که دلان خودرو و سوداگران فولاد و پتروشیمی میلیارد میلیارد تنها از دست‌به‌دست کردن کالاها سود می‌کنند، اما کارخانجات تولیدکننده همان محصولات با هزینه‌های مالی و هزار هزینه پنهان دیگر درگیرند؟ آیا این نگاه به حمایت از تولید منتهی می‌شود؟ پیشنهاد می‌کنیم در راستای حمایت از تولید؛ یکبار برای همیشه قیمت‌گذاری دستوری را کنار بگذاریم و تلاش کنیم تا فرآیندهای بازار را بهبود بخشیم.

(۶) بازار سرمایه از بخش‌های بسیاری از اقتصاد تأثیر می‌پذیرد. این بازار به نرخ سود حساس است. به نرخ ارز حساس است. به سیاست‌های خردوکلان اقتصادی حساس است. نص صریح

معامله را به عنوان مالیات پرداخت می‌کند؟ پیشنهاد این است که این نیم‌درصد به نام دولت در صندوق تثبیت بازار سرمایه سرمایه‌گذاری شده و با وجوه آن برای خرید سهام ارزنده بازار اختصاص یابد.

هر زمان بازار سرمایه به وضعیت طبیعی خود بازگشت؛ سهام این صندوق به ارزش روز (که قطعاً بالاتر از قیمت‌های امروز خواهد بود) فروخته شده و به حساب سازمان امور مالیاتی برگردد. توجه کنید ما نمی‌گوییم ما وجهی پرداخت کنید؛ بلکه صرفاً می‌گوییم مانند هر شخص حقیقی و حقوقی دیگری که برای پرداخت مالیاتش شاید بیش از یک سال زمان داشته باشد؛ به ما نیز اندکی زمان دهید تا کسب‌وکارمان دوباره به رونق برگردد و مالیات را با سود منطقی پرداخت کنیم.

(۲) قانون را اجرا کنید! پرداخت یک‌درصد از منابع صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت قانون است. اگر شما بزرگواران برای اجرای قانون پیشقدم نشوید؛ چه کسی در این سرزمین ممکن است پیشقدم شود؟

(۳) در کمیته تخلفات بازار سرمایه و دادگاه جرایم اقتصادی هر ماه ارقامی به عنوان جریمه و مجازات از فعالان و مدیران اخذ می‌شود. پیشنهاد می‌کنیم تاسیری شدن شرایط کنونی این ارقام به مانند مالیات‌ها به صندوق تثبیت واریز شود و با عادی شدن شرایط به حساب خزانه دولت بازگردد.

(۴) در شرایط کنونی مانند شرایط جنگی باید قدر سربازان شجاعی را که حاضرند پیشقدم شوند و برای تغییر شرایط به جلو بروند؛ بدانیم و آنها را تشویق کنیم. باید برای تشویق طرف تقاضای بازار تدابیری اتخاذ کنیم که برای دستیابی به این هدف سه پیشنهاد داریم:

الف- صندوق‌های توسعه و تثبیت بازار امروز به انباشتی از دارایی سهام تبدیل شده‌اند و توازن وجه نقد و سهام در آن از بین رفته است. بنابراین پیشنهاد می‌شود که این صندوق‌ها برای گذر از شرایط کنونی بخشی از سهام موجود در پرتفوی را عادلانه و با نرخ سود متناسب به صورت اقساطی به تمام علاقه‌مندان (با رعایت شرایط انصاف و عدالت) واگذار کنند تا هم خصوصی‌سازی تعمیق یابد و هم با افزایش وجوه نقد این صندوق‌ها دوباره موفق به انجام رسالت خود شود.

ب- در همین شرایط کنونی افراد زیادی وجود دارند که حاضرند تسهیلات گرفته و در طرف تقاضا به خرید سهام بپردازند، اما قوانین

دکتر دهقان‌دهنوی رئیس سازمان بورس
در نشست کمیسیون اقتصادی مجلس تشریح کرد:

راهکارهای ساماندهی بازار سرمایه

اقتصادی دولت با موضوع ساماندهی بازار سرمایه برگزار شده است. وی اظهار داشت: در مورد نرخ تسعیر ارز نیز با رئیس کل بانک مرکزی مکاتبه کردیم که به محض دستیابی به نتیجه نهایی در خصوص آن اطلاع‌رسانی خواهد شد. به اعتقاد ما بازار پول و بازار سرمایه در کنار هم باید در خدمت به اقتصاد باشند.

دکتر دهقان‌دهنوی با بیان اینکه امیدواریم با پیشنهادهای مطرح شده در این نشست و راهکارهای سازمان بورس بتوان وضعیت بازار را ساماندهی کرد، افزود: بخشی از این پیشنهادها در دولت تصویب شده و بخشی از آن قرار است در شورایی هماهنگی

سهامداران خرد پاسداری خواهد کرد. همچنین قرار است برای همه صنایع در سازمان بورس «میز صنعت» ایجاد و از ظرفیت‌های کارشناسی خود آنها برای بهبود شرایط استفاده کنیم. وی همچنین افزود: برنامه‌های متنوعی برای ارائه اطلاعات ارزشمند درباره شرکت‌ها به سهامداران داریم تا این افراد بتوانند بر اساس تحلیل درست درباره سهام خود تصمیم‌گیری کنند. رئیس بورس و اوراق بهادار ضمن تشکر از کمیسیون اقتصادی و قوه مقننه که همواره حامی بازار سرمایه و پشتیبان مردم بوده‌اند، گفت: علاوه بر این جلسه در مجلس؛ نشست‌هایی نیز در ستاد

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار تقویت تقاضا را از راهکارهای مهم این سازمان برای ساماندهی بازار سرمایه دانست.

دکتر محمدعلی دهقان‌دهنوی در نشستی که با حضور معاونان و مدیران ارکان بازار سرمایه در کمیسیون اقتصادی مجلس برگزار شد، گفت: جایگاه بازار سرمایه در اقتصاد کشور بر همگان روشن است و از آنجا که این بازار کانال تامین مالی برای تولید، اشتغال و سرمایه‌گذاری است؛ باید از آن حمایت شود. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار تاکید کرد: سازمان بورس از حقوق تمام سهامداران به ویژه

اقتصادی سران قوا بررسی و در خصوص آنها تصمیم‌گیری شود تا بتوان با تدوین بسته سیاستی مناسب؛ پیام حمایت از بازار سرمایه را به سهامداران منتقل کرد. رئیس سازمان بورس با اشاره به اینکه تقویت تقاضا در بازار سرمایه از راهکارهای بهبود شرایط است، ادامه داد: طی ماه‌های گذشته تقاضا تضعیف شده است که می‌توان با استفاده از ظرفیت‌های بازار سرمایه، طرف تقاضا را در بازار تقویت کرد. وی در تشریح این راهکار توضیح داد: شرکت‌های سرمایه‌گذاری و هلدینگ‌های بزرگ بر اساس تحلیل‌های به دست آمده تمایل به سرمایه‌گذاری در سهام‌های ارزشمند دارند، اما امکان تامین مالی برای آنها وجود ندارد که ما این مسیر را تسهیل کرده‌ایم؛ به نحوی که قرار است این شرکت‌ها اوراق بدهی منتشر و با جمع‌آوری سرمایه به دست آمده، سهام خریداری کنند؛ لذا با تحقق این امر طرف تقاضا تقویت خواهد شد.

دکتر دهقان‌دهنوی با بیان اینکه توسعه روش‌های سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در بازار سرمایه یکی دیگر از اقدامات است، اظهار کرد: امیدواریم با بررسی پیشنهادها در دولت و شورای عالی هماهنگی اقتصادی و حمایت و کمک مجلس؛ بتوانیم در زمینه بهبود شرایط گام برداریم.

عضو ناظر شورای عالی بورس: اعتماد؛

حیاتی‌ترین نیاز امروز بازار سرمایه

محسن علیزاده عضو ناظر شورای عالی بورس نیز در جلسه کمیسیون اقتصادی مجلس با رئیس سازمان بورس و مدیران ارکان بازار سرمایه گفت: مجلس آمادگی دارد تمام آنچه که بازار سرمایه برای بازگشت و بهبود نیاز دارد را با قید فوریت در دستور کار خود قرار دهد. وی در ادامه افزود: حیاتی‌ترین نیاز امروز بازار سرمایه اعتماد است و مجلس از تمام ظرفیت‌های خود برای اصلاح قوانین به نفع بازار سرمایه استفاده خواهد کرد.

علیزاده تصریح کرد: در تلاشیم تا جایگاه و اختیارات قانونی رئیس سازمان بورس را در راستای پاسداری از حقوق سهامداران افزایش دهیم تا امکان حضور وی در جلسات هیات‌دولت و شوراهایی همچون شورای پول و اعتبار فراهم شود.

به گفته عضو ناظر شورای عالی بورس مقابله

جدی‌تر با قیمت‌گذاری‌های دستوری، استفاده از منابع خود بازار سرمایه برای بهبود این بازار، تقویت صندوق تثبیت بازار سرمایه و کاهش مالیات از جمله راه‌حل‌هایی است که در وضعیت فعلی می‌توان برای تقویت بازار سرمایه به کار گرفت. علیزاده همچنین اظهار داشت: تخفیف در نرخ خوراک که در حال پیگیری است؛ امید بسیاری در بازار ایجاد می‌کند و وضعیت صنایع شرکت‌هایی که لیدر بازار هستند را به سمت‌وسوی مثبت سوق خواهد داد. وی افزود: کاهش نرخ سپرده‌ها نیز بسیار مهم است که در بازگشت اعتماد به بازار سرمایه کمک خواهد کرد. عضو ناظر شورای عالی بورس تاکید کرد: در سطح ارشد تصمیم‌گیری نیز رئیس‌جمهور مانند یک سرمربی باید مهره‌ها و وزیران کابینه را به خط کند و برای حل مسائل امروز بازار سرمایه فرمان واحد دهد.

دکتر پورابراهیمی: اقتدار سازمان

بورس را افزایش می‌دهیم

دکتر محمدرضا پورابراهیمی داورانی رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس نیز در این مراسم با اشاره به جایگاه جدید بازار سرمایه در اقتصاد ملی، از تصویب قانون جدید بازار سرمایه در آینده‌ای نزدیک خبر داد و گفت: اکنون در حال اصلاح جایگاه سازمان بورس در ساختار دولت هستیم. همچنین نحوه چگونگی حضور رئیس‌سازمان بورس در هیات‌دولت در حال بررسی است. وی با بیان اینکه ساختار عزل و نصب رئیس‌سازمان بورس و اوراق بهادار باید تابع شرایط خاصی باشد، ادامه داد: پیش‌نویس این مهم در کمیسیون اقتصادی تنظیم می‌شود و با اصلاح قانون بازار سرمایه؛ اقتدار سازمان بورس افزایش خواهد داشت.

دکتر پورابراهیمی به تبعات قیمت‌گذاری دستوری نیز اشاره کرد و افزود: ۳۰ تا ۴۰ درصد ارزش بازار تحت‌تاثیر قیمت‌گذاری دستوری است و کمیسیون اقتصادی مجلس مساله قیمت‌گذاری دستوری و آسیب‌های آن به بازار سرمایه را در صحن مجلس پیگیری می‌کند. نماینده مردم در مجلس یازدهم درباره نرخ تسعیر بانک‌ها و مؤسسات مالی گفت: نرخ اعلام شده در حوزه ارز خارجی تناسبی با نرخ بازار، نیما و سنا ندارد و به نوعی موجب نرخ‌گذاری

دستوری است و شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. بانک مرکزی باید نرخ تسعیر ارز را منصفانه و بر اساس واقعیت‌های اقتصادی تعیین کند. رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس به نرخ بهره‌بانگی اشاره کرد و با تاکید بر اینکه اگر اهمیت بازار سرمایه بیشتر از بازار پول نباشد، حداقل هم سطح آن است، افزود: نه تنها سیاست‌های پولی و بانک مرکزی کشور نباید مانع از توسعه بازار سرمایه شود؛ بلکه این سیاست‌ها باید با بازار سرمایه هماهنگ باشد. دکتر پورابراهیمی افزود: قرار بود ۱۴ هزار میلیارد تومان از صندوق توسعه ملی در اختیار صندوق تثبیت بازار سرمایه قرار گیرد که از این میزان تنها پرداخت هزار میلیارد یعنی یک چهاردهم آن محقق شده و دولت موظف است که باقیمانده منابع را در اختیار بازار سرمایه قرار دهد و کمیسیون اقتصادی نیز این موضوع را پیگیری می‌کند.

نماینده مردم در مجلس یازدهم به موضوع ارزهای دیجیتال نیز اشاره کرد و افزود: مردم باید از سرمایه‌گذاری روی ارزهای دیجیتال بدون پشتوانه داخلی اجتناب کنند و قطعاً ورود به ارزهای دیجیتال بدون پشتوانه اتلاف منابع است. با این حال می‌توان با بازار سرمایه از ظرفیت‌های ارزهای دیجیتال با پشتوانه داخلی بهره‌برداری کرد و موضوع ارزهای دیجیتال با پشتوانه داخلی با نظر و مشورت نهاد ناظر بازار سرمایه در صحن مجلس مطرح می‌شود. دکتر پورابراهیمی با بیان اینکه زمان اصلاح دامنه نوسان و حجم مبنا نیز فرا رسیده است، افزود: نقدشوندگی، اولویت اول بازار سرمایه است و قوانین و رویه‌ها باید بر اساس این اولویت تدوین و اصلاح شوند. رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس افزایش سودآوری شرکت‌های بورسی و فرابورسی را مهمترین رویداد اقتصادی دانست و تاکید کرد: متوسط سود شرکت‌های بورسی نسبت به سال گذشته ۱۴۷ درصد و سود شرکت‌های فرابورسی ۱۱۹ درصد رشد داشته که این اتفاق منشاء تحول در بازار سرمایه است. دکتر پورابراهیمی گفت: کمیسیون اقتصادی مجلس در کنار و همراه سازمان بورس و شورای عالی بورس است و با تمام توان به بازار سرمایه کمک می‌کند.

دکتر دهقان دهنوی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار تشریح کرد:

بسته پیشنهادی ۳+۷ برای حمایت از بازار سرمایه

همراهی مجلس و قوه قضائیه با بازار سرمایه

بسته پیشنهادی ده گانه تحت عنوان ۳+۷ با هدف رشد بازار سرمایه توسط رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در نشست خبری سخنگوی دولت رونمایی شد.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در این خصوص گفت: هر یک از بندهای ده گانه این بسته حاوی منابع مشخصی است و جمع این منابع همراه با راهکارهای جدید و توسعه ابزارها به تقویت مستمر و پایدار طرف تقاضا منجر می شود. دکتر دهقان دهنوی گفت: ورود مجلس شورای اسلامی به بازار سرمایه و همچنین رویکرد قوه قضائیه مبتنی بر نگاه حمایتی است و انشالله با این حمایت ها بازار سرمایه در اقتصاد به جایگاهی بالاتر از قبل می رسد.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار جزئیات بسته پیشنهادی ۳+۷ بازار سرمایه را چنین تشریح کرد و با بیان اینکه سه بند از بسته ۳+۷ آماده اجراست و اجرای هفت بند دیگر به قانونگذاری نیاز دارد و بنابراین منوط به تصویب در شورای عالی هماهنگی اقتصاد است، گفت: اختصاص یک درصد از منابع صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار، رفع ممنوعیت نهادهای مالی بازار سرمایه برای استفاده از تسهیلات بانکی و اعطای اقامت ۵ ساله برای سرمایه گذاران خارجی برای خرید سهام به صورت مصوبه در بازار سرمایه اجرایی می شود.

دکتر دهقان دهنوی افزود: البته پیشتر بخشی از منابع صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار پرداخت شد، اما با توجه به اینکه منابع این صندوق ارزی است و باید توسط بانک مرکزی به ریال تبدیل شود و سپس در اختیار صندوق تثبیت بازار قرار بگیرد؛ این مصوبه به شکل کامل اجرا نشد، اما خوشبختانه اخیراً تغییر منابع از ارز به ریال در دولت تصویب شد و با مساعدت رئیس کل بانک مرکزی به زودی ۲۰۰ میلیون دلار معادل ۵ هزار میلیارد تومان منابع جدید به بازار سرمایه تزریق می شود. دبیر شورای عالی بورس ادامه

مالی منع شده بودند و عملاً این مسیر بسته بود، اما اخیراً این موضوع مصوب و مقرر شد که با همکاری بانک مرکزی ممنوعیت نهادهای مالی بازار سرمایه در استفاده از تسهیلات بانکی برای خرید سهام لغو شود و از این پس نهادهای مالی می توانند برای سرمایه گذاری در سهام شرکت های زیرمجموعه خود یا سایر شرکت ها از تسهیلات بانکی استفاده کنند.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار اعطای اقامت ۵ ساله به سرمایه گذاران خارجی را از دیگر موارد این بسته برشمرد و ادامه داد: این قانون از گذشته وجود داشت، اما خرید سهام جزء مصادیق آن نبود که اخیراً سرمایه گذاری در بازار سرمایه و خرید سهام نیز در این فهرست قرار گرفت. وی با بیان اینکه اکنون بیش از ۳۶۰۰ کد سهامدار خارجی در بازار سرمایه صادر شده است، افزود: با این قانون می توانیم منابع

داد: برای صندوق تثبیت بازار کار ویژه های متعددی پیش بینی شده و بر اساس اساسنامه وظیفه اصلی آن تثبیت بازار است و در زمان افت شاخص به ثبات بازار کمک می کند. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار رفع ممنوعیت نهادهای مالی بازار سرمایه در استفاده از تسهیلات بانکی برای خرید سهام را از دیگر بندهای این بسته دانست و افزود: شرکت های سرمایه گذاری با سرمایه گذاری در شرکت های مختلف برای تولید و اشتغال ظرفیت جدید ایجاد می کنند. وی ادامه داد: در مواقع رونق بازار سرمایه، نهادهای مالی می توانند منابع مورد نیاز خود را از طریق عرضه اولیه یا با فروش سهام شناور تامین کنند، اما در مواقعی که جریان بازار معکوس است؛ باید از سهام شرکت های زیرمجموعه خود حمایت کنند. در واقع بر اساس مقررات نظارتی بانک مرکزی بانک ها از اعطای تسهیلات به نهادهای

حمایت از خریداران واحدهای صندوق‌های دولتی

وی با بیان اینکه جبران زیان سهامداران دارا یکم و پالایش یکم نیز در بسته پیشنهادی ۷+۳ پیش‌بینی شده است، ادامه داد: سال گذشته دو صندوق قابل معامله دولتی در بازار سرمایه عرضه شد. شرایط بازار در زمان عرضه دارا یکم مناسب بود و زبانی متوجه سهامدارانی که در زمان عرضه اولیه این سهام را خریداری کردند؛ نیست، اما در زمان عرضه پالایش یکم شرایط بازار تغییر کرد. قیمت‌ها کاهش شد و خریداران این صندوق زیان کردند. مردم انتظار ندارند در معامله با دولت زیان کنند. از همین‌رو از دولت خواهش کردیم تا از این صندوق حمایت کند و پیشنهاد شد تا به کسانی که در زمان عرضه اولیه واحدهای این صندوق‌ها را خریداری کردند؛ به ازای میزان زیان با ارزش روز واحدهای سرمایه‌گذاری اهداء شود.

بازار سرمایه در بلندمدت پیش‌تاز بازار هاست

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در پاسخ به این سؤال که چه چشم‌اندازی برای بازار سرمایه متصور است، گفت: وضعیت بازار سرمایه تابع شرایط مختلفی است؛ اتفاقات کلان اقتصادی، انتظارات فعالان اقتصادی، بازارهای جهانی و دیگر موارد مشابه از جمله مسائلی است که در قیمت سهام تأثیر گذار است، اما تجربه نشان داده که سرمایه‌گذاری بلندمدت در بازار سرمایه همواره بازدهی مناسبی دارد.

سرمایه‌گذاران صبور باشند

وی با بیان اینکه اگر سهامداران با دید بلندمدت در بازار سرمایه حضور داشته باشند؛ زبانی متوجه آنها نیست، تأکید کرد: سرمایه‌گذاران نباید با دارایی‌های اولیه به بازار سرمایه وارد شوند و حتما باید با دارایی مازاد و پس‌انداز در بورس سرمایه‌گذاری کنند. بازار سرمایه در بلندمدت بازده مناسبی دارد و در صورتی که سهامداران صبوری کنند؛ قطعاً بازده مناسبی کسب می‌کنند. دکتر دهقان‌دهنوی خطاب به سرمایه‌گذاران توصیه کرد غیرمستقیم به بازار سرمایه وارد شوند و افزود: صندوق‌ها، سبدگردان‌ها و مشاوران حرفه‌ای دارای مجوز بهترین گزینه برای سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه است. صندوق‌ها به شکل حرفه‌ای مدیریت می‌شوند و زمان مناسب خرید و فروش مناسب را انتخاب می‌کنند و برخی از صندوق‌ها بازدهی بالاتر از شاخص کسب کردند. سرمایه‌گذاران با خیال راحت از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری در بورس سرمایه‌گذاری کنند.

مجلس و قوه قضائیه همراه با بازار سرمایه

دکتر دهقان‌دهنوی در پایان با بیان اینکه جلسه‌ای مشترک میان مسئولان بازار سرمایه، رئیس مجلس و اعضای کمیسیون اقتصادی برگزار شد، ادامه داد: ورود مجلس شورای اسلامی به بازار سرمایه و همچنین رویکرد قوه قضائیه مبتنی بر نگاه حمایتی است و انشالله با این حمایت‌ها بازار سرمایه در اقتصاد به جایگاهی بالاتر از قبل می‌رسد.

و ۱۷ قانون رفع موانع تولید معاف شوند. قانون رفع موانع تولید زمانی مصوب شد که انتقاد جدی به بنگاهداری بانک‌ها وجود داشت. قانونگذار در آن شرایط تصمیم گرفت تا عایدی بانک‌ها در صورتی که مرتبط با فعالیت بانکی نیست؛ مشمول مالیات شود تا انگیزه‌ای برای نگهداری اموال و دارایی و سهام مازاد نداشته باشد، اما در شرایط امروز باید برای حمایت از بازار سرمایه و تقویت طرف تقاضا از منابع بانک‌ها استفاده کنیم. وی با بیان اینکه سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه برای بانک‌ها مطلوب است و تمایل دارند که در این بازار حضوری فعال داشته باشند و این مکانیزم نیز وجود دارد که بانک‌ها بدون ورود به بنگاهداری در بورس فعالیت کنند، افزود: در این بند پیشنهاد شد در صورتی که بانک‌ها سهامی بخرند که در مدیریت شرکت‌ها تأثیری نداشته باشد؛ مشمول قانون رفع موانع تولید نباشند. دکتر دهقان‌دهنوی به موضوع سرمایه‌گذاری صندوق توسعه ملی در بازار سرمایه اشاره کرد و افزود: مطابق اساسنامه؛ صندوق توسعه ملی می‌تواند در بازارهای پولی و مالی خارجی سرمایه‌گذاری کند. ما معتقدیم صندوق توسعه ملی باید در زمینه‌هایی سرمایه‌گذاری کند که هم افزایش تولید و اشتغال را به همراه داشته باشد و هم ارزش دارایی‌های صندوق برای نسل‌های آتی حفظ شود. از آنجا که همواره بازدهی بازار سرمایه در بلندمدت نسبت به بازارهای دیگر بیشتر است؛ بنابراین صندوق توسعه ملی هم می‌تواند در این بازار ارزش دارایی خود را حفظ کند. بر همین اساس پیشنهاد شد کلمه داخلی به بند اساسنامه صندوق توسعه ملی مبنی بر سرمایه‌گذاری در بازارهای پولی و مالی خارجی اضافه شود. وی افزود: این پیشنهاد توسط سران قوا بررسی می‌شود و در صورت موافقت با این موضوع؛ منابع مناسبی برای توسعه به بازار سرمایه وارد می‌شود.

انتشار اوراق با تضمین دولتی

رئیس سازمان بورس و بازار سرمایه با بیان اینکه در بند دیگری پیشنهاد شده تا صندوق توسعه و صندوق تثبیت بازار اجازه داشته باشند تا سقف ۲۰ هزار میلیارد تومان با ضمانت دولت اوراق بدهی منتشر کنند، افزود: منابع صندوق توسعه بازار از محل ۳۰ درصد کارمزدهای ارکان بازار تأمین می‌شود و یک درصد صندوق توسعه ملی در اختیار صندوق تثبیت بازار است و همچنین با تصویب بند تخصیص ۸۰ درصد مالیات معاملات به این صندوق؛ جریان مستمر منابع به آن وارد می‌شود. پیش‌بینی می‌کنیم تا آخر سال بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان منابع وارد این دو صندوق شود، اما این منابع در حال حاضر نقد نیست و راهکار این است که به پشتوانه جریان مستمر ورود منابع به این صندوق‌ها؛ اوراق منتشر کنیم. وی افزود: دولت پذیرفت انتشار این اوراق را تضمین کند و این دو صندوق تا سقف ۲۰ هزار میلیارد تومان اوراق منتشر کنند. با تضمین دولت بانک‌ها و صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشتری این اوراق خواهند بود.

قابل توجهی از این گروه جذب کنیم.

حمایت دولت از بازار سرمایه جدی است

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در ادامه به سایر بندهای هفت‌گانه این بسته اشاره کرد و ادامه داد: یکی از پیشنهادهای این بود که ۸۰ درصد از درآمد ناشی از مالیات نقل و انتقال سهام در سال ۱۴۰۰ در حساب صندوق تثبیت وارد شود. وی با بیان اینکه به هر معامله‌ای در بازار نیم درصد مالیات تعلق می‌گیرد و از فروشنده اخذ می‌شود، گفت: مجموع مالیات معاملات بازار سرمایه در طول یک سال مبلغ قابل توجهی است و پیشنهاد شد تا ۸۰ درصد مالیات هر نقل و انتقال به جای واریز به خزانه؛ به صندوق تثبیت بازار به عنوان آورده دولت واریز شود و صندوق می‌تواند به اتکاء این منابع به بخشی از برنامه‌های تثبیت بازار کمک کند. دکتر دهقان‌دهنوی ادامه داد: به منظور ترغیب شرکت‌های فعال در بازار سرمایه پیشنهاد شد چنانچه سود انباشته شرکت‌ها صرف افزایش سرمایه شود؛ به همان اندازه از مالیات معاف شوند. هدف از این بند این است که شرکت‌ها سود انباشته خود را در پروژه‌های جدید سرمایه‌گذاری کنند. شرکت‌ها به هر میزانی که منابع بیشتری به طرح‌های توسعه‌ای تزریق کنند و ظرفیت‌های تولیدی خود را افزایش دهند؛ سهام آنها ارزان‌تر می‌شود. این بند انگیزه بیشتری برای افزایش سرمایه ایجاد می‌کند. سخنگوی سازمان بورس و اوراق بهادار ادامه داد: در پیشنهاد دیگر عنوان شده است تا شرکت‌هایی که با هدف حمایت از بازار نسبت به خرید سهام یا زیرمجموعه خود اقدام کنند؛ تا ۵۰ درصد مبلغی که صرف خرید سهام کردند؛ به عنوان امهال مالیاتی به مدت یک سال برای آنها منظور شود. وی با بیان اینکه این بند نیز یک مشوق مالیاتی است، افزود: به رغم نقش مهم مالیات در بودجه و اقتصاد کشور به عنوان یک در آمد پایدار؛ سه بند از این بسته مشوق مالیاتی است. این موضوع نشان‌دهنده اهمیت و جایگاه بورس و پیامی به خانواده بازار سرمایه است که مجموعه دولت در حمایت از بازار سرمایه جدی است. تصویب سه مورد معافیت مالیاتی نشان می‌دهد دولت از در آمد پایدار خود گذشته است.

تقویت تقاضا با حضور بازارگردانان و بانک‌ها

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با اشاره به اینکه شرکت‌ها به نوعی در بازار سرمایه باید حالت قبض و بسط داشته باشند، افزود: در شرایطی که طرف عرضه بازار بیش از تقاضاست؛ شرکت‌ها می‌توانند سهام یا سهام زیرمجموعه‌های خود را خریداری کنند. این امر محتاج به منابع مالی است. بازارگردان‌های ما هم طی دو ماه گذشته در تنگنای مالی بودند و نمی‌توانستند عملیات بازارگردانی را به درستی اجرا کنند. با بند تعویق یک‌ساله مالیات عملیات بازارگردانی تقویت و تعادل و توازن در بازار برقرار می‌شود. دکتر دهقان‌دهنوی در ادامه افزود: در بند دیگری پیشنهاد شد تا بانک‌ها و مؤسسات اعتباری در صورت خرید سهام به مدت سه سال از ماده ۱۶

مشخصات ظاهری و الزامات چک‌های جدید در ۱۴۰۰

بر اساس ماده ۲۱ مکرر قانون «اصلاح قانون صدور چک»، چک‌های جدید از طریق ثبت در سامانه «صیاد» اعتبار خواهند داشت و صادرکننده چک مکلف است که اطلاعات تاریخ، مبلغ و هویت ذینفع را علاوه بر درج در برگه چک، در سامانه صیاد نیز وارد کند. ذینفع چک نیز در زمان تحویل چک جدید موظف است به سامانه «صیاد» مراجعه کرده و با کنترل اطلاعات ثبت شده در سامانه با متن برگه چک در اختیار، مراتب تأیید دریافت چک را اعلام کند.

همچنین صدور چک‌های جدید در وجه حامل ممنوع بوده و در سامانه «صیاد» نیز امکان صدور چک در وجه حامل به صورت سیستمی وجود ندارد. در زمان انتقال چک ظهرونیسی (پشت‌نویسی) چک در سامانه صیاد انجام می‌پذیرد و دارنده چک نیز چنانچه متمایل به انتقال چک به شخص ثالث باشد؛ لازم است که هویت‌گیرنده جدید را در سامانه «صیاد» درج کند.

از سوی دیگر خاطرنشان می‌شود که چک‌های جدید بدون ثبت در سامانه «صیاد» قابلیت پردازش در شبکه بانکی را ندارند و بانک‌ها از پرداخت وجه چک جدید ثبت نشده در سامانه یاد شده امتناع خواهند کرد. دسترسی به سامانه «صیاد» از طریق درگاه‌های بانکی (شامل اینترنت‌بانک و همراه‌بانک) و نیز برنامه‌های موبایلی پرداخت فراهم است و هموطنان می‌توانند با مراجعه به تارنمای شرکت شاپرک در بخش برنامه‌های موبایلی برنامه مورد تأیید را دانلود کنند.

چک‌های جدید ویژگی‌های بسیار مهمی دارند. رنگ این چک‌ها نسبت به چک‌های قدیمی متفاوت و بنفش رنگ است. در قسمت پایین سمت چپ چک‌های جدید که از ابتدای سال ۱۴۰۰ در اختیار مردم قرار گرفته است؛ عبارتی با این عنوان درج شده است: «کارسازی این چک؛ منوط به ثبت، صدور، دریافت و انتقال آن در سامانه صیاد است.»

راه‌های ثبت چک در سامانه «صیاد»

صادرکننده چک‌های جدید بعد از صدور چک حتماً باید اطلاعات آن را در سامانه «صیاد» بانک مرکزی ثبت کند. برای ثبت اطلاعات در سامانه صیاد صادرکنندگان چک راه‌های متنوعی را پیش‌رو دارند. یکی از روش‌ها استفاده از درگاه‌های بانک خود مشتری مانند

همراه‌بانک و اینترنت‌بانک است. همچنین صادرکنندگان چک می‌توانند از طریق برنامه‌های پرداخت نسبت به ثبت اطلاعات چک در سامانه «صیاد» اقدام کنند. در حال حاضر بیش از پنج برنامه پرداخت آماده‌سازی شده است و مشتریان می‌توانند با مراجعه به سایت شاپرک برنامه‌ها را بر روی گوشی‌های تلفن همراه خود نصب کنند.

الزامات صدور چک در قانون جدید چک

دسته‌چک‌های جدیدی که از ابتدای سال ۱۴۰۰ با درخواست متقاضی و پس از اتمام دسته‌چک‌های موجود در اختیار مشتری قرار گرفته است؛ حتماً باید در سامانه «صیاد» ثبت شوند و عملاً بدون ثبت دسته‌چک‌های جدید در سامانه؛ امکان کارسازی و کارپردازی این چک‌های جدید در شعب بانک‌ها وجود ندارد. بر همین اساس صادرکننده چک‌های جدید باید «تاریخ»، «مبلغ» و «دریافت‌کننده» چک را در سامانه «صیاد» ثبت کنند.

از طرف دیگر دریافت‌کننده چک نیز باید اطمینان حاصل کند که اطلاعات چکی که دریافت می‌کند؛ با اطلاعاتی که در سامانه «صیاد» ثبت شده است؛ همخوانی دارد یا خیر و نسبت به رد یا تأیید آن اقدام کند. در این راستا دریافت‌کننده چک می‌تواند به واسطه شناسه صیادی مندرج در گوشه سمت چپ بالای چک‌های جدید؛ اطلاعات چک را بارکشی کند و متوجه شود اطلاعاتی که توسط صادرکننده در سامانه «صیاد» ثبت شده است

با اطلاعات فیزیکی برگ چک مطابقت دارد یا خیر؟ در این صورت و با طی این مراحل آن چک قابل وصول و انتقال است.

اعتبار سه‌ساله چک‌های جدید بنفش رنگ دسته‌چک‌های جدید با مدت اعتبار حداکثر ۳ سال از زمان دریافت چک و با درج شناسه یکتا و با قابلیت ثبت در سامانه «صیاد» منتشر می‌شوند. به استناد ماده (۶) قانون صدور چک مصوب مورخ ۱۳ آبان ماه ۱۳۹۷ مجلس شورای اسلامی دسته‌چک‌های جدید حداکثر با مدت اعتبار ۳ سال از زمان دریافت چک و با درج شناسه یکتا در اختیار مشتریان قرار خواهد گرفت. بدین نحو که در متن هر برگه چک علاوه بر درج شناسه یکتا (۱۶ رقم)؛ عبارت «تاریخ صدور این برگه چک حداکثر تا تاریخ معتبر است» نیز قید شده است.

ممنوعیت صدور چک حامل

بر این اساس و در راستای اجرای ماده (۲۱) مکرر قانون یاد شده؛ صدور برگه چک‌های جدید در وجه حامل ممنوع بوده و لازم است تمام صادرکنندگان چک؛ چک‌های جدید را صرفاً در وجه گیرنده مشخص (شخص حقیقی/حقوقی) صادر کنند و گیرندگان چک نیز از پذیرش چک‌های مذکور در وجه حامل خودداری کنند. همچنین صادرکننده چک مجاز به صدور چک به تاریخ بعد از تاریخ اعتبار چک (تاریخ قید شده در عبارت موصوف) نبوده و گیرندگان آن نیز ملزم به کنترل تاریخ‌های یادشده خواهند بود.

مهمترین تغییرات قانون صدور چک بر اساس اصلاحات سال ۱۴۰۰

«قانون اصلاح قانون صدور چک» مشتمل بر سه ماده در تاریخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۹ در مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۸ به تأیید شورای نگهبان رسید.

این قانون تغییرات جدیدی را در قانون صدور چک اعمال کرد که مهمترین آنها تعیین احکام جدید درباره چک تضمین شده است.

تغییرات قانون صدور چک بر اساس اصلاحات اخیر (۱۴۰۰/۰۱/۲۹)

* مدت اعتبار تعیین شده برای چک به مدت ۳ سال از تاریخ دریافت دسته چک (موضوع ماده ۶ اصلاحی قانون صدور چک) حذف شده است.

* صدور و تحویل چکهای تضمین شده توسط بانکها به مشتری صرفاً از طریق سامانه صدور یکپارچه الکترونیکی چک (صیاد) امکانپذیر است.

* صدور و تحویل چکهای تضمین شده مستلزم تکمیل برگه (فرم) درخواست توسط متقاضی در شعبه بانک در حضور متصدی بانکی، درج مشخصات هویتی و شماره حساب گیرنده روی چک تضمین شده و نیز ثبت علت درخواست صدور چک مذکور در سامانه «صیاد» است. * لازم است به هر برگه چک تضمین شده، یک شناسه یکتا اختصاص یافته و امکان استعلام اطلاعات چک تضمین شده برای گیرنده چک (ذینفع) فراهم شود.

* پرداخت مبلغ چک تضمین شده توسط بانک صرفاً در وجه و به شماره حساب گیرنده (ذینفع) که مشخصات وی روی چک تضمین شده درج شده است؛ امکانپذیر است و ظهرنویسی برای انتقال چک تضمین شده فاقد اعتبار است.

* ابطال چک تضمین شده به درخواست متقاضی یا وکیل یا نماینده قانونی وی با ارائه اصل چک برای واریز وجه چک به حساب متقاضی بدون نیاز به ظهرنویسی گیرنده (ذینفع) صرفاً تا یک ماه پس از صدور آن توسط بانک صادرکننده امکانپذیر است.

* پرداخت چک تضمین شده به گیرنده (ذینفع) با ارائه اصل چک تنها پس از مهلت مقرر در بند قبل منوط به تکمیل برگه (فرم)های مربوط به مبارزه با پولشویی توسط متقاضی یا گیرنده (ذینفع) و گزارش شعبه بانک به واحد مبارزه با پولشویی بانک صادرکننده است.

* در فرض مفقودی چک تضمین شده، مراجعه متقاضی و گیرنده (ذینفع) به بانک صادرکننده ضرورت داشته و تکمیل و امضای برگه (فرم) اعلام مفقودی چک تضمین شده و تعهدنامه عدم ادعا نسبت به چک مفقود شده به منظور درخواست نسخه المثنی چک الزامی است.

* مؤسسه اعتباری موظف به احراز هویت متقاضی و گیرنده (ذینفع) و استعلام صحت مشخصات اشخاص اخیرالذکر از سامانه نظام هویت سنجی الکترونیکی بانکی و متعاقباً صدور چک المثنی مطابق با اطلاعات مندرج در سامانه صیاد پس از ابطال چک مفقود شده است. * در صورت جعل چک تضمین شده یا استفاده از چک تضمین شده مجعول علاوه بر مجازاتهای قانونی مقرر؛ محرومیت ۲ تا ۶ سال از گرفتن چک تضمین شده به حکم دادگاه پیشبینی شده است.

قانون جدید چک؛ کارآمد در احیاء اعتبار چک و رفع مشکلات کسب و کار

نایب رئیس هیأت مدیره بانک شهر با اشاره به آمار منتشر شده از سوی بانک مرکزی مبنی بر تکرر کمی شدن نسبت تعداد چکهای برگشتی به کل چکهای مبادله شده طی ماههای گذشته، گفت: قانون جدید چک ضمن احیاء کامل اعتبار چک؛ در رفع مشکلات کسب و کار نیز بسیار تأثیرگذار عمل کرده است.

به گزارش روابط عمومی بانک شهر؛ دکتر محسن زرنندی مقدم با تأکید بر اینکه اجرای دقیق و کامل تر این قانون مستلزم همکاری شبکه بانکی، مشتریان و شهروندان است، گفت: کارکنان شعب بانک شهر از ابتدای سال جاری اهتمام ویژه‌ای در آموزش ذینفعان با قانون جدید چک داشته‌اند.

دکتر زرنندی مقدم تصریح کرد: خوشبختانه بانک شهر در بازه زمانی کوتاهی با تهیه ویدئوهای آموزشی، ارسال پیامک، انتشار اینفوگرافی، اختصاص صفحه ویژه در وبسایت بانک و ... ضمن آشناسازی مشتریان با تمامی ابعاد قانون جدید مقدمات و زیرساختهای لازم در خصوص اجرای این قانون را نیز فراهم کرد.

وی در ادامه با اشاره به ارتقاء نقش چک در مبادلات مالی تصریح کرد: قانون جدید چک با احیاء اعتبار چک به عنوان یکی از ابزارهای مهم تبادل مالی؛ توانسته نقش مهمی در بهبود فضای کسب و کار ایفا کند. نایب رئیس هیأت مدیره بانک شهر گفت: همچنین با توجه به شیوع ویروس کرونا و مشکلات اقتصادی ایجاد شده برای واحدهای تولیدی؛ قانون جدید چک با تلاش کارکنان خدمت شبکه بانکی به نحوی اجرایی شد که خللی به وضعیت اقتصادی و روابط تجاری بین اشخاص در جامعه ایجاد نشود.

دکتر زرنندی مقدم با تأکید بر اینکه همواره به روز کردن قوانین؛ آثار و وقفه‌هایی را برای ذینفعان به دنبال خواهد داشت، خاطرنشان کرد: خوشبختانه با تدابیر بانک مرکزی در خصوص اجرای تدریجی قانون چک؛ با کمترین اختلالی در این خصوص مواجه بوده‌ایم.

وی در پایان خاطرنشان کرد: انتظار می‌رود با اجرای دیگر بخش‌های قانون جدید چک همانند: چک الکترونیکی و ... اعتبار چک در میان مشتریان شبکه بانکی و به خصوص فعالان اقتصادی افزایش چشمگیری پیدا کند.

اجرای قانون جدید چک چوب لای چرخ فعالیت‌های اقتصادی

علی بهادری جهرمی / عضو هیات علمی گروه حقوق دانشگاه تربیت مدرس

فرصت دوساله‌ای را برای فراهم کردن زیرساخت‌های اجرا و آموزش همگانی پیرامون این قانون در نظر داشته است. اما آنچه اکنون و با سپری شدن مهلت قانونی مشخص می‌کند؛ این است که بسیاری از مخاطبان قانون از ظرافت‌های این قانون مطلع نیستند.

بازگرداندن اعتبار به چک و کاستن از چک‌های بدون محل و پرونده‌های قضائی مربوط به انتقال اعتبار از فیزیک و برگه چک به سامانه‌های بانک مرکزی از جمله اهداف مهم وضع قانون جدید صدور چک بوده است، اما بی‌اطلاعی موجود نسبت به تغییرات و ابداعات صورت گرفته در نهایت

یاد می‌شود. این تالی فاسد از هم‌اکنون راجع به «قانون اصلاح قانون صدور چک» هم قابل پیش‌بینی است.

به نظر می‌رسد نوآوری‌های قانون جدید چک؛ کارشناسی شده و محل اعتناست. از طرفی دیگر ابداعات قانون جدید به حدی است که حتی فعالان اقتصادی به عنوان اولین مخاطبان این قانون و حقوقدانان به عنوان شارحان و مشاوران قانون نیز از همه کم‌وکیف آن مطلع نیستند یا به ابعاد آن اشراف کامل ندارند.

این مهم از نظر قانونگذار پنهان نبوده است؛ چه به همین دلیل در آبان ماه ۹۷ و پیش از نهایی کردن قانون جدید صدور چک؛

حتی بهترین قانون‌ها هم ممکن است در اجرا با بن‌بست مواجه شوند؛ اگر «فرهنگ» و «زمینه»‌های متناظر با اجرای آن قانون به درستی فراهم نشده باشد. این قاعده کلی اختصاص به قانونی خاص یا زمان و مکانی مشخص ندارد و با کمی مسامحه در همه ادوار قانونگذاری می‌توان مصادیقی برای آن برشمرد.

قوانینی که پس از ساعت‌ها کار کارشناسی تصویب شده‌اند و به لحاظ حقوقی هم از اتقان لازم برخوردار بوده‌اند، اما به دلیل آماده نبودن مخاطب قانون یا فراهم نبودن زمینه‌های اجرای قانون در عمل منسوخ شده‌اند و از آنها به عنوان «قانون متروک»

به نقض غرض قانون و قانونگذار منجر خواهد شد. در واقع نه اعتبار به برگه چک بازمی‌گردد؛ نه از حجم چک‌های بدون محل و پرونده‌های قضائی کاسته خواهد شد. فقط برای تبیین بیشتر موضوع؛ به چند نمونه مختصر، اما مهم از تمایزهای قانون جدید چک اشاره می‌کنم:

۱- تاکنون سه شیوه وصول (حقوقی، کیفری و ثبتی) برای پیگیری وصول وجه چک پیش‌بینی شده بود، اما قانون جدید شیوه چهارمی را هم با هدف کاهش تعداد دعاوی چک در محاکم دادگستری به آن اضافه کرده است: دارنده چک می‌تواند بدون «شکایت ماهوی» علیه صادرکننده یا صاحب حساب؛ «اصل» مبلغ مندرج در چک را به استناد ماده ۲۳ قانون جدید از دادگاه مطالبه کند. اگر پس از مهلت ۱۰ روزه برای تودیع وجه چک، چک اصطلاحاً پاس نشود؛ با رعایت سه شرط مقرر در قانون علیه اموال و دارایی‌های صادرکننده و صاحب حساب اجرائیه صادر شده و منجر به وصول مبلغ چک از اموال آنها خواهد شد. امکان اعمال ماده ۳ قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی یعنی بازداشت صادرکننده چک که بر اساس ماده ۲۳ ممکن خواهد بود و پرداخت نشدن خسارت تاخیر در این شیوه وصول مبلغ چک از جمله ابداعات ریز و جدیدی است که حتماً باید نسبت به آن آگاه‌سازی‌های لازم صورت پذیرد.

۲- در قانون جدید چک برگشت خوردن حتی یک چک از یک بانک؛ تمام حساب‌های صادرکننده در تمامی بانک‌ها را مسدود خواهد کرد. «افتتاح نکردن هر گونه حساب و صدور کارت بانکی جدید»، «مسدود کردن تمام حساب‌ها و کارت‌های بانکی و هر مبلغی که صادرکننده با هر عنوان نزد بانک یا مؤسسه اعتباری دارد به میزان کسری مبلغ چک»، «پرداخت نکردن هر گونه تسهیلات بانکی یا صدور ضمانت‌نامه‌های ارزی و ریالی» و «عدم گشایش اعتبار اسنادی ارزی یارایی» از جمله محدودیت‌های مندرج در قانون جدید چک است که ۲۴ ساعت پس از برگشت خوردن چک از سوی همه بانک‌ها اجرائی خواهد شد.

هر چند که بانک مرکزی نتوانسته این بخش مهم از قانون را به صورت یکپارچه

و سراسری در شبکه بانکی اجرائی کند، اما مطلع نبودن صاحبان دسته‌چک نسبت به عواقب چک برگشتی، نه تنها اعتبار را به چک باز نمی‌گرداند؛ بلکه بر حجم پرونده‌های قضائی ناشی از چک و گرفتاری صاحبان کسب و کار هم خواهد افزود.

۳- در قانون جدید چک الکترونیکی (داده پیام) قابل اصدار است. به بیانی دیگر مطابق قانون جدید برای اینکه چک سند تجاری محسوب شود و مشمول قانون صدور چک قرار بگیرد؛ لازم نیست حتماً برگه کاغذی به نحو مرسوم و با شکل یکسان ممضی شده و به تاریخ معین صادر شده باشد.

مطابق قوانین جدید چک؛ اصول ناظر بر تجارت الکترونیک می‌تواند «چک الکترونیک» را تعریف کرده و به آن اعتباری همپای چک عادی ببخشد. در این رابطه فقر اطلاعات و رویه حقوقی - قضائی بیش از هر بخش دیگری احساس می‌شود. در عین حال فراهم نشدن زیرساخت‌های لازم برای انجام این مهم توسط بانک مرکزی به رغم مهلت قانونگذار برای اجرائی کردن این تکلیف تا قبل از پایان سال ۹۸ قابل تأمل است؛ در حالی که ارائه چک‌های الکترونیک یا دیجیتال در شرایط کرونا و لزوم ارائه خدمات الکترونیک می‌توانست حجم بالایی از مراجعات به شعب بانکی را کاهش دهد.

سامانه «صیاد» و لزوم ثبت چک در این سامانه، ممنوعیت صدور چک در وجه حامل و اصلاحات مربوط به ماده ۵ قانون قدیم ناظر بر پرداخت بخشی از وجه چک در مواد ۳ و ۴ قانون جدید و تبصره‌های آن و موارد بسیار ریز دیگر؛ از سایر ابداعات قانون جدید چک است.

علاوه بر فراهم آوردن و توسعه زیرساخت‌ها؛ یکی دیگر از لوازم جدانشدنی اجرای قانون، توسعه فرهنگی اجرای قانون است. زیرساخت‌هایی مانند سامانه «صیاد» تا حدودی فراهم شده است، اما برای پدیدار شدن آثار مثبت قانون و البته برای احقاق حقوق عامه؛ «آموزش همگانی» نسبت به این قانون مهم و با دامنه نفوذ و جامعه مخاطب بالا، از بدیهیات غیرقابل چشم‌پوشی است.

پر واضح است که صرف تصویب قانون، ولو یک قانون خوب؛ منجر به تحقق اهداف موردنظر نمی‌شود. اجرائی شدن الزامات و تحقق اهداف قانون جدید چک هم ساعت‌ها آموزش برای اقشار خاص می‌طلبد. در صورت جدی نگرفتن آموزش‌های لازم در کنار فراهم نکردن زیرساخت‌های مکفی؛ می‌توان انتظار داشت در سالی که مانع‌زدایی از تولید محور فعالیت‌های اقتصادی است؛ قانون جدید چک در عمل چوب لای چرخ فعالیت‌های اقتصادی بگذارد.

بانک مرکزی نهاد هدایت‌کننده و ناظر بر فعالیت‌های بانکی کشور است که باید این موضوعات مهم را در نظر داشته باشد. ظرفیت عظیم مرکز و کلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه به عنوان نهاد ملی ارائه‌کننده خدمات حقوقی می‌تواند در این امر مهم راهگشا باشد. بیش از ۳۰ هزار وکیل و ۱۵ هزار کارشناس رسمی در سراسر کشور که بخشی از آنها کارشناس امور بانکی هستند؛ می‌توانند نقش بی‌بدیلی در رابطه با آموزش و مشاوره راجع به قانون جدید چک و تحقق اهداف این قانون مهم ایفا کنند.

ردیابی انتقالات بانکی

امین سردار آبادی - کارشناس سیاستگذاری

سامانه «صیاد» زیرساخت برقراری تقارن اطلاعاتی

سامانه‌ای که به صورت محوری در قانون جدید چک مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ سامانه «صیاد» نام دارد و در ماده ۶ این قانون مقرر شده است تا فرآیند صدور چک و دسته‌چک از اختیار بانک‌های خصوصی خارج شده و در این سامانه بانک مرکزی متمرکز شود. بر این اساس با اجرای کامل قانون جدید چک باید صدور، تأیید و انتقال چک در سامانه «صیاد» انجام پذیرد و بانک‌های عامل صرفاً کارپرداز این سامانه باشند.

بر همین اساس با اجرای کامل قانون جدید چک؛ وصول مطالبات وجه چک‌های صیادی تنها مبتنی بر اطلاعاتی که در سامانه صیاد ثبت شده باشد؛ صورت می‌گیرد و در نتیجه لاشه کاغذی چک بی‌اعتبار می‌شود. موضوعی که ضمن فراهم کردن امکان نظارت بانک مرکزی بر فرار مالیاتی؛ موجب برقراری تقارن اطلاعاتی هم می‌شود تا به وسیله آن گیرندگان چک بتوانند پس از ارزیابی سابقه صادرکننده چک درباره گرفتن یا نگرفتن چک تصمیم‌گیری کنند.

رفع نگرانی از مفقودی و سرقت چک با سامانه «چکاد»

بر اساس تبصره یک ماده یک قانون جدید چک؛ بانک مرکزی موظف است تا زیرساخت‌های لازم برای صدور چک الکترونیکی موسوم به داده پیام را فراهم کند. در حال

تا سابقه خوش‌حسابی یا بدحسابی صادرکننده چک را ارزیابی کنند؛ آن هم در شرایطی که طرف دیگر معامله به عنوان صادرکننده چک امکان ارزیابی کیفیت و کمیت کالا و خدماتی که دریافت می‌کرد را داشت. علاوه بر ذینفعان؛ بانک مرکزی هم به دلیل اینکه صدور چک در شعب بانک‌های عامل به صورت کاغذی انجام می‌شد؛ هیچگونه نظارت و اطلاعاتی از میزان صدور چک و میزان دقیق چک‌های برگشتی نداشت که این امر بانک مرکزی را از ارائه آمار درست خلق اعتبار به وسیله چک و نظارت بر بخشی از فرارهای مالیاتی ناتوان کرده بود.

استفاده از سامانه‌های الکترونیک در قانون جدید چک

در همین راستا مشکلات به وجود آمده سیاستگذاران را به این فکر انداخت که برای حل مشکلات به وجود آمده از فناوری‌های نوین در متن قانون جدید چک استفاده کنند و بسیاری از فرآیندها را برای تسهیل کاربرد آن توسط مردم و جلوگیری از مفقودی یا سرقت آن الکترونیک‌سازی کنند. بر این اساس در متن قانون جدید چک سامانه‌های مختلفی همچون سامانه صیاد، سامانه چک الکترونیک و سامانه سجل محکومیت‌های مالی نام برده شده و تلاش شده است تا با استفاده از این سامانه‌ها؛ کارآمدی چک به عنوان یک ابزار پرداخت رایج در بین مردم ارتقاء یابد.

قانون جدید چک در سال ۹۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و در آن از فناوری‌های نوین و الکترونیک برای ارتقاء جایگاه چک و استفاده بهتر مردم استفاده شده است تا جایی که می‌توان این قانون را جدا از جنبه حقوقی و اقتصادی؛ از جنبه کاربردی کردن فناوری‌های نوین در قانونگذاری نیز مورد بررسی قرار داد.

قانون قبلی چک که تحت عنوان قانون «صدور چک» شناخته می‌شود؛ در سال ۱۳۵۵ به تصویب مجلس وقت رسید و با وجود اصلاحات دهه ۷۰ و ۸۰ در آن از فناوری‌های نوین برای کارآمد کردن قانون استفاده نشده بود تا جایی که این امر مشکلاتی را برای مردم و بانک مرکزی به عنوان نماینده حاکمیت ایجاد کرده بود. برای مثال مردم به عنوان ذینفعان چک در هنگام دریافت باید از لاشه کاغذی آن نهایت محافظت را می‌کردند؛ زیرا اگر لاشه کاغذی چک مفقود یا سرقت می‌شد؛ عملاً سرمایه دارنده چک از دست رفته بود.

این موضوع به این دلیل اتفاق می‌افتاد که اطلاعات چک به جز لاشه کاغذی در هیچ سامانه‌ای به صورت الکترونیک ثبت نشده بود و شعب بانک‌ها نیز موظف بودند تنها در ازای لاشه کاغذی چک؛ کار پردازش آن را انجام دهند.

مضاف بر این بسیاری از فعالان اقتصادی به ازای دادن کالا یا خدمات از بسیاری از مشتریان خود چک دریافت می‌کردند، اما هیچ امکانی نداشتند

عبداللہی رئیس اتاق تعاون ایران تشریح کرد:

مزایای قانون جدید چک

رئیس اتاق تعاون ایران با اشاره به کاهش محسوس چک‌های برگشتی گفت: قانون جدید چک فضای کسب و کار را سالم و شفاف می‌کند.

بہمن عبداللہی رئیس اتاق تعاون ایران با اشارہ بہ مشکلاتی کہ چک‌های برگشتی برای مردم ایجاد کردہ بود، گفت: در گذشتہ چک‌های برگشتی یکی از معضلاتی بود کہ علاوہ بر تولیدکنندگان؛ مردم بسیاری ہم با آن مواجہ بودند و برای ہمین ہم قانون جدید چک تلاش کرد تا مشکلاتی کہ باعث ایجاد دردسر برای مردم شدہ بود را رفع کند.

وی با اشارہ بہ اجرای مرحلہ جدیدی از قانون جدید چک تصریح کرد: اجرای قانون بہ دلیل وجود شرایط خاصی کہ ویروس کرونا بر کشور و اقتصاد تحمیل کردہ بود؛ ۶ ماہ بہ تعویق افتاد و عملاً اجرای این قانون بہ ابتدای سال ۱۴۰۰ موکول شد و در حال حاضر از ۵ فروردین ماہ اجرای آن آغاز شدہ است. رئیس اتاق تعاون با اشارہ بہ نامگذاری امسال از سوی مقام معظم رہبری بہ «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» گفت: ممکن است در نگاہ اول اینطور استنباط شود کہ قانون جدید چک؛ کار را سخت می‌کند، اما من اعتقاد دارم قانون جدید چک در بلندمدت بہ نفع کسب و کارها عمل می‌کند؛ زیرا فضای کسب و کار را سالم‌تر کردہ و بہ شفاف شدن فعالیت‌های اقتصادی کمک می‌کند. عبداللہی خاطر نشان کرد: اجرای قانون جدید چک در درآمدت بہ استحکام و کاربرد بہتر چک کمک می‌کند با این حال باید تلاش شود کہ بانک‌ها حداکثر مساعدت را داشتہ باشند تا برخی عوارض اجرایی قانون جدید چک کاهش پیدا کند. وی با برشمردن مزیت‌های فراوان قانون جدید چک گفت: بزرگ‌ترین مزیت قانون جدید چک این است کہ با افزایش قابلیت چک، استفاده از آن را افزایش می‌دہد؛ زیرا تا پیش از این قانون ہر کسی می‌توانست چک بگیرد و صادر کند و هیچ نظارتی ہم بر این موضوع نبود.

رئیس اتاق تعاون ادامہ داد: قبلاً چک‌ها در وجہ حامل صادر می‌شد و چند دست می‌چرخید و اگر بہ دلیل عدم موجودی برگشت می‌خورد؛ باعث ایجاد پروندہ قضائی مفصلی می‌شد کہ چند نفر را درگیر می‌کرد؛ موضوعی کہ بہ راحتی قابلیت پیشگیری داشت و می‌شد از آن جلوگیری کرد. عبداللہی گفت: در قانون جدید چک با توجہ بہ اینکه ہم صادرکنندہ و ہم گیرندہ باید چک‌های جدید را در سامانہ صیاد چک ثبت و تأیید کنند؛ مشکلات بعدی حقوقی و قضائی آن کمتر است؛ بہ گونه‌ای کہ اجرای قانون جدید چک پروندہ‌هایی کہ بابت چک‌های برگشتی در قوہ قضائیه تشکیل می‌شدند را کاهش خواهد داد.

مزیت دیگر قانون جدید چک این است کہ با توجہ بہ ثبت چک در سامانہ صیاد بانک مرکزی؛ افراد می‌توانند با اطمینان خاطر بیشتری چک دریافت کنند؛ زیرا ہم مطمئن هستند کہ بانک مرکزی کنترل‌هایی را انجام می‌دہد و ہم خودشان قابلیت مشاہدہ سابقہ صادرکنندہ چک را دارند. در ہمین راستا گیرندہ چک با مشاہدہ سابقہ صادرکنندہ چک متوجہ می‌شود کہ آیا اساساً فرد صادرکنندہ چک توانایی نقد کردن مبلغ چکی کہ صادر کردہ است را دارد یا خیر کہ این موضوع موجب می‌شود تا گیرندہ چک با اطمینان خاطر بیشتری چک را دریافت کند. در نتیجہ امر اعتماد دوجانبہ‌ای بین صادرکنندہ و گیرندہ چک ایجاد می‌شود کہ می‌تواند بہ تسہیل امور کسب و کار کمک کند. عبداللہی با اشارہ بہ آمار چک‌های برگشتی بعد از اجرای مراحل مختلف قانون جدید چک گفت: اجرای این قانون تاکنون آمار چک‌های برگشتی را کاهش دادہ است و آمارهای ماہ‌های آتی بانک مرکزی ہم این موضوع را نشان خواهد داد.

حاضر بہ نظر می‌رسد علاوہ بر تدوین دستورالعمل اجرایی صدور و پردازش چک الکترونیک؛ زیرساخت فنی این کار تحت عنوان سامانہ چک امن دیجیتال موسوم بہ «چکاد» در حال آمادہ‌سازی است و لازم است تا در آیندہ بانک‌های مختلف بہ این سامانہ متصل شوند.

پیش‌بینی می‌شود با اجرای این بند از قانون جدید چک و فراہم آمدن امکان صدور چک الکترونیک؛ بسیاری از خطراتی کہ لاشہ کاغذی چک را تہدید می‌کرد؛ از بین رفتہ و دارندگان چک بدون نگرانی از لحاظ سرقت و مفقودی چک، آن را بپذیرند.

افزایش اعتماد بہ چک با دسترسی بانک مرکزی بہ سامانہ سجل

محکومیت‌های مالی

در قانون جدید چک برای جلوگیری از صدور چک بلامحل توسط افرادی کہ توان مالی پاس کردن چک‌های خود را ندارند یا سابقہ پیشینی چک برگشتی دارند؛ مقرر شدہ است تا قوہ قضائیه مکلف بہ ایجاد امکان دسترسی برخط بانک مرکزی بہ احکام ورشکستگی، اعسار و آراء قطعی صادر شدہ درباره چک‌های برگشتی باشد.

این دسترسی کہ باید از طریق سامانہ سجل محکومیت‌های مالی فراہم شود؛ این مزیت را برای گیرندگان چک ایجاد می‌کند کہ از نداشتن سابقہ چک برگشتی رفع سوء اثر نشدہ و همچنین نداشتن ناتوانی مالی ناشی از ورشکستگی یا اعسار صادرکنندہ چک مطمئن باشند و با آسودگی خاطر چک را دریافت کنند.

قانون جدید چک آغازی بر استفادہ از سامانہ‌های الکترونیکی در قوانین
امروزہ استفادہ از سامانہ‌های الکترونیکی در حکمرانی بہ ضرورت اجتناب‌ناپذیری تبدیل شدہ است کہ خوشبختانہ در فرآیند تدوین قانون جدید چک بہ آن توجہ شدہ و از ظرفیت‌های سامانہ‌های مختلف برای کارآمدسازی قانون جدید چک استفادہ شدہ است. در این وضعیت بہ نظر می‌رسد کہ اجرای موفق و کامل قانون جدید می‌تواند شرایط را برای کارآمدسازی دیگر قوانین با استفادہ از سامانہ‌های الکترونیکی فراہم کند.

تقارن اطلاعاتی در معاملات

حمیدرضا کوهیان - کارشناس اقتصادی

قانون جدید چک نیز به آن اشاره شده و وظیفه اجرای آن بر عهده بانک مرکزی قرار داده شده است. برقراری تقارن اطلاعاتی از این نظر اهمیت دارد که می‌تواند موجب آگاهی گیرنده چک از خوش حسابی یا بدحسابی صادرکننده چک شود و به این ترتیب ریسک معامله با افراد بدحساب را برای افراد و فعالان اقتصادی به شدت کاهش دهد. همچنین در متن قانون جدید چک با هدف پیشگیری از کشیدن چک بلامحل؛ بانک مرکزی مکلف شده است تا از زمان لازم‌الاجرا شدن قانون، وجوه کلیه حساب‌ها و کارت‌های بانکی فردی که چک برگشتی صادر کرده است را در هر بانک یا مؤسسه اعتباری که باشد را به میزان کسری مبلغ چک مسدود کند. مسدودی حساب‌ها به میزان کسری مبلغ چک به این دلیل در متن قانون گنجانده شده است که تا پیش از این برخی افراد برای سوءاستفاده قبل از برگشت خوردن چک؛ حساب‌های خود در بانکی که دسته چک به آن تعلق داشت را خالی می‌کردند و دارنده چک برگشتی را در بابت تکلیفی گذاشته و خود از بانک جدیدی؛ دسته چک جدید می‌گرفتند. علاوه بر این یکی دیگر از نکاتی که در متن قانون جدید چک به عنوان وظیفه بانک مرکزی قرار داده شده است؛ تدوین و راه‌اندازی زیرساخت خدمات برداشت مستقیم به صورت چک موردی است. این موضوع که با هدف کاهش تقاضا برای دسته‌چک در متن قانون گنجانده شده است؛ موجب می‌شود تا افرادی که کمتر از چک استفاده می‌کنند؛ به جای گرفتن دسته چک، نیازهای خود را با استفاده از چک موردی رفع کنند.

تکالیف در حال اجرا از سوی بانک مرکزی

راه‌اندازی سامانه «صیاد» یکی از مهمترین تکالیف بانک مرکزی در اجرای قانون جدید چک است که زیرساخت تکالیف دیگر بانک مرکزی همچون برقراری تقارن اطلاعاتی هم محسوب می‌شود. بانک مرکزی بر اساس قانون جدید چک موظف بوده تا حداکثر آذر ۹۹ نسبت به راه‌اندازی و الزامی کردن ثبت اطلاعات چک‌های جدید در این سامانه اقدام کند که به دلیل تعلل بانک مرکزی و همچنین مصوبه

قانون جدید چک در آبان ۹۷ به تصویب مجلس رسید و یک ماه بعد از سوی رئیس‌جمهور به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شد تا با اجرای آن مشکلات متعددی که قانون قدیمی صدور چک ایجاد کرده بود؛ رفع شود. قدمت تصویب قانون صدور چک به سال ۵۵ بر می‌گردد و با وجود اینکه طی دهه‌های بعدی اصلاحاتی برای بهبود قانون انجام شد، اما این اصلاحات موردی نتوانست مشکلات عدیده چک در ایران را حل کند. در نتیجه قانون جدید چک با رویکرد تحول‌گرایانه و مبتنی بر آسیب‌شناسی از قانون قدیمی چک تدوین شد و اجرای آن بر عهده دستگاه‌های اجرایی قرار گرفت تا بلکه بتواند مشکلات متعددی را که قانون قدیمی ایجاد کرده بود؛ حل کند.

تکالیف بانک مرکزی در اجرای قانون جدید چک

در همین راستا در متن قانون جدید چک؛ تکالیف مختلفی با زمان‌بندی حداکثر دو ساله در نظر گرفته شده که باید بانک مرکزی و قوه قضائیه نسبت به اجرای آن اقدام کنند. در این میان جایگاه مهم بانک مرکزی در نظام پولی کشور موجب شده تا اغلب تکالیف این قانون بر عهده بانک مرکزی باشد و تکالیف کمتری بر عهده قوه قضائیه قرار گیرد. برای مثال در متن قانون جدید چک مقرر شده است تا بانک مرکزی نسبت به راه‌اندازی سامانه یکپارچه صدور چک موسوم به سامانه «صیاد» اقدام کند تا از آن پس نه تنها صدور دسته چک جدید به صورت متمرکز از این سامانه صورت بگیرد؛ بلکه ذینفعان چک هم موظف باشند تا اطلاعات چک همچون تاریخ سررسید، مبلغ و اطلاعات هویتی گیرنده چک را در سامانه «صیاد» ثبت و تأیید کنند. این اقدام با این هدف انجام شده است تا صدور چک و دسته‌چک از حیطه اختیار بانک‌های تجاری به عنوان ذینفعان مبادلات اقتصادی خارج شود و در اختیار بانک مرکزی به عنوان نهاد ناظر قرار گیرد. علاوه بر این تمرکز اطلاعات در اختیار بانک مرکزی این امکان را فراهم می‌آورد تا برقراری تقارن اطلاعاتی بین صادرکننده و گیرنده چک فراهم شود؛ موضوعی که در ماده ۲۱ مکرر

اعتماد دوباره مشتریان بانکی و فعالان اقتصادی به چک

مدیر امور شعب شهر تهران بانک شهر با اشاره به اجرای قانون جدید چک از ابتدای سال جاری؛ از افزایش اعتماد دوباره شهروندان، مشتریان و فعالان اقتصادی پایتخت به چک خبر داد.

سعید عسگری با اعلام این خبر افزود: در گذشته ذینفعان برای انجام معاملات می‌بایست صادرکننده چک را می‌شناختند تا به چک صادرشده اعتماد کنند، اما در حال حاضر و با اجرای قانون جدید این شناسایی را شبکه بانکی از طریق اعتبارسنجی انجام می‌دهد.

وی با بیان اینکه خوشبختانه از ابتدای امسال شاهد نقدشوندگی بهتر و بیشتر چک‌های صادر شده در شعب پایتخت بانک شهر بوده‌ایم، تصریح کرد: قانون جدید یکی از مشکلات مهم چک یعنی عدم امکان شناسایی و اعتبارسنجی صادرکننده را به صورت کامل رفع کرده است.

مدیر امور شعب شهر تهران بانک شهر با اشاره به کاهش محسوس تعداد چک‌های برگشتی در شبکه بانکی کشور گفت: کاهش حدود ۶۰ درصدی چک‌های برگشتی در فروردین ماه و روند ادامه‌دار آن طی ماه‌های اردیبهشت و خرداد نشان می‌دهد که برای رفع مشکلات ناشی از چک در مسیر درستی قرار گرفته‌ایم و قطعاً در آینده نزدیک مشکلات چک به حداقل ممکن خواهد رسید.

وی با بیان اینکه طی سال‌های اخیر میزان بالای چک‌های برگشتی موجب شده است که بسیاری از واحدهای تولیدی با مشکلات متعددی روبه‌رو شوند، ادامه داد: هم‌اکنون با ثبت چک‌های جدید در سامانه «صیاد»؛ ضریب امنیت معاملات افزایش یافته و اعتبار چک مجدداً احیاء شده است.

عسگری با اشاره به اینکه چک‌های قدیمی فعلاً همانند گذشته کارسازی می‌شوند؛ به مشتریان شبکه بانکی توصیه کرد: هرگز چک جدید ثبت نشده در سامانه «صیاد» را دریافت نکنند؛ زیرا امکان کارسازی و کارپردازی آن در شعب بانک شهر وجود ندارد.

ستاد ملی مقابله با کرونا این موضوع در زمان‌بندی مقرر محقق نشد.

با این وجود بانک مرکزی از ابتدای سال جاری صدور دسته چک‌های جدید صیادی که ثبت آن در سامانه «صیاد» الزامی است را شروع کرده و بر اساس آخرین آمار تاکنون ۴۴۰ هزار دسته از این چک‌ها را بین متقاضیان توزیع کرده است. بر این اساس به رغم تاخیر به وجود آمده؛ راه‌اندازی سامانه «صیاد» به عنوان یکی از مهمترین تکالیف بانک مرکزی آغاز شده است. علاوه بر این از چندی پیش تقارن اطلاعاتی به صورت ناقص برقرار شده بود و گیرنده چک تنها امکان استعلام برخی اطلاعات از آخرین وضعیت صادرکننده چک را داشت و به دلیل الزامی نشدن ثبت چک در سامانه «صیاد» برخی اطلاعات موردنیاز همچون سقف اعتبار مجاز و میزان مانده تعهدات چک‌های تسویه نشده برای گیرنده چک به صورت آنی میسر نبود که انتظار می‌رود با راه‌اندازی سامانه «صیاد» این امر نیز هر چه سریع‌تر امکانپذیر شود.

تکالیف اجرا نشده از سوی بانک مرکزی

با وجود تلاش‌های بانک مرکزی برای اجرای قانون جدید چک، اما هنوز برخی از موارد مندرج در متن قانون که زمان‌بندی آنها هم به اتمام رسیده؛ اجرایی نشده است. برای مثال مسدودی حساب به میزان کسری مبلغ چک که در بند (ب) ماده ۵ مکرر به آن اشاره شده؛ هنوز در گیرودار نوشتن دستورالعمل است. علاوه بر این امکان صدور چک موردی نیز هنوز فراهم نشده است و بسیاری از افراد هنوز مجبورند برای کشیدن یک چک موردی به بانک مراجعه کرده و درخواست گرفتن دسته چک دهند. همه این‌ها در شرایطی است که بر اساس تبصره ۲ ماده ۶ قانون جدید چک؛ بانک مرکزی موظف بوده است حداکثر تا آذر ۹۸ زیرساخت صدور چک موردی را هم فراهم کند.

لزوم پایبندی بانک مرکزی

به تکالیف قانون جدید چک

گرچه نهادها و دستگاه‌های مختلف تاکنون به همه تکالیف خود عمل نکرده‌اند، اما صرفاً اجرای بخش‌هایی از قانون جدید چک اثر مثبت خود را بر افزایش اعتبار چک در مبادلات گذاشته است. بر این اساس پیش‌بینی می‌شود با اجرای همه تعهدات از سوی نهادهای مختلف؛ تمایل به استفاده از چک افزایش یابد. در این زمینه اجرای کامل تکالیف از سوی بانک مرکزی کمک شایانی به دستیابی به اهداف قانون جدید چک خواهد کرد. بر همین اساس لازم است تا مسئولان بانک مرکزی با تلاش مضاعف در راستای انجام تکالیف مندرج در قانون جدید چک اقدام کنند.

پیشگیری بهتر از درمان

محمدصادق امانی - کارشناس اقتصادی

چک بلامحل؛ رویکرد پسینی هم در قانون جدید چک برای افزایش پیش‌بینی‌پذیری بنگاه‌ها از وصول مطالبات وجه چک مقرر شده است تا در صورتی که یک بنگاه با چک برگشتی یکی از همکاران یا مشتریان خود مواجه شد؛ با اطمینان بیشتر نسبت به وصول وجه چک به پیگیری امور بپردازد. در این زمینه در متن قانون جدید چک نوشته شده است: صدور اجرائیه دادگاه علیه صادرکننده چک بلامحل بدون رسیدگی ماهوی در محاکم اتفاق بیفتد و دارنده چک بتواند با ارائه گواهینامه عدم پرداخت به دادگاه صالح در کمترین زمان و بدون صرف هزینه خاصی نسبت به صدور اجرائیه علیه صادرکننده چک اقدام کند. در تکمیل این موضوع بانک مرکزی برای اطمینان دارنده چک از وصول وجه چک خود در بند (ب) ماده ۵ مکرر قانون جدید چک مکلف شده است تا به بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری مسدودی حساب‌های صادرکننده چک بلامحل را به میزان کسری مبلغ چک اعلام کند تا به این شیوه با مسدودی وجوه داخل حساب‌ها به اندازه کسری مبلغ چک برگشتی؛ زمینه برای تسهیل فرآیند رسیدن دارندگان چک برگشتی به وجه چک مهیا شود.

افزایش پیش‌بینی‌پذیری به شرط اجرای قانون

چک به عنوان یک سند تجاری نشان‌دهنده بدهکاری یک فرد به فردی دیگر است. حال اگر پایبندی به این سند کاهش یابد؛ مشکلات مختلفی برای مردم و خصوصاً بنگاه‌های اقتصادی ایجاد می‌شود. بر این اساس قانونگذار موظف است قواعد حاکم بر چک را به گونه‌ای ساماندهی کند که یک بنگاه اقتصادی بتواند پیش‌بینی مناسبی از پایبندی دیگران به تعهدات خود و وصول مطالبات داشته باشد. در این خصوص به نظر می‌رسد قانون جدید چک با رویکرد پیش‌بینی‌و پسینی نسبت به لزوم تحقق مطالبات تدوین و تصویب شده است و اگر به صورت کامل توسط نهادهای مختلف اجرایی شود؛ می‌تواند پیش‌بینی‌پذیری بنگاه‌های اقتصادی از آینده خود را بهبود بخشد.

مشکلات بنگاه‌های اقتصادی به اصلاح قانون صدور چک رای مثبت داد و طرح اصلاحی که در رسانه‌ها با عنوان قانون جدید چک شناخته می‌شود را برای رئیس‌جمهور ارسال کرد. قانون جدید چک مبتنی بر آسیب‌شناسی انجام شده از قانون قدیمی چک تدوین شد و به تصویب رسید و تلاش شد تا در آن پیش‌بینی‌پذیری بنگاه‌های اقتصادی از پاس شدن چک‌ها افزایش یابد و بنگاه‌ها اطمینان بیشتری از وصول مطالبات چکی خود داشته باشند.

کاهش چک برگشتی با رویکرد پیش‌بینی قانون جدید چک

بر همین اساس در قانون جدید چک برای افزایش وصول مطالبات چک‌های برگشتی؛ رویکردی پیش‌بینی اتخاذ شد. به این معنی که در ابتدای کار به جای طراحی سازوکاری برای افزایش وصول مطالبات چک برگشتی؛ جلوگیری از صدور چک برگشتی در دستور کار قرار گرفت تا به این ترتیب با کاهش میزان چک‌های برگشتی؛ وصول مطالبات در تاریخ سررسید چک به صورت عادی انجام شود و نیاز به اقدامات پسینی نباشد. در این راستا بانک مرکزی بر اساس ماده ۲۱ مکرر قانون جدید چک مکلف شده است تا با همکاری قوه قضائیه از صدور چک برای افراد ورشکسته، معسر و افرادی که چک برگشتی رفع سوء اثر نشده دارند؛ جلوگیری کنند تا به این وسیله از صدور چک توسط افرادی که به دلیل شرایط مالی یا سابقه بدحساب بودن احتمال دارد که چک بلامحل صادر کنند؛ جلوگیری شود. علاوه بر این در ماده ۲۱ مکرر قانون جدید چک تمهیدی هم برای گیرندگان چک فراهم شده است تا به این ترتیب بتوانند آخرین وضعیت سقف اعتبار مجاز؛ سابقه چک‌های برگشتی طی سه سال اخیر و میزان مانده تعهدات چک‌های تسویه نشده صادرکننده چک را استعلام و با آگاهی از سابقه و اطلاعات کنونی صادرکننده نسبت به قبول چک اقدام کنند.

افزایش پیش‌بینی‌پذیری با رویکرد پسینی قانون جدید چک

در کنار رویکرد پیش‌بینی برای جلوگیری از صدور

در مبادلات اقتصادی یک طرف معامله پول در اختیار دارد و این پول را با طرف دیگر معامله که کالا و خدمات دارد؛ مبادله می‌کند. در این میان گاهی اوقات به دلیل حجم زیاد پول امکان جابه‌جایی آن فراهم نیست که در این شرایط طرفین از چک برای نقل و انتقال پول استفاده می‌کنند. علاوه بر این گاهی اوقات هم اساساً پولی وجود ندارد و دو طرف معامله توافق می‌کنند که در آینده‌ای معین پول کالا و خدمات پرداخت شود که در این صورت نیز از چک به عنوان رسیدی برای پرداخت پول در آینده استفاده می‌شود.

بر همین اساس چک در اقتصاد ایران به صورت همزمان نقش ابزار پرداخت نقد و آتی را ایفا می‌کند. در این شرایط تا چند سال قبل به دلیل برگشت خوردن نزدیک به یک چهارم ارزش چک‌های صادر شده؛ مشکلات متعددی برای بنگاه‌های اقتصادی به وجود آمده و موجب شده بود تا چک‌های برگشتی هزینه‌های قابل توجهی را به بنگاه‌ها تحمیل کنند. برای مثال اگر در گذشته یک بنگاه اقتصادی با برگشت خوردن چک یکی از مشتریان یا همکاران خود مواجه می‌شد؛ معلوم نبود که بتواند به وجه چک برسد یا نه؟ مضاف بر اینکه صادرکننده چک برگشتی می‌توانست با ترندهای مختلفی مثل خالی کردن حساب، انتقال مالکیت اموال به بستگان و درخواست اعسار از دادگاه از پرداخت وجه چک برگشتی خودداری کند.

چالش چک برگشتی برای پیش‌بینی‌پذیری بنگاه‌های اقتصادی

در این وضعیت دارنده چک هم یا باید از نقد کردن وجه چک صرف‌نظر می‌کرد؛ یا هزینه‌ای هم برای دادرسی مطالبه حق چک می‌پرداخت که هر دوی این انتخاب‌ها به معنای تحمیل هزینه پیش‌بینی‌نشده به بنگاه اقتصادی بود. آن هم در شرایطی که پیش‌بینی‌پذیری به معنای داشتن قدرت پیش‌بینی رخدادهای اقتصادی آینده هر بنگاه یکی از الزامات داشتن اقتصادی پویا محسوب می‌شود. بر این اساس در آبان سال ۱۳۹۷ مجلس شورای اسلامی با هدف کارآمد کردن نقش چک در اقتصاد ایران و کاهش

نقدشوندگی مطالبات

علیرضا سیفی - کارشناس حقوقی

این صورت بود که دارندگان چک برگشتی باید مستقیم به اجرای ثبت مراجعه می کردند و اجرای ثبت هم موضوع وصول مطالبات را به صادر کننده چک اطلاع داده و در نهایت مهلتی برای وصول مطالبات در نظر می گرفت که اگر در مهلت مذکور مطالبات وصول نمی شد؛ اجرای ثبت بعد از معرفی اموال بدهکار از سوی طلبکار نسبت به توقف اموال صادر کننده چک اقدام می کرد. این در حالی است که معلوم نبود طلبکار از کجا باید آمار دارایی های بدهکار را داشته باشد. نگاهی به هر دو مسیر وصول مطالبات چک مدت دار در قانون صدور چک نشان می دهد که در قانون مذکور در حالی دارندگان چک هزینه زیادی را برای پیگیری و احقاق حق خود متحمل می شدند که صادر کنندگان چک برگشتی هیچ هزینه ای برای صادر کردن چک بلامحل متحمل نمی شدند و دقیقاً همین امر موجب شده بود تا انگیزه ای برای پایبندی به چک به عنوان یک سند تجاری به حداقل برسد.

نوآوری های قانون جدید چک برای کاهش چک های برگشتی

در این شرایط در سال ۹۷ مجلس قانون صدور چک را به صورت اساسی اصلاح کرد. در قانون اصلاح شده که از آن پس به عنوان قانون جدید چک شناخته می شود؛ فرآیند رسیدگی به چک های مدت دار به گونه ای تنظیم شده بود که دارندگان چک برگشتی با سهولت بتوانند به وجه خود برسند. بر این اساس با اجرا شدن بخش هایی از قانون جدید چک این امکان برای دارندگان چک های برگشتی به وجود آمد تا با پرداخت هزینه اندک دادرسی و بدون صرف زمان طولانی و نگرانی از لحاظ تغییر مالکیت اموال صادر کننده چک بتوانند با مراجعه به شعب بانک بدون رسیدگی ماهوی؛ درخواست درج شناسه عدم پرداخت وجه چک را ثبت کنند و بعد با استفاده از شناسه عدم پرداخت به دفاتر خدمات قضائی رفته و درخواست صدور اجرائیه خود را ثبت کنند. علاوه بر این در قانون جدید چک مقرر شده است تا برای تسهیل دسترسی دارندگان چک برگشتی به وجه چک از حساب های صادر کننده چک در هر یک از بانک ها به میزان کسری مبلغ چک؛ مسدود شود تا به این ترتیب امکان سوءاستفاده و خالی کردن حساب های بانکی که دسته چک متعلق به آن بانک است؛ از بین برود.

کاهش محسوس چک های برگشتی با اجرای کامل قانون

قانون جدید چک با اصلاح قواعد و فرآیندهای قانون صدور چک به دنبال اهداف گوناگونی از جمله کاهش میزان چک های برگشتی است؛ موضوعی که در همین مدتی که از اجرای ناقص قانون می گذرد؛ محقق شده است. در این زمینه آمار هم نشان می دهد که ارزش چک های برگشتی نسبت به کل چک های صادر شده در بازه زمانی پیش و پس از اجرای قانون تا نصف کاهش یافته است. با این حال بخش هایی از قانون جدید چک مثل مسدودی وجه در هر یک از حساب های فرد بدهکار به میزان کسری مبلغ چک به رغم الزام قانونی در بند (ب) ماده ۵ مکرر هنوز از سوی بانک مرکزی اجرایی نشده است و انتظار می رود با اجرای بخش های اجرا نشده از قانون جدید چک؛ بیش از پیش میزان چک های برگشتی در جامعه کاهش پیدا کند.

نخستین قانون مرتبط با شیوه صدور و دریافت چک در سال ۱۳۱۱ در مجلس شورای ملی به تصویب رسید. آن زمان شرایط اقتصادی و اجتماعی به گونه ای بود که از چک به عنوان ابزار پرداخت نقد استفاده می شد. یعنی بازرگانان به جای نقل و انتقال حجم زیادی از پول؛ صرفاً چکی را به طرف معامله تحویل می دادند و او می توانست با مراجعه به بانک، مبلغ مورد توافق را تحویل بگیرد. در این میان با تغییر کارکرد چک در اقتصاد؛ نیاز به بازنگری در قوانین حوزه چک احساس شد و در نهایت در سال ۱۳۵۵ قانونی مستقل به نام قانون «صدور چک» به تصویب رسید و در سطح کشور به اجرا گذاشته شد. طی دهه های ۷۰ و ۸۰ شمسی قانون «صدور چک» چندبار مورد اصلاح قرار گرفت، اما قواعد آن تغییر اساسی نکرد و همین امر موجب شد تا قانون مذکور تناسبی با نقش واقعی چک در مبادلات اقتصادی کشور نداشته باشد. در همین زمینه باید گفت کارکرد چک طی دهه های اخیر از ابزار پرداخت نقد به ابزار پرداخت آتی تغییر کرده است و به همین دلیل لازم بود تا سیاستگذار متناسب با کارکرد جدید چک به تنظیم قواعد حقوقی چک بپردازد که این اقدام تا چند سال پیش از آن غفلت شده بود. به روز نشدن قانون «صدور چک» در طول دهه ۸۰ و ۹۰ شمسی موجب شده بود تا میزان چک های برگشتی نسبت به کل چک های صادر شده به شدت افزایش پیدا کند؛ تا جایی که در سال ۹۶ حدود ۲۳ درصد ارزش کل چک های صادر شده به عنوان چک های برگشتی در آمارهای بانک مرکزی ثبت شده است. در همین زمینه گزارش مرکز پژوهش های مجلس نشان می دهد فعالان اقتصادی در زمستان ۹۵؛ چک برگشتی را به عنوان پنجمین مانع محیط کسب و کار معرفی کرده اند که این امر نیز بیش از پیش ناکارآمدی قانون «صدور چک» را به همگان نشان می دهد. در این میان سؤالی که به وجود می آید؛ این است که متناسب نبودن قانون «صدور چک» با کارکرد جدید چک؛ چگونه موجب افزایش میزان چک های برگشتی شده بود؟ برای پاسخ به این سؤال باید به این نکته اشاره کرد که قانون «صدور چک» به گونه ای تدوین شده بود که در آن صادر کننده چک مدت دار می توانست به راحتی و بدون تحمل هزینه ای خاص؛ تعهد خود را زیر پا گذاشته و وصول مطالبات دارندگان چک را در پیچ و خم بوروکراسی اداری و قضائی به تأخیر بیندازد.

ناکارآمدی قانون قدیم چک در وصول مطالبات چک های برگشتی

در توضیح این موضوع می توان گفت که در قانون «صدور چک» به غیر از مسیر کیفری که برای چک های روز در نظر گرفته شده است؛ دو مسیر رسیدگی حقوقی و اجرای ثبت نیز برای وصول مطالبات دارندگان چک مدت دار وجود دارد که هر یک از آنها به دلایلی وصول مطالبات دارندگان چک را با مشکل مواجه می کرد. برای مثال در مسیر رسیدگی حقوقی؛ دارندگان چک برگشتی برای احقاق حق خود ابتدا باید به دادگاه حقوقی مراجعه و با دادن ۳/۵ درصد ارزش چک به عنوان هزینه دادرسی؛ نسبت به طرح دعوا اقدام می کردند و بعد بین یک تا دو سال منتظر می ماندند تا تازه در صورت صدور رای؛ امکان توقیف اموال صادر کننده چک برای آنها فراهم شود؛ در مسیر اجرای ثبت هم فرآیند به

در راستای بهبود و تسهیل شرایط صدور مجوزهای کسب و کار صورت گرفت؛

نامه رؤسای اتاق‌های بازرگانی تعاون و اصناف به رئیس مجلس

تولید و دیگر کار گروه‌های ملی‌واستانی کرده است، اما مشاهده عملکرد هر کدام از نهادهای قانونی فعال در بهبود محیط کسب و کار و نظام مجوزدهی کشور نظیر هیات مقررات‌زدایی نیز بیانگر آن است که هر کدام از این نهادها توانسته‌اند به صورت نسبی و محدود در بهبود محیط کسب و کار نقش بسزایی ایفاء کنند. در همین راستا بررسی دقیق و کارشناسی نظام اداری موجود و پیچیدگی ساختارهای مجوزدهی که حاصل چندین دهه مدیریت اقتصاد دولتی و دستوری در کشور است، بیانگر آن است که تغییر این شرایط به منظور بهبود محیط کسب و کار و تسهیل نظام مجوزدهی به منظور ارتقاء رتبه کشور در ارزیابی شاخص سهولت کسب و کار بانک جهانی با ساده‌سازی بیش از حد موضوع و انتظار اقدامات چشمگیر

در این ارتباط با عنایت به اینکه اتاق‌های سه‌گانه بازرگانی، اصناف و تعاون ایران از ابتدای ابلاغ قانون فوق و تأسیس هیات مقررات‌زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار جزء اعضای قانونی این هیات بوده و همواره در تدوین برنامه‌های هیات، برگزاری جلسات کمیته‌های تخصصی و جلسات اصلی هیات مشارکت فعال داشته‌اند؛ ذکر مطالب زیر در ارتباط با عملکرد هیات مذکور شایان توجه است:

۱- موضوع تسهیل و بهبود محیط کسب و کار همواره مورد تأکید و مطالبه بخش خصوصی و تعاونی کشور بوده و در این ارتباط نیز قانونگذار اقدام به پیش‌بینی مراجعان نظیر هیات مقررات‌زدایی، شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، ستاد تسهیل و رفع موانع

رؤسای اتاق‌های بازرگانی، تعاون و اصناف در مورد بهبود و تسهیل شرایط صدور مجوزهای کسب و کار به رئیس مجلس نامه نوشتند.

در این نامه آمده است: ضمن آرزوی صحت و سلامتی برای حضرت‌عالی و دیگر نمایندگان ملت در مجلس شورای اسلامی؛ همانگونه که مستحضرید اخیراً دکتر فرهاد دژپسند وزیر امور اقتصادی و دارایی در نشست علنی مجلس مورد سؤال برخی نمایندگان مجلس در ارتباط با اجرای ماده ۷ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مبنی بر لزوم شفافیت و تسهیل شرایط صدور مجوزهای کسب و کار قرار گرفتند و بعد از توضیحات وزیر نیز نمایندگان حاضر در صحن از پاسخ‌های دریافتی قانع نشدند که منجر به دریافت کارت زرد ایشان از مجلس شد.

نسبت به تصمیمات هیات مقررات‌زدایی تمکین و مصوبات هیات را اجرا نکنند؛ سرعت تسهیل قوانین و مقررات و مجوزهای محل از طریق نهادهای مرتبط نظیر هیات مقررات‌زدایی با محوریت وزارت اقتصاد، تکافوی رسیدگی به مقررات و مجوزهای زائد گذشته و مقابله با خلق مقررات و مجوزهای جدید را نخواهند داشت؛ لیکن خوشبختانه قانون اصلاح مواد (۱) و (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ که اخیراً در اسفند ماه ۹۹ ابلاغ شده است؛ حاوی الزامات هوشمندانه‌ای به منظور پیشگیری از خلق مجوزهای جدید توسط دستگاه‌های اجرایی در قوای سه‌گانه و همچنین افزایش ضمانت اجرایی مصوبات هیات مقررات‌زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار است.

در پایان ضمن تقدیر از دقت نظر نمایندگان ملت و همچنین مرکز پژوهش‌های مجلس بابت تهیه گزارش‌های نظارتی از اجرای قوانین مؤثر در بهبود فضای کسب‌وکار کشور انتظار می‌رود با ابلاغ قانون فوق‌الذکر و اجرای دقیق آن توسط دولت؛ شاهد کاهش مقاومت دستگاه‌های مجوزدهنده و همکاری بیشتر دستگاه‌های اجرایی کشور با هیات مقررات‌زدایی باشیم؛ بنابراین امیدواریم با تلاش بیشتر مجموعه اعضای قانونی این هیات از جمله نمایندگان مجلس شورای اسلامی و دستگاه‌های نظارتی عضو در کنار اتاق‌های سه‌گانه و وزارت امور اقتصادی و دارایی به عنوان دبیرخانه هیات؛ انتظارات قانونگذار و همچنین فعالان اقتصادی کشور از تسهیل ساختار مجوزدهی کشور بیش از پیش برآورده شود.

چشمگیر هیات در شاخص‌های عملکرد کمی و کیفی و اخذ دستوردهای ملموس در محیط کسب‌وکار کشور بوده است؛ اقداماتی نظیر راه‌اندازی پنجره واحد فیزیکی شروع کسب‌وکار در چند استان بزرگ و کاهش زمان ثبت شرکت و شروع کسب‌وکار از ۷۲ روز به ۳ روز کاری، فعال شدن سامانه ملی مجوزهای کسب‌وکار کشور (G۴B) در ثبت شناسنامه مجوزهای کسب‌وکار در آن، رسیدگی به شکایات متقاضیان در روند صدور مجوزها، رشد دو برابری تعداد برگزاری جلسات کمیته‌های تخصصی هیات، تسهیل در صدور الکترونیکی برخی مجوزهای پرتکرار و فراگیر نظیر گواهی عدم سوءپیشینه، گواهی اخذ کد اقتصادی، گواهی ثبت‌نام در نظام مالیات بر ارزش افزوده کاهش چشمگیر زمان استعلام گواهی ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم از متوسط یک ماه به کمتر از ۴ روز برای ۹۸ درصد متقاضیان و راه‌اندازی دادگاه تخصصی رسیدگی به دعاوی تجاری در تهران؛ تنها بخشی از اقدامات و دستوردهای ملموس هیات مذکور طی چهار سال اخیر بوده است که به سهم خود تأثیر قابل توجهی در افزایش امیدواری فعالان اقتصادی به استمرار اجرای ماده ۷ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و نقش‌آفرینی این هیات در بهبود فضای کسب‌وکار و نظام مجوزدهی کشور داشته است.

۳- مادامی که موتور تولید مقررات و بخشنامه‌ها و مجوزهای محل در کشور از طریق بیش از ۳۰۰ نهاد ملی و وزارتخانه متوقف نشود و مدیران دستگاه‌های اجرایی

صرفاً با ابلاغ یک قانون و از طریق یک وزارتخانه برای مقابله با بیش از ۳۰۰ مرجع صدور مجوز و مقررگذار در کشور بسیار خوشبینانه و دور از واقعیت است. ضمن آنکه اصلاح و بهبود محیط کسب‌وکار در نگاه کلان بسیار فراتر از حیطه وظایف و اختیارات یک نهاد با وزارتخانه خاص نظیر هیات مقررات‌زدایی و یا وزارت امور اقتصادی و دارایی است و تمرکز هیات مذکور نیز صرفاً بر روی شناسایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار است که به عنوان یک جزء از اجزاء گسترده فضای نامساعد کسب‌وکار کشور است؛ بنابراین با نگاهی واقع‌بینانه و مبتنی بر تجارب عملیاتی گذشته می‌توان ادعان کرد که اقدامات و انتظارات اصولی در راستای مقررات‌زدایی و بهبود محیط کسب‌وکار کشور به همان تناسب نیازمند جراحی اساسی در نظام قانونگذاری، رویه‌های وضع مقررات در دستگاه‌های اجرایی و تحول در ساختار اداری کشور است که بدون برنامه‌ریزی دقیق و در بازه زمانی میان‌مدت و در صورت عدم همکاری تمامی ارکان حاکمیت قابل اجرا نخواهد بود.

۲- هر چند که اتاق‌های سه‌گانه به عنوان نمایندگان قانونی بخش خصوصی و تعاونی کشور همواره مطالبه ارتقاء سطح عملکرد مجامع و شوراهای تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری حاکمیتی از جمله هیات مقررات‌زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار کشور بوده و هستند؛ لیکن مروری منصفانه بر عملکرد این هیات و دبیرخانه متبوع در وزارت اقتصاد به ویژه در دولت دوازدهم نشانگر پیشرفت

در یک گفت‌وگوی خبری تشریح شد؛

۴ پیام ارزی دکتر همتی

از مهمترین بحث‌های مطرح شده که در صحبت‌های دکتر همتی می‌توان یافت؛ هدف‌گذاری نرخ ارز در سال ۹۹ بود. وی در این خصوص گفت: هدف‌گذاری ما این بود که مجموعه سیاست‌ها را خواستیم به این سمت ببریم. ما گفتیم حداقل به هسته سخت نزدیک کنیم و تقریباً اردیبهشت ۹۹ بود که تا پایان اردیبهشت امسال پیش‌بینی شد. کرونا درآمدهای ارزی دولت را دچار شوک کرد و دوم اینکه در فشار حداکثری افتاد. ما نرخ ارز را در تورم هدف ۱۷ هزار تومان گذاشته بودیم که به ۳۳ هزار تومان رسید، اما الان کنترل شده و به ۲۰ هزار تومان رسید.

اظهارنظرهای رئیس کل بانک مرکزی نشان می‌دهد که هدف‌گذاری دلاری بانک مرکزی در سال گذشته معادل ۱۷ هزار تومان بوده است.

هدف‌گذاری نرخ دلار در سال ۱۴۰۰

با توجه به اظهارنظرهای دکتر همتی در مورد هدف‌گذاری سال ۹۹؛ سؤال مشخصی

توجه به صحبت‌های این مقام پولی و بانکی به نظر می‌رسد که بانک مرکزی در سال ۱۴۰۰ یک کریدور ۱۶ تا ۲۰ هزار تومانی برای نرخ ارز در نظر دارد. نکته سوم؛ میزان درآمد ارزی سال گذشته است. به گفته دکتر همتی درآمد ارزی به میزان ۸۰ درصد کاهش نسبت به میانگین داشته که رقم میانگین سال‌های اخیر حدود ۱۰۰ میلیارد دلار بوده است.

در نهایت نکته آخر در ارتباط با توزیع ارز ترجیحی در سال ۱۴۰۰ است. وی در این خصوص بیان کرد که در سالجاری در کمتر از دو ماه ۱/۵ میلیارد دلار برای نهاده‌های دامی و محصولات کشاورزی و ۵۰۰ میلیون دلار نیز برای دارو و تجهیزات پزشکی تامین کردیم که البته ۲ میلیارد دلار هم در سامانه نیما تامین شده است.

هدف‌گذاری نرخ دلار در سال ۹۹

در میان صحبت‌های این مقام پولی و بانکی کشور برخی نکات در ارتباط با آمارها و سیاست‌های ارزی کشور شنیده شد. یکی

رئیس کل بانک مرکزی در اظهارات خود چهار پیام ارزی مخابره کرد. «هدف‌گذاری ۱۷ هزار تومانی برای دلار در سال گذشته» بحث اولی بود که البته محقق نشد، اما به نظر می‌رسد که «هدف‌گذاری کنونی بانک مرکزی برای دلار» در محدوده ۱۶ تا ۲۰ هزار تومان باشد. رئیس کل بانک مرکزی در پیام سوم؛ حجم عرضه دلار ۴۲۰۰ تومانی در سالجاری را ۲ میلیارد دلار عنوان کرد. نکته آخر دلاری اینکه به گفته رئیس کل بانک مرکزی منابع ارزی دولت در سال گذشته ۸۰ درصد کمتر از رقم میانگین خود؛ یعنی ۱۰۰ میلیارد دلار بود.

رئیس کل بانک مرکزی در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری رسانه ملی به بیان ۴ نکته مهم ارزی در اقتصاد کشور پرداخت. نکته نخست؛ هدف‌گذاری نرخ ارز در سال ۹۹ بود که حکایت از نرخ ۱۷ هزار تومانی برای آن دارد که البته محقق نشد. نکته دوم؛ مربوط به هدف‌گذاری این نرخ در سالجاری است. با

کارشناسان اقتصادی بر این باورند که تسهیلات تکلیفی با توجه به سود پایین و همچنین وجود وثایق و تضامین ناکافی و نامطمئن؛ عامل ایجاد مطالبات غیر جاری است و معضلی برای بانکها بوده و همچنان هم است. از گفته‌های رئیس کل بانک مرکزی این موضوع برداشت می‌شود که میزان تسهیلات تکلیفی در سال جاری افزایش ۵ برابری داشته که می‌تواند مشکلات زیادی را برای نظام بانکی کشور ایجاد کند.

ادامه دولت همتی با نوبخت

دومین خبری که از صحبت‌های رئیس کل بانک مرکزی قابل برداشت بود؛ خبر وی از ادامه دولت با رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور است. درست در زمانی که دکتر همتی در رسانه ملی در حال گفت‌وگو بود؛ نوبخت در شبکه اجتماعی کلاب‌هاوس صحبت می‌کرد. مجموع صحبت‌های این دو مسئول رده بالای کشوری نشان می‌دهد که اختلاف نظر در خصوص بدهکار بودن دولت به بانک مرکزی و بالعکس همچنان وجود دارد.

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور در پاسخ به سؤالی که به موضوع استقراض از بانک مرکزی و طلبکاری دولت از این بانک اشاره داشت، بیان کرد: اگر تلاش نشود بین ما و دکتر همتی اختلافی ایجاد شود؛ باید بگویم که رقم قابل توجهی از محل فروش و صادرات فرآورده‌های نفتی حاصل می‌شود که برای پرداخت یارانه‌ها و ... به حساب بانک مرکزی واریز می‌شود. مشکلی که دکتر همتی و بانک مرکزی دارند؛ این است که موفق نمی‌شوند این رقم را تبدیل به ریال کنند. نه اینکه نخواهند، اما نمی‌توانند طلب ۱/۲ میلیارد دلاری دولت را به صورت ریال بدهند؛ چون معتقدند این موضوع پایه پولی و تورم را بالا می‌برد.

دکتر نوبخت با تأکید بر اینکه دکتر همتی هم این را قبول دارد و این به معنی نقص بانک مرکزی نیست، افزود: استقراض از بانک مرکزی حرف بی‌اساسی است و دکتر همتی هم این موضوع را تأیید می‌کند. سازمان برنامه و بانک مرکزی دو نهاد حاکمیتی هستند و ما مشکلات بانک مرکزی را درک می‌کنیم. طلبکار بودن دولت از بانک مرکزی یک واقعیت است و اینگونه نیست که بانک مرکزی از پرداخت آن استنکاف کند.

در مقابل دکتر همتی در این خصوص توضیح داد: «حتما (رئیس سازمان برنامه و بودجه) شوخی کردند. دولت به بانک مرکزی بدهکار است و بانک مرکزی طی دو سال گذشته ۱۳ میلیارد دلار ارز بابت خرید کالاهای اساسی

نسبت به میانگین سال‌های گذشته تقریباً ۸۰ درصد کاهش پیدا کرده است؛ بنابراین وقتی نتوانیم در بودجه آن را تامین کنیم؛ از ۲۹ واحد درصد رشد پایه پولی سال گذشته ۲۷ درصد از محل خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی می‌شود که ناشی از تبدیل دارایی‌های ارزی خارجی به ریال بود. دکتر همتی در قسمت دیگری از صحبت‌های خود در ارتباط با آزادسازی منابع بلوکه‌شده ایران در برخی کشورها بیان کرد: خبرهای مثبت و فرآیند کار نسبت به گذشته پیشرفت داشته است، اما زمانی که اطلاعات دقیق‌تر شدغ وضعیت را اعلام خواهیم کرد. البته در این خصوص خبرهایی منتشر شده است که نشان می‌دهد آزادسازی منابع در کره جنوبی در دستور کار قرار دارد.

دلار ۴۲۰۰ تومانی در سالجاری

وی در ادامه از تخصیص ارز ترجیحی برای تامین کالاهای اساسی و دارو در سال ۱۴۰۰ خبر داد و گفت: امسال در کمتر از دو ماه ۱/۵ میلیارد دلار برای نهاده‌های دامی و محصولات کشاورزی و ۵۰۰ میلیون دلار نیز برای دارو و تجهیزات پزشکی تامین کردیم که البته ۲ میلیارد دلار هم در سامانه نیما تامین شده است.

این مقام پولی‌وبانکی در واکنش به این پرسش که این منابع چطور تامین شده است؟ پاسخ داد: ما ۳ سال است که در جنگ اقتصادی محکم ایستاده‌ایم و منابع ارزی مورد نیاز کشور را تامین کرده‌ایم و طبیعتاً در این شرایط نمی‌توان جزئیات و نحوه تامین را اعلام کرد. همانطور که در جنگ نظامی اطلاعات و جزئیاتی منتشر نمی‌شود و موارد محرمانه‌ای وجود دارد.

وی در ادامه با تأکید بر اینکه شرایط ارزی کشور بهتر شده و بهتر هم خواهد شد، بیان کرد: درباره تامین ارز و بازار ارز مطمئن باشید سیاسی برخورد نکرده و نمی‌کنم و در راستای منافع اقتصادی عمل خواهیم کرد.

فشار مضاعف بر نظام بانکی

دکتر همتی علاوه بر مطرح کردن نکات ارزی به دو خبر مهم در صحبت‌های خود اشاره کرد. خبر نخست در ارتباط با فشار جدید بر نظام بانکی کشور است. وی در این خصوص بیان کرد: سال گذشته تسهیلات تکلیفی به بانکها ۱۲۰ هزار میلیارد تومان بوده است که امسال به ۶۰۸ هزار میلیارد تومان افزایش یافته و تقریباً ۵ برابر شده است. این افزایش به بانکها فشار وارد می‌کند و از طرفی بانکها باید در موضوع بورس، کرونا، خرید گندم و اعطای تسهیلات به خانوارهای آسیب‌دیده از بلایای طبیعی نیز تسهیلات پرداخت کنند که به منابع بانکها فشار وارد می‌کند.

که مطرح است اینکه بانک مرکزی چه بازه‌ای برای نرخ ارز در سال جدید در نظر دارد؟ وی در این خصوص به برخی نکات اشاره کرد که با توجه به این اظهار نظر می‌توان پیش‌بینی کرد که محدوده دلار بانک مرکزی در سال ۱۴۰۰ به چه میزانی است.

رئیس کل بانک مرکزی در ادامه و در پاسخ به این پرسش منتقدان که بیان می‌کنند بانک مرکزی با آزاد شدن منابع ارزی بلوکه شده از طریق ارزپاشی، نرخ ارز را با اهداف سیاسی پایین می‌آورد؛ توضیح داد: بانک مرکزی سیاسی نیست و افزایش ارزش پول ملی دستور رهبر معظم انقلاب است که برای افزایش ارزش پول ملی؛ نرخ ارز باید کاهش پیدا کند.

وی در ادامه تصریح کرد: نرخ فعلی ارز نرخ واقعی نیست و ما نرخ تسعیر ارز بانکها را نیز ۱۵ هزار و ۹۰۰ تومان برای پایان سال ۹۹ اعلام کردیم. بانک مرکزی به ارزپاشی اعتقادی ندارد، اما روند بازار نزولی است و نرخ ارز کاهش پیدا می‌کند.

دکتر همتی تأکید کرد: روند مداخله در بازار طی سال‌های گذشته تغییر کرده و مداخله در بازار متشکل ارزی و توسط خود صادرکنندگان انجام می‌شود. همانطور که امروز بانک مرکزی حتی یک دلار هم ارز در بازار عرضه نکرده است، اما ارزهای عرضه شده در بازار متشکل متقاضی نداشته که نشان می‌دهد دلار پتانسیل پایین رفتن زیر ۲۰ هزار تومان را هم دارد.

با توجه به صحبت‌های این مقام پولی‌وبانکی به نظر می‌رسد که بانک مرکزی یک محدوده ۱۶ تا ۲۰ هزار تومانی برای نرخ ارز در نظر دارد. البته رئیس کل بانک مرکزی به طور مستقیم به این کریدور اشاره نکرد. حال این سؤال مطرح می‌شود که اگر بانک مرکزی نرخ ارز را برای سال ۹۹ به میزان ۱۷ هزار تومان در نظر بگیرد و با توجه به تورمی که هر ساله در اقتصاد کشور وجود دارد؛ آیا تعیین نرخ دلار در زیر محدوده ۲۰ هزار تومان سیاست تعادل بخشی برای بازار محسوب می‌شود یا نه؟

درآمد ارزی سال ۹۹

این مقام پولی‌وبانکی در بخش دیگری از صحبت‌های خود به موضوع درآمدهای ارزی سال ۹۹ پرداخت. وی در این خصوص افزود: اواخر سال گذشته فعل و انفعالاتی باعث افزایش یک‌باره قیمت کالاهای اساسی شد و ما از دی‌ماه به بعد در حال کنترل بودیم که بعد از آن به خاطر کالاهای اساسی باعث شد نرخ‌ها بالا برود. ما طی سال‌هایی ۱۰۰ میلیارد دلار درآمد داشتیم، اما تورم ۳۰ تا ۳۵ درصد بود. امسال درآمد نفت و گاز

به دولت داده است. رهبر معظم انقلاب هم فرمودند که بدهی دولت به بانک مرکزی باید طی مدت سه سال پرداخت شود و در ترازنامه بانک مرکزی هم بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان از دولت طلب داریم که مربوط به این دولت هم نیست و از دولت‌های گذشته باقیمانده است. قبلاً هم مطرح کردم هر موقع بانک مرکزی به دولت بدهکار شد، حکمرانی اقتصادی درست شده است؛ یعنی دولت دست به سرمایه‌گذاری زده است. احتمال رفع تحریم‌ها؛ بازارها را کاهشی خواهد کرد

رئیس کل بانک مرکزی همچنین توضیحاتی را در خصوص برخی گزارش‌های رسانه‌ای مبنی بر اخلاص بانک‌ها در امر تولید ارائه کرد و در ادامه درباره نرخ ارز و تقویت پول ملی به نکاتی اشاره کرد. وی در مورد روند کاهشی نرخ ارز گفت: این روزها در برخی از اظهارات تلاش می‌شود اقدامات بانک مرکزی را برای تعدیل نرخ ارز که در راستای تلاش برای تقویت ارزش پول ملی و پاسخ به مطالبه مهم مردم است؛ اقدامی سیاسی جلوه دهند.

واکنش همتی به تحولات ارزی

در همین راستا احتمال رفع تحریم‌ها و آزادی منابع بانک مرکزی؛ انتظارات مثبتی در بازار ارز ایجاد کرده و کاهش نرخ ارز در این بازار امری منطقی است. وی در ادامه به این نکته اشاره کرد که روند کاهشی نرخ ارز و تقویت ارزش پول ملی مطالبه مهم مردم است. رئیس کل بانک مرکزی در مورد سیاست بانک مرکزی در خصوص مدیریت بازار ارز تاکید کرد: قبلاً هم گفته‌ام بانک مرکزی به دور از هیجانات غیرمنطقی و به صورت تدریجی متناسب با عوامل مؤثر بر عرضه و تقاضای ارز در بازار ثانویه و افزایش قدرت بازسازی خود؛ بازار را به سمت تعادل راهبری و مدیریت خواهد کرد.

بازار ساز بدون ابزار نمی‌تواند بازار را کنترل کند

کمتر از یک ماه قبل دکتر همتی طی اظهاراتی گفت: سال ۹۹ بدترین سال کشور بود. من بازار ساز هستم و وقتی که ابزار من محدود شود؛ نمی‌توانم بدون ارز بازار را کنترل کرد؛ شرایط ما اما الان بهتر می‌شود. وی در ادامه به این موضوع اشاره کرد که به صورت مرتب با صادر کنندگان در ارتباط است و جلساتی را با آنها برگزار می‌کند. وی افزود: با صادر کنندگان هر روز جلسه دارم. اینطور نیست که ارز را نیاورند؛ اما پتروشیمی‌ها ارز ارزان بدهند، من نمی‌توانم جلوگیری کنم. دکتر همتی در آن زمان با توجه به شرایط

سیاسی پیش آمده و مذاکرات وین گفت: الان تیمی در وین است که این مسائل را پیگیری می‌کند و این مسائل را پیگیری می‌کنیم که فقط گفته نشود تحریم بانکی برداشته شد؛ بلکه نحوه استفاده منابع و سایر ابزارها را هم برای رفع تحریم‌ها باید به کار بگیریم. در یک تناقضی قرار گرفته‌ام که بالاخره حرف بزنم یا نزنم. شرایط کشور ما طوری است که رئیس کل بانک مرکزی باید صبح تا شب پاسخ دهد، اما نمی‌خواهم صحبت من در متغیرهای اقتصادی کشور اثرگذار باشد.

در همان جلسه دکتر همتی با بیان اینکه بانک مرکزی به دلیل تورم نرخ ارز را کنترل نکرده است؛ بلکه بازار بر اساس عرضه و تقاضا روند نرخ را تعیین می‌کند، گفت: بانک مرکزی اجازه نمی‌دهد نوسانات نرخ ارز سنگین شود؛ بلکه دخالت ما به این دلیل صورت می‌گیرد؛ نه اینکه ما نرخ را دستوری کنترل کنیم.

بانک‌ها نقش مهمی در پیشبرد تولید

کشور دارند

رئیس کل بانک مرکزی همچنین به برخی گزارش‌های رسانه‌ای علیه بانک‌ها و واکنش نشان داد و با اشاره به نقش کلیدی بانک‌ها در پیشبرد تولید، در خصوص برخی گزارش‌های رسانه‌ای در مورد اخلاص بانک‌ها در امر تولید گفت: بانک‌ها به هیچوجه بری از خطا و اشکال نیستند. نمونه آن اقدامات بانک مرکزی در ساماندهی برخی از آنها و برخورد با مفاسد و تخلفات و حتی اعمال مدیریت و سرپرستی بر برخی دیگر از آنهاست، اما تمرکز رسانه‌ای یک‌طرفه بر معرفی کردن بانک‌ها به عنوان مخل تولید؛ دور از انصاف و غیرواقعی است. در مورد عملکرد بانک‌ها در خدمت به تولید حتماً در فرصت مناسب گزارش لازم را به مردم خواهیم داد.

رئیس کل بانک مرکزی اضافه کرد: از همکارانم در نظام بانکی به جد می‌خواهم ضمن تلاش برای پاسخگویی به مطالبی که در مورد عملکرد آنها مطرح می‌شود؛ با قدرت در اجرای فرمان رهبر معظم انقلاب در مسیر جهش تولید تلاش کرده و همچون گذشته پشتیبانی لازم را از رشد تولیدات کشور در هر دو بخش کالا و خدمات به عمل آورند.

حمایت از بنگاه‌های خرد

دکتر همتی از اختصاص ۱۰۰ هزار میلیارد تومان برای سرمایه در گردش بنگاه‌های کوچک و متوسط (SME ها) در سال ۱۴۰۰ خبر داد. وی در یادداشتی با اشاره به سخنان مقام معظم رهبری؛ از اختصاص مبلغی تا حد ۱۰۰ هزار میلیارد تومان از سوی بانک‌ها به کارگاه‌های کوچک و متوسط در سال ۱۴۰۰ خبر داد. وی در یادداشت خود که نوشت:

رهبر معظم انقلاب اسلامی با اشاره به لزوم فعال شدن کارگاه‌های کوچک و متوسط در کنار کارگاه‌های بزرگ تاکید کردند: گسترش این کارگاه‌ها علاوه بر ایجاد اشتغال؛ زمینه‌ساز تولید ثروت برای عموم مردم به ویژه طبقات ضعیف و متوسط است. وی در ادامه نوشت: بنگاه‌های کوچک و متوسط که از آنها تحت عنوان SME ها یاد می‌شود؛ امروزه به عنوان یکی از مسیرهای اصلی رشد و توسعه پایدار مبتنی بر دانش در کشورها شناخته می‌شوند. ارزش افزوده بالا، نوآوری، اشتغال آفرینی و انعطاف‌پذیری بیشتر از مزایای این بنگاه‌ها است. رئیس کل بانک مرکزی در بخشی از یادداشت خود با اشاره به تسهیلات در نظر گرفته شده توسط این بانک طی سال‌های گذشته برای فعال‌تر شدن کارگاه‌های کوچک و متوسط نوشت: بانک مرکزی طی چند سال گذشته برنامه جدی برای افزایش میزان تامین مالی SME ها داشته است. سال گذشته بیش از ۲۷ هزار واحد کوچک و متوسط از حدود ۸۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات بهره‌مند شدند که نسبت به سال ۹۸ رشد ۵۷ درصدی داشته است.

دکتر همتی همچنین از برنامه‌های جدید بانک مرکزی در راستای پشتیبانی از کارگاه‌های کوچک و متوسط پرده برداری کرد و نوشت: برنامه بانک مرکزی برای پشتیبانی مالی از SME ها در سال ۱۴۰۰ اختصاص مبلغی تا حد ۱۰۰ هزار میلیارد تومان از سوی بانک‌ها برای اعطای سرمایه در گردش به این واحدها با هدف گسترش نقش آنها در تولید و اشتغال کشور است.

ضرورت پشتیبانی از SME ها

بنگاه‌های کوچک و متوسط که اصطلاحاً به آنها SME گفته می‌شود؛ در برابر صنایع بزرگ قرار دارند و نسبت به صنایع بزرگ دارای مزایای بسیاری هستند؛ از جمله آنها می‌توان از ارزش افزوده، نوآوری، اشتغال آفرینی و انعطاف‌پذیری بیشتر نام برد. بنگاه‌های کوچک و متوسط که به اختصار SME نامیده می‌شوند؛ در سراسر دنیا شناخته شده هستند و تعریف آنها در کشورهای مختلف با یکدیگر تفاوت دارد و تابع شرایط اقتصادی و صنعتی حاکم بر آن کشور است. برخی از معیارهایی که برای تعیین نوع صنایع (کوچک، متوسط و بزرگ) به کار می‌روند؛ عبارتند از: تعداد کارکنان، سرمایه، دارایی کل، حجم فروش و ظرفیت تولید. در این میان رایج‌ترین معیار؛ تعداد کارکنان است که این نیز از کشوری به کشور دیگر متفاوت تعیین می‌شود.

تمدید مهلت پرداخت مالیات سال ۹۹ تا پایان خرداد

معاون اقتصادی رئیس جمهوری گفت: بانک‌ها و مؤسسات اعتباری از یکم تا بیستم اردیبهشت‌ماه از صدور گواهی عدم پرداخت چک اجتناب کنند.

دکتر محمد نهاندیان پس از جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا اظهار کرد: ستاد ملی مقابله با کرونا به این تصمیم رسید که برای دوره زمانی یکم تا ۲۰ اردیبهشت ماه تنفسی برای مبادلات با چک داده شود و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری از صدور گواهی عدم پرداخت چک اجتناب کنند. وی افزود: محاکم و ضابطین قضائی نیز از صدور اجرائیه و اجرای آنها خودداری کنند تا در این فرصت کمک کنیم که شرایط عادی اقتصادی به شرایط عادی باز گردد.

تمدید مهلت پرداخت مالیات سال ۹۹

معاون اقتصادی رئیس جمهوری در خصوص پرداخت مالیات بنگاه‌های اقتصادی نیز گفت: با توجه به محدودیت‌های اعمال شده در این مدت برخی واحدها نتوانسته‌اند که مالیات بر عملکرد و مالیات ارزش افزوده سال ۹۹ را بپردازند یا اقساط معوق دارند. وی در ادامه افزود: پرداخت مالیات بر عملکرد و مالیات ارزش افزوده واحدهایی که موفق به پرداخت نشدند؛ تا پایان خرداد ۱۴۰۰ امهال شد و این زمان فرصتی است برای اینکه بتوانند پرداخت‌های مالیاتی را انجام دهند. دکتر نهاندیان اظهار کرد: چنانچه برخی واحدها به دلیل مشکلات ناشی از محدودیت‌های کرونا اظهارنامه مالیات ارزش افزوده تسلیم نکرده باشند؛ با تصویب ستاد ملی کرونا جرایم آنها بخشیده می‌شود. وی تأکید کرد: امهال بدهی مالیات و بخشیدگی جرایم واحدها مربوط به صنوفی است که به شدت از همه‌گیری کرونا آسیب دیده‌اند و لیست آنها در کارگروه اقتصادی مقابله با تبعات اقتصادی اعلام شده و واحدهایی که شرایط عادی داشتند؛ نیاز به این بخشودگی ندارند.

تمدید ۶ ماه مهلت تسویه بدهی بدهکاران بانکی

معاون اقتصادی رئیس جمهوری همچنین از موافقت تمدید مهلت تسویه بدهی بدهکاران

فعالیت‌های تولیدی شامل کشاورزی، شیلات، استخراج معادن، صنعت، ساختمان و تأمین برق، آب و گاز مشمول این قانون هستند. همچنین جریمه تأخیر این تولیدکنندگان بخشوده شده و بدهی آنها بر اساس نرخ قرارداد اولیه و به صورت ساده (و نه مرکب) محاسبه می‌شود. دکتر نهاندیان ادامه داد: تولیدکنندگانی مشمول تسهیلات این قانون هستند که بخواهند بدهی غیر جاری خود را به صورت نقدی تسویه کنند. دولت و ستاد ملی کرونا تصمیم گرفت که برای پشتیبانی از تولید و تسهیل تسویه بدهی؛ نسبت به تمدید مهلت‌های تعیین شده در این قانون اقدام کند.

وی در خاتمه گفت: بر اساس مصوبه‌های ستاد اقتصادی دولت که به دستگاه‌ها ابلاغ شده است؛ رفع موانع تولید و پشتیبانی از این بخش در دستور کار ستاد قرار گرفته و همه پیشنهادها در دستگاه‌ها و بخش خصوصی و تعاونی در جهت مانع‌زدایی و پشتیبانی از تولید برای تصویب در هیأت دولت و شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا در حال جمع‌بندی نهایی است و به زودی در این خصوص اطلاع‌رسانی خواهد شد.

بانکی به مدت ۶ ماه (تا پایان شهریور ۱۴۰۰) با هدف مانع‌زدایی و پشتیبانی از تولید خبر داد. دکتر نهاندیان اظهار کرد: بر اساس مصوبه سال گذشته ستاد ملی کرونا؛ مهلت‌های تعیین شده در قانون تسهیل تسویه بدهی تا آخر سال ۹۹ پایان می‌یافت. وی تأکید کرد: با پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و ستاد تسهیل و رفع موانع تولید؛ موضوع در دستور کار کارگروه آثار اقتصادی مقابله با کرونا قرار گرفت و در جلسه اخیر کارگروه پس از بررسی و با توجه به شرایط اقتصادی ناشی از شیوع کرونا تأکید شد که این تمدید به منظور پشتیبانی از واحدهای تولیدی و تحقق شعار سال جاری انجام شود.

معاون اقتصادی رئیس جمهوری افزود: بنابراین موضوع در جلسه گذشته ستاد ملی مقابله با کرونا مطرح و با موافقت اعضا؛ تاریخ‌های تعیین شده در مصوبه قبلی ستاد به مدت ۶ ماه تمدید شد تا واحدهای تولیدی با شرایط مطلوب‌تری نسبت به تسویه بدهی اقدام کنند. وی گفت: بر اساس قانون مذکور اشخاص حقیقی با تسهیلات زیر ۵۰۰ میلیون تومان و بنگاه‌های اقتصادی حقوقی با تسهیلات زیر ۲ میلیارد تومان در رشته

معاون اول پیشین رئیس جمهوری اعلام کرد:

بسته پیشنهادی اصلاح ساختار اقتصادی

سرمایه‌گذاری و کسری بودجه قابل توجه است. دکتر عارف وظیفه بنیاد امید ایرانیان را توسعه حکمرانی خوب تعریف کرد و فراانتخاباتی بودن را ویژگی مهم این سند عنوان کرد. به نظر می‌رسد در شرایط امروز ایران که نااطمینانی بر آینده آن سایه انداخته است؛ تدوین یک نقشه راه برای خروج از این شرایط ضروری به نظر می‌رسد.

لزوم بازبینی حکمرانی

دکتر عارف گفت: هدف ما در این برنامه؛ اصلاح ساختارها و نظام اقتصادی کشور است. ما به وفاق و همدلی همه مسئولان

کشور تقاضا کرد تا این سند را نقد کنند و کاستی‌های آن را تذکر دهند.

رئیس بنیاد امید ایرانیان در ادامه پس از اشاره به اینکه ما ۲۷ چالش کشور را احصاء کرده‌ایم، گفت: برای دردهای سخت؛ درمان سخت هم نیاز است. ما به اتحاد ملی و حمایت مردم نیازمندیم. درمان تلخ است و به همراهی مردم نیازمندیم.

محورهای اقتصادی برنامه رونمایی شده از سوی دکتر عارف نیز قابل توجه است و موضوعاتی مانند کنترل تورم و ثبات اقتصادی، اصلاح نظام بانکی، سقوط نرخ

بسته اصلاح ساختار اقتصادی با عنوان «برنامه پیشنهادی بنیاد امید ایرانیان برای عبور از شرایط سخت کشور» رونمایی شد. دکتر محمدرضا عارف در این مراسم از برنامه خود برای عبور از شرایط فعلی و در توضیح چرایی ارائه چنین برنامه‌ای گفت: من فرد خوش‌بینی هستم و قصد ندارم تلاش‌های انجام شده را زیر سؤال ببرم، اما این شرایط و مسیر کشور را نمی‌توانیم ادامه دهیم.

دکتر عارف در این نشست پس از معرفی برنامه‌های پیشنهادی خود؛ از نخبگان

کوتاه‌مدت برای تهیه بودجه داشت. اصلاح نظام بانکی و مالیاتی باید انجام شود. در متن سند رونمایی شده بیان شده که امروز خوشبختانه وفاق ارزشمندی در میان اکثر اقتصاددان‌های کشور شکل گرفته و از پشتوانه علمی و نظری برخوردار است که علت‌العلل چالش‌های مزمن، متعدد و متأثر بر یکدیگر؛ تورم و عدم ثبات اقتصادی است. کشور ما مزمن‌ترین تورم تاریخ اقتصاد دنیا را تجربه می‌کند. این در حالی است که مصرانه به جای پرداختن به ریشه اصلی این معضل؛ با تصمیم‌ها و سیاست‌گذاری‌های غلط، بی‌ثباتی و بی‌انگیزگی به بخش‌های مختلف اقتصاد تسری داده می‌شود و کلاف بهم تنیده‌ای از معضلات برای معیشت مردم و توسعه کسب‌وکارها به وجود آمده است.

دیوان‌سالاری ناکارآمد و حجیم دولت از طریق تحمیل مالیات تورمی به گروه فقرا و قشر متوسط جامعه موجب انتقال ثروت به گروه ثروتمندتر جامعه می‌شود و اقدامات نمایشی، شکل‌گرایانه و مردم‌فریبانه سرکوب قیمت‌ها؛ نفتی بر این آتش ناکارآمدی بوده است. از ارکان درمان تورم علاوه بر حل معضل کسری بودجه مزمن دولت؛ ایجاد اصلاحات اساسی در نظام بانکی است.

بدیهی است هنگامی که از درمان معضل کسری بودجه و اصلاح ساختار بودجه صحبت می‌کنیم؛ مطلقاً اقدامات شکلی مدنظر نیست و یک عمل جراحی بزرگ برای شفافیت و حذف سیاه‌چاله‌های بودجه‌خوار کشور در بدنه دولت و کل حکومت باید طراحی شود.

علاوه بر آن به عنوان یک سیاست ضروری در مهار کردن تورم و نیز توسعه سرمایه‌گذاری؛ به تغییرات ساختاری در نظام مالیاتی کشور هم باید توجه شود. با همه این توصیفات به نظر می‌رسد اصلاحات ساختاری در شرایط فعلی ایران از دشوارترین کارهای ممکن است. در چنین شرایطی که تحریم و تورم و دیگر معضلات اقتصادی بر آینده و سرنوشت کشور سایه انداخته است؛ به نظر می‌رسد که وجود یک نقشه راه و مباحثه بر سر تدوین آن می‌تواند اولین قدم برای گشایش در گره کور اقتصاد ایران باشد.

سخت بهبود نمی‌یابد. علاوه بر این سخنان در این سند ضمن اشاره به این موضوع از متخصصان و آگاهان دلسوز خواسته شده تا با به کارگیری و اجماع همه نیروها، جریان‌ها و به کارگیری دانش روز جهان و به کارگیری تجربه‌های موفق جهانی؛ درمان‌های سخت را مطالبه، پیگیری و اجرا کنند.

تداوم سیاست‌های غلط، اصرار بر تکرار رویکردهای سیاست‌گذاری پر اشتباه و سوءمدیریت؛ کشور را دچار ابرچالش‌های بزرگی در همه حوزه‌های اقتصادی، روابط بین‌المللی، محیط زیست، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کرده است. این چالش‌های عمیق در کنار تعارض منافع و مقاومت اصحاب قدرت بیش از همه مردم را به رنج و ستوه آورده است.

سرمایه‌گذاری؛

مشکل کلیدی اقتصاد ایران

در برنامه رونمایی شده از سوی دکتر عارف به این موضوع اشاره شده است که در ایران امروز بیکاری و عدم ایجاد شغل؛ بزرگ‌ترین چالش و مادر بسیاری دیگر از چالش‌های اجتماعی و فرهنگی است. متأسفانه اقتصاد ایران توان کارآفرینی را از دست داده و به رشد ناپایدار دچار شده است. مهمترین عامل رشد اقتصادی و کارآفرینی برای اقتصادهای مشابه اقتصاد ایران؛ سرمایه‌گذاری است. متأسفانه در ایران علاوه بر معضل سرمایه‌گذاری پایین که حتی منجر به نزول خالص سرمایه در کشور طی سالیان اخیر شده؛ همان سطح نازل سرمایه‌گذاری را هم به شکل بسیار غیربهبود یافته صرف کرده است. بخش عمده‌ای از این سرمایه‌ها صرف ایجاد ساختمان‌های تجاری و مسکونی بعضاً بلااستفاده و تعداد بسیار زیادی پروژه نیمه‌تمام یا فاقد توجیه اقتصادی شده است.

تورم؛ اولویت یک کشور

تورم شاید قدیمی‌ترین مشکل اقتصاد ایران است و در دهه ۹۰ به بالاترین میزان خود طی دهه‌های گذشته رسیده است. دکتر عارف با تأکید بر اینکه علت اصلی چالش‌های اقتصادی را تورم می‌دانم، گفت: هدف‌گذاری ما یک‌رقمی شدن نرخ تورم است و این کار سخت، اما شدنی است. برای رسیدن به این هدف باید معضل کسری بودجه حل شود. نباید نگاه

نیاز داریم. همه باید باور کنند که اصلاح ساختاری باید انجام شود. مردم هم باید امیدوار شوند که این اصلاحات موجب حل چالش‌های کشور می‌شود. باید از گروکشی و تنازع سیاسی هم پرهیز شود. به نظر می‌رسد حکمرانی در ایران اصلی‌ترین موضوع مورد بحث در این برنامه است.

در متن این برنامه ذکر شده است که ما نیازمند آن هستیم که طرحی نو و تحولی در نظام مدیریتی کشور ایجاد کنیم. این تغییر به مثابه اصلاحات ساختاری و بنیادین نظام حکمرانی و سیاست‌گذاری اقتصادی کشور است که البته با سختی فراوان و مقاومت بسیاری از ذینفعان همراه خواهد بود.

ایران در این دوران دچار چالش‌های متعدد و عمیقی است و این چالش‌ها به طور مرتب رو به عمیق‌تر و بحرانی‌تر شدن هستند و در تعامل و ارتباط با هم؛ مرتباً همدیگر را باز تولید می‌کنند. با سطح تدبیر، رواداری و تعهد کنونی؛ توان حل هیچکدام از آنها نخواهد بود. خوشبختانه امروز اتفاق نظر در بین کارشناسان و متخصصان حوزه اقتصاد شکل گرفته و پشتوانه علمی و دانشی مناسبی برای آن تولید شده است که ریشه بسیاری از نابسامانی‌های اجتماعی، سیاسی و حتی فرهنگی و محیط زیستی ایران را باید در حوزه حکمرانی اقتصاد و نظام سیاست‌گذاری جست‌وجو کرد.

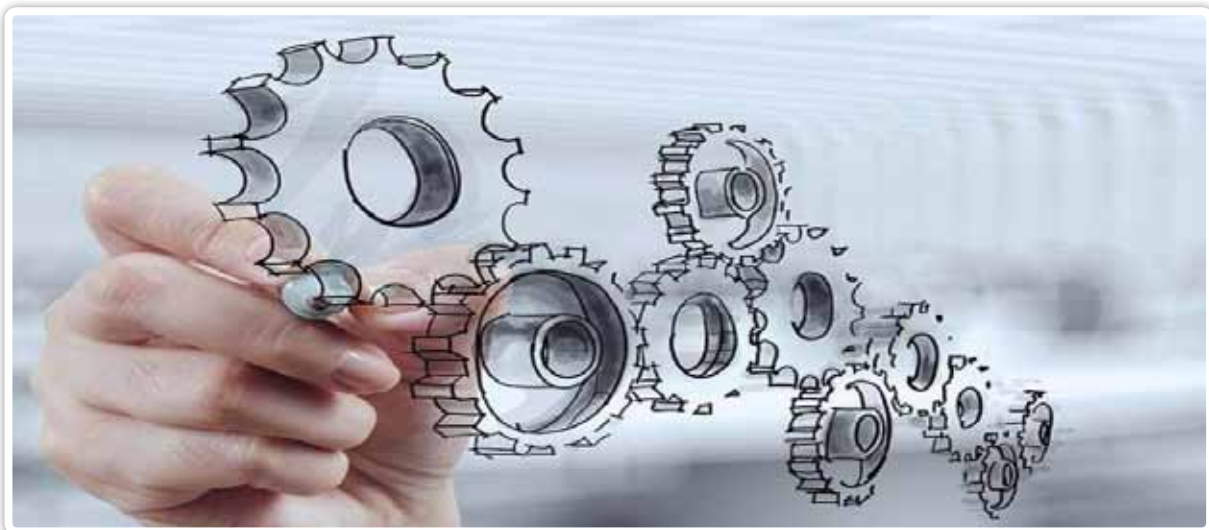
راه سخت اصلاح

وی با بیان اینکه تحریم‌ها تنها علت بحران اقتصادی نیست؛ بلکه عمق فاجعه اقتصادی کشور را نشان داد، تصریح کرد: باید تلاش کنیم که تحریم‌ها را رفع کنیم اما با رفع تحریم‌ها اقتصاد کشور نجات پیدا نمی‌کند و به اصلاح ساختار اقتصادی نیازمندیم. رفع تحریم‌ها فقط مسکنی کوتاه‌مدت است.

دکتر عارف در ادامه به تعارض منافع موجود در کشور اشاره کرد و اینکه آرایش فعلی سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کشور به گونه‌ای است که ذینفعان با قدرتی که دارند مانع اصلاحات ساختاری می‌شوند. رفتار عوام‌فریبانه با مردم هم مانعی دیگر برای اصلاح ساختاری است، اما با این وجود دردهای سخت جز با درمان‌های

اطلاعیه وزارت صمت در راستای فرامین مقام معظم رهبری؛

زمینه احیاء مجدد واحدهای تولیدی تملیکی و یا واگذار شده غیر فعال فراهم می شود

بانکی مرتفع شده و از تعطیلی بنگاههای فعلی نیز جلوگیری شود؛ لذا این وزارتخانه با توجه به شعار سال و طی رایزنی و تعامل با بخش خصوصی، انجمن ها و تشکلهای؛ بسته پیشنهادی رفع موانع و پشتیبانی از تولید، احیاء واحدهای راکد و جلوگیری از تعطیلی واحدهای فعلی را تهیه کرده که مراحل نهایی برای تصویب در دولت و مجلس را طی می کند.

در این رابطه همکاری اثربخش قوه قضائیه با ستاد تسهیل و رفع موانع تولید که در قالب کمیته حمایت قضائی از تولید و سرمایه گذاری و حضور فعال در ستاد متبلور شده است؛ نویدبخش پشتیبانی این قوه برای اجرای قوانین و مقررات حمایتی بخش تولید بوده تا برخی موانع نیز با همراهی قوه قضائیه مرتفع شود. در خاتمه تاکید می شود با توجه به سیاستهای ابلاغی ستاد تسهیل و رفع موانع تولید؛ اقدامات وزارت صنعت، معدن و تجارت و برخی تعاملات صورت گرفته بین دستگاهها در سال ۹۹ موانع بیش از ۱۵۰۰ واحد راکد و غیر فعال مرتفع و این واحدها مجدداً به چرخه تولید بازگشته اند؛ لذا با توجه به فرامین مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و با هدف تحقق شعار سال جاری؛ این برنامه با قوت و ابعاد وسیع تری در سال جاری دنبال می شود تا علاوه بر جلوگیری از تعطیلی بنگاههای اقتصادی؛ زمینه توسعه استقلال کشور و افزایش تولید ملی نیز فراهم شده و اشتغال و ارزش افزوده بیشتری نصیب کشور سر بلند ایران شود.

مجدد واحدهای تولیدی تملیکی و یا واگذار شده که به هر نحو غیر فعال شده اند را فراهم کند.

در کنار این رویکرد راهبردی که بر مبنای فرمایشات ایشان ترسیم شده و مورد پیگیری قرار می گیرد؛ بر اساس شعار سال «تولید؛ پشتیبانی ها، مانع زدایی ها» ستاد تسهیل و رفع موانع تولید طی بخشنامه ای به تمامی استانداران ابلاغ کرد که تعطیلی فعالیت بنگاههای تولیدی و یا توقف روند تکمیل طرحهای سرمایه گذاری به دلیل مانع تراشی ها، مداخلات غیر ضرور و یا ایجاد موانع توسط دستگاههای اجرایی و بانکهای عامل در استان ها به هیچ عنوان قابل پذیرش نبوده و کار گروههای استانی به ویژه رؤسای کار گروهها در این رابطه مسئولیت مستقیم دارند تا از بروز این رخداد در سطح استان ها به جد جلوگیری کنند.

همچنین با توجه به دریافت گزارش رسمی بانک مرکزی از وضعیت واحدهای تملک شده از سوی نظام بانکی و ضرورت تعیین تکلیف آنها؛ برنامه ریزی برای احیاء واحدهای غیر فعال در دستور کار وزارت صنعت، معدن و تجارت و ستاد قرار گرفته که بعد از نهایی شدن و تصویب آن اطلاع رسانی لازم صورت می پذیرد.

برای تحقق کامل این امر مهم؛ همراهی و همکاری دستگاههایی همچون وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه ضروری است تا موانع احیاء این بنگاهها در حوزه مالیات، بیمه و تسهیلات

مقام معظم رهبری (مدظله العالی) اوایل اردیبهشت ۱۴۰۰ و در بیانات قاطع و ارزشمندی بیان داشتند: «افرادی که به علت منافع شخصی خود و برای استفاده از زمین و ارزش افزوده آن کارخانهها را به تعطیلی می کشانند؛ بداند که مرتکب کار باطل و حرام شده اند و این کار خیانت به مردم، کارگران و استقلال و اقتصاد کشور و ضربه به تولید ملی است.» بدین منظور وزارت صنعت، معدن و تجارت طی اطلاعیه ای که از نظر می گذرد از مکلف بودن خود به عنوان یکی از مخاطبان اصلی فرمایشات مقام معظم رهبری خبر داد و گفت: با استفاده از تمام ابزارها و اختیارات خود از جمله ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در این مسیر گامهای جدی و مؤثری برداشته و ضمن پیگیری برای رفع موانع تولید و پشتیبانی از این بخش؛ از تعطیلی بنگاهها جلوگیری کرده و زمینه احیاء مجدد واحدهای تولیدی تملیکی و یا واگذار شده که به هر نحو غیر فعال شده اند را فراهم کند.

متن اطلاعیه وزارت صنعت، معدن و تجارت به شرح زیر است:

وزارت صنعت، معدن و تجارت به عنوان یکی از مخاطبان اصلی فرمایشات معظم له خود را مکلف می داند با استفاده از تمام ابزارها و اختیارات خود از جمله ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در این مسیر گامهای جدی و مؤثری برداشته و ضمن پیگیری برای رفع موانع تولید و پشتیبانی از این بخش؛ از تعطیلی بنگاهها جلوگیری کرده و زمینه احیاء

اصلاح بانکداری یا نگاه به بانک؟

دکتر مهرداد سپه‌وند - مدیر گروه پژوهشی بانکداری

محروم کرده‌ایم. متأسفانه ملاحظه می‌شود با تکیه بر سوءدراستی که از نظرات برخی مراجع درباره کارکردهای بانک در بازار استقراض وجود دارد؛ در رسانه‌های اجتماعی به این برداشت غلط دامن زده می‌شود که بانک‌ها مشغول رباخواری هستند؛ به این دلیل واهی که در برابر ریسک رقمی طلب می‌کنند. غافل از اینکه سوخت این ماشین ریسک چیزی جز نرخ‌گذاری بر مبنای ریسک نمی‌تواند باشد. افراد ناآشنا با حرفه بانکی به میدان می‌آیند و رد تطهیر رباخواری را از واگنر در قرن ۱۶ تا گوته در قرن ۱۸ به ما نشان می‌دهند. بدون توجه به آنکه در زمینه و کانتکستی که بهره در آن مطرح می‌شود؛ در این فاصله چه تحولات بنیادی صورت گرفته است؟

در طرح متهورانه‌ای که از طرف مجلس ارائه شده است، اما در آن بخشی که به عملیات بانکی اختصاص دارد؛ خصوصاً ماده ۹۴ پارا ۱ از این فراتر نهاده و راه‌حل را در آن دیده‌اند که مرز میان سرمایه‌گذاری و سپرده‌گذاری را یکباره از میان بردارند. در این طرح تحت عنوان سپرده سرمایه‌گذاری به قانونگذار پیشنهاد شده است تا انتقال ریسک را از کارکردهای بانک کنار بگذارد. در این طرح به جز سپرده قرض الحسنه و سرمایه‌گذاری هیچ نوع سپرده‌ای به رسمیت شناخته نمی‌شود؛ این یعنی ضرورت وجودی بانک را نفی کرده و می‌خواهند آن را به یک شرکت تامین سرمایه تقلیل دهند.

فراموش نکنیم که منابع بانک عمدتاً نه آورده سرمایه‌گذاران؛ بلکه سپرده مردم است؛ مردمی که پراکنده بوده و صدای بلندی ندارند. در عوض آنها که دریافت‌کننده تسهیلات هستند؛ متمرکز بوده و از هیاهویی که در اطراف داستان رباخواری بانک‌ها به راه افتاده و شبهاتی که در زمینه نرخ‌گذاری ریسک مطرح می‌شود؛ منتفع شده و الحق صدای بلندی هم دارند. اما مقامات قانونگذار وظیفه دارند تا تاثیر این بلندپروازی‌های آرمان‌گرایانه را بر هست و نیست جامعه و ضرورت‌هایی که به واسطه این طرح‌های متهورانه، اما غیرحرفه‌ای ایجاد می‌شود را در نظر بگیرند و به عنوان نماینده هم‌آحاد مردم خصوصاً آنها که صدای بلندی ندارند؛ بر مبنای آنچه بر صلاح جامعه و برای رفاه مردم لازم است؛ عمل کنند.

فرصت فراهم شد تا با پرداخت مبلغی ریسک امنیت و مخاطرات کسب‌وکار را به نهاد مزبور منتقل کنند و آن نهاد هم که به ماشین ریسک شهرت دارد با مدیریت ریسک توانست جریان‌های نقد آلوده به ریسک را به هم بیامیزد و مانند آبی در پشت سد جمع و تصفیه کند تا نهایتاً در خروجی؛ جریانی صاف و بدون ریسک به مشتریان یا سپرده‌گذاران تحویل دهد. در عین حال قیمت‌گذاری ریسک به متقاضیان وجوه که کارآفرینان اقتصادی با ایده‌های نو و مجموعه توانمندی‌های لازم، اما بدون سرمایه برای راه‌اندازی کسب‌وکار بودند؛ اجازه داد تا با حداقل هزینه ممکن به سرمایه‌موردنیاز خود دست یابند. اینها همه به کمک توسعه بازار ریسک و استقراض و آن جزء لازم‌های حاصل شد که به آن «بانک» می‌گوییم؛ نهادی که بدون تردید باید آن را یکی از ابداعات بزرگ بشر به حساب آورد. یادآور می‌شود که بانک و استقراض در این حوزه کاملاً متفاوت از استقراض به منظور کمک به افرادی است که به دلیل ورشکستگی، حوادث غیرمترقبه یا هر دلیل دیگر دچار عسرت و تنگدستی بوده و محتاج کمک هستند. این اشخاص اساساً مشتری خدمات بانک به حساب نمی‌آیند؛ هر چند که در قالب اعتبار مصرف‌کننده بانک می‌تواند خدماتی را به ایشان ارائه کند. به این افراد باید عمدتاً در قالب فعالیت‌های خیریه رسیدگی شود و در همه ادیان و آموزه‌های انسانی برای همه باورمندان خصوصاً افراد متمول که اصطلاحاً دستشان به دهنشان می‌رسد؛ این خویشکاری و وظیفه در نظر گرفته شده تا به افراد نیازمند بدون هیچ چشمداشتی کمک شود. از طرفی دیگر هم عرف و هم توصیه‌های دینی نسبت به آنان که با وجود تمکن و دارا بودن وجوه مازاد به دنبال سوءاستفاده و بهره‌جویی از شرایط ناچاری و نیازمندی این دسته افراد برآیند؛ به شدت برخورد شده است.

حوزه کسب‌وکار بانکی باید به طور کارآمد به جریان مازاد و قیمت‌گذاری ریسک خدمت کند. چنانچه خدمات انتقال ریسک را از بانک‌ها بگیریم و هویت بانک و بازار ریسک را به رسمیت نشناسیم؛ اقتصاد کشور را از یکی از مهمترین و مؤثرترین ابزار توسعه

یادش به خیر در گذشته‌های نه چندان دور گاهی در کنار جاده شخصی دبه به دست را می‌دیدید که از ماشین‌هایی که به سرعت در گذر بودند؛ کمک می‌خواست و درخواست بنزین می‌کرد. چه زود یکی پیدا می‌شد و برای اهداء بنزین و عرضه کمک؛ کنار می‌کشید و می‌پرسید: «شلنگ دارید؟» در پایان هم اگر صحبت از جبران زحمت می‌شد؛ کمک‌کننده ابرویی بالا می‌انداخت که «این چه حرفی است؟ بگذارید جیب‌تان و صلوات بفرستید». این روزها اما اوضاع فرق کرده است و بازاری برای عرضه بنزین به آنها که در راه مانده‌اند؛ شکل گرفته است. رانندگان ماشین‌هایی که به مشکل خورده‌اند؛ دیگر از ماشین پیاده نمی‌شوند. همانجا با یک تماس با عرضه‌کننده خدمت و ارسال جی‌پی‌اس خود منتظر می‌مانند و در ازای پرداخت مبلغی به صورت موردی یا آونمان خدمت موردنظر را دریافت می‌کنند. حتی برخی از عرضه‌کنندگان در ازاء پرداخت مبلغی بیشتر به شما اطمینان می‌دهند که هر مشکلی هم که باشد و در هر جا خودرو و سرنشینان هرگز در راه نخواهند ماند و خودرو را حتماً به نزدیک‌ترین تعمیرگاه می‌رسانند. به یمن این تحول جامعه به رفاه بیشتری رسیده است؛ چرا که متقاضیان با اطمینان و بدون شرمندگی خدمات ارزنده‌ای را دریافت می‌کنند و می‌توانند با خیال راحت سفر کنند و برای عرضه‌کنندگان نیز شغل و درآمدی ایجاد شده است. این مهم حاصل گسترش اقتصاد بازار است که به کمک سازوکار قیمت یک عرصه دیگر را در چارچوب نظم بازار درآورده است و نباید چنین تصور شود که انگار در این میان چیزی از جنس انسانیت از دست رفته؛ برعکس این تبلور توانمندی انسان است.

در گذشته‌های دور برای آنها که مبلغی مازاد بر هزینه‌های جاری خود داشتند؛ چنانچه نمی‌توانستند آن را به زخم کاری بزنند یا ریسک به کار انداختن سرمایه و گرفتن یا نگرفتن کسب‌وکار را بپذیرند؛ تنها گزینه‌های ممکن محدود به کنز کردن و پنهان کردن آن در صندوق خانه بود. با ظهور اقتصاد سوداگری و شکل‌گیری بازار متشکل پول، نهادی به وجود آمد که کار آن انتقال و قیمت‌گذاری ریسک ۱ بود؛ یعنی برای دارندگان مبلغ مازاد این

دکتر زرندی معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت:

سیاستگذاری تعاملی در بخش تولید ضروری است

بسته مانع‌زدایی از تولید با مشارکت بخش خصوص نهایی شد

معاون طرح و برنامه وزارت صمت با اشاره به طراحی و تدوین یک نظام برنامه‌ریزی متناظر با در حوزه تولید؛ برنامه‌ریزی متناظر با نیازهای بخش تولید را یکی از اقدامات مهم وزارت صمت خواند و با تأکید بر ضرورت بازچینش در ساختار اداری کشور؛ نبود یک نظام سیاستگذاری منسجم و واحد را دلیل وضعیت فعلی حوزه تولید و مشکلات آن دانست.

دکتر سعید زرندی در خصوص بسته پیشنهادی وزارت صنعت، معدن و تجارت با تأکید بر ضرورت سیاستگذاری تعاملی در حوزه تولید گفت: با توجه به نگاه وزارت صمت در خصوص مشارکت بخش خصوصی برای طراحی و برنامه‌ریزی سیاست‌های تولید؛ از روز اول فروردین ماه و با اعلام شعار سال توسط مقام معظم رهبری؛ اقدام به برگزاری نظرسنجی برخط از فعالان حوزه تولید و بخش خصوصی کردیم که ۹۵۵ فعال

اقتصادی در این نظرسنجی شرکت کردند. معاون طرح و برنامه وزارت صمت یکی از محورهای این نظرسنجی را احصاء مهمترین موانع تولید در سطح اقتصاد کلان عنوان کرد و افزود: از بین ۹۵۵ نفر شرکت‌کننده ۵۱۱ نفر عدم ثبات اقتصادی در سطح کلان، ۳۳۷ نفر تورم بالا، ۳۰۳ نفر نبود نقدینگی مناسب و ۲۰۶ نفر تحریم‌ها را به عنوان موانع مؤثر در بخش تولید دانستند. جذابیت بیشتر در سایر بازارها و ارز دو نرخی نیز از دیگر مواردی بودند که در این نظرسنجی به عنوان موانع مهم تولید عنوان شدند.

دکتر زرندی بخش دیگر این نظرسنجی را شناسایی دستگاه‌هایی عنوان کرد که بیشترین نیاز را به اصلاح در ساختار و فرآیندهای خود دارند که ۶۲۳ نفر سازمان مالیاتی و ۶۱۵ نفر شبکه بانکی را به عنوان اولویت‌های اول اعلام کردند و سازمان تامین اجتماعی، سازمان غذا و دارو، پالایش و پخش، حفاظت محیط

زیست و گمرک از دیگر موانع اشاره شده در این نظرسنجی معرفی شد. وی سؤال دیگر مطرح شده در نظرسنجی را مربوط به اصلاح فرآیندها در وزارت صمت اعلام کرد و گفت: مقررات‌زدایی با ۵۰۶ مورد اولین اولویت اصلاح در داخل وزارت صمت شناسایی شد و مواردی مانند ارائه مشوق‌های سرمایه‌گذاری، جداسازی بخش تولید از بازرگانی، تفویض اختیار به تشکلهای، اصلاح ساختار وزارتخانه در شرایط فعلی و ارائه اولویت‌های سرمایه‌گذاری نیز به عنوان دیگر اولویت‌ها از سوی بخش خصوصی مطرح شد. بر اساس گفته‌های معاون طرح و برنامه وزارت صمت آخرین مسأله مطرح شده در این پرسشنامه مربوط به توصیه‌های بخش خصوصی در راستای پشتیبانی از تولید بود که واگذاری امور به خود مردم، تشویق سرمایه‌گذاری خرد و موضوع خرید کالای ایرانی به عنوان راه‌حل‌های پشتیبانی از تولید مطرح شد.

برنامه‌ریزی متناظر با نیازهای بخش تولید

دکتر زرنندی انجام این نظرسنجی را در ایجاد یک محیط شفاف و برنامه‌ریزی متناظر با نیازها مؤثر و کمک‌کننده دانست و گفت: بخشی از تدوین بسته‌های پیشنهادی بر اساس این نظرسنجی انجام گرفت. وی با تأکید بر اینکه نگاه وزارت صمت بر طراحی و تدوین یک نظام برنامه‌محور است؛ این نگاه را دلیل بسیاری از موفقیت‌های وزارت صمت دانست و با اشاره به تدوین ۴۰ برنامه در قالب هفت محور اصلی توسط وزارت صمت تصریح کرد: در این برنامه‌ها مسئولیت‌ها و اهداف مشخص به صورت ماهانه رصد و پایش نتایج آن انجام می‌شد و یکی از دلایل رشد ۸ درصدی صنعت در سال گذشته همین نگاه هوشمندانه بوده است. معاون وزیر صمت یکی از نیازهای اصلی در حوزه تولید را بهبود فضای کسب و کار عنوان کرد و با تأکید بر اقدامات وزارت صمت در راستای ارتقاء محیط کسب و کار؛ از شناسایی موانع و اقداماتی که وزارت صمت در رفع آنها می‌تواند نقش بسزایی داشته باشد، خبر داد و اظهار داشت: این کار سال گذشته با مشارکت سازمان‌های استانی و تشکلهای بخش خصوصی با تفکیک حوزه صنعت، معدن بازرگانی داخلی و تجارت خارجی انجام شد. طبق توضیحات دکتر زرنندی سیاست وزارت صمت اداره حوزه تولید با مشارکت بخش خصوصی است؛ بر همین اساس بسته‌های پیشنهادی در سه سطح وزارتخانه، دولت و مجلس تدوین شد.

تولید؛ عصاره مجموعه سیستم حاکمیتی

وی با تأکید بر اینکه تولید؛ عصاره کار یک سیستم حاکمیتی و نتیجه عملکرد حداقل ۱۸ دستگاه و سازمان مختلف است، تأکید کرد: ما در وزارت صمت در تدوین بسته پیشنهادی سعی کردیم تا جایی که می‌شود؛ موارد مربوط به تمامی این دستگاه‌ها و بخش‌ها را شناسایی و راه‌حل‌های مناسب را پیشنهاد دهیم. داخل وزارت صمت نیز موضوعاتی که به عنوان موانع تولید شناسایی شده بود؛ در قالب ۱۰ ابلاغیه در حوزه بهبود فضای کسب و کار تدوین شد که بخشی از آنها توسط وزیر صمت ابلاغ شده است. دکتر زرنندی با تأکید بر رصد و پایش مرحله به مرحله بازخورد این ابلاغیه‌ها و نتایج آن در حوزه تولید؛ از آمادگی وزارت صمت برای دریافت نظرات و نیازهای

بخش خصوصی در راستای احصاء موانع حوزه تولید خبر داد و گفت: ما در گام اول اصلاح و تغییرات را از خود وزارت صمت شروع کردیم، اما چالش اصلی در حوزه تولید؛ تعدد دستگاه‌های مداخله‌گر و مرتبط با حوزه تولید است. معاون طرح و برنامه وزارت صمت با تأکید بر ضرورت بازچینش در ساختار اداری کشور؛ نبود یک نظام سیاستگذاری منسجم و واحد را دلیل وضعیت فعلی حوزه تولید و مشکلات آن دانست و بیان کرد: اصلاح این روند یک کار بسیار سنگین انرژی‌بر و بزرگ است. در همین راستا امیدواریم با طراحی ساختار نظام اداری در دستور کار دولت آینده قرار بگیرد.

تولید همه محصولات اصلی صنعتی و معدنی در فروردین ماه مثبت بودند

معاون طرح و برنامه وزارت صمت، معدن و تجارت گفت: بررسی آمار تولید فروردین ماه سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد که همه محصولات اصلی و منتخب بخش صنعت و معدن با روند مثبت و افزایشی نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه بوده‌اند. وی در خصوص روند تولید و صادرات در کشور با استناد به آمار مربوط به فروردین ماه سال گذشته گفت: فروردین ماه سال ۹۹ به دلیل شیوع گسترده بیماری کرونا؛ وضعیت تولید، صادرات و ... روند کاهشی داشت که البته این روند متوقف شد. معاون طرح و برنامه وزارت صمت، معدن و تجارت با تأکید بر رشد تولید در بخش صنعتی تصریح کرد: در کالاهای منتخب صنعتی از ۲۴ محصول به غیر از الیاف اکریلیک؛ در ۲۳ محصول شامل انواع محصولات لوازم خانگی (ماشین لباسشویی، یخچال، کولرو...)، انواع خودرو سواری و سنگین، کاغذ، چرم، روغن موتور، فیبر و نئوپان و ... رشد تولید را شاهد بودیم. دکتر زرنندی درباره روند تولید در بخش معدن و صنایع معدنی اظهار داشت: در ۱۰ کالای اصلی و منتخب معدنی و صنایع معدنی نیز به غیر از آلومینا در ۹ محصول شامل فولاد، مس، آلومینیوم، سیمان، کاشی و سرامیک و ... تولید نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد داشته است. وی ادامه داد: صادرات محصولات غیر نفتی نیز با ۳ میلیارد دلار در فروردین ماه و واردات ۲ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار روند افزایشی را تجربه کرده‌اند. معاون طرح و برنامه وزارت صمت، معدن و تجارت در بخش دیگر صحبت‌های خود با بیان اینکه در ماه نخست

سال ۱۴۰۰ بیش از ۲ هزار جواز تاسیس، ۳۴۷ پروانه بهره‌برداری، ۷۰ پروانه اکتشاف، ۳۰۶ پروانه بهره‌برداری معدن و ۵۳ گواهی کشف صادر شده است، بیان کرد: همه موارد اشاره شده نسبت به فروردین ۹۹ با رشد صدور مواجه بوده‌اند. دکتر زرنندی همچنین گفت: در این مدت ۴۰۷ کارت بازرگانی، بیش از ۱۹ هزار و ۸۰۰ پروانه صنفی و ۲ هزار نماد اعتماد الکترونیکی صادر شد که در این بخش هم شاهد رشد صدور مجوز نسبت به مدت مشابه سال قبل هستیم.

ابلاغ دستورالعمل صدور گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه

معاون طرح و برنامه وزارت صمت، معدن و تجارت همچنین از ابلاغ دستورالعمل صدور گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه خبر داد و گفت: به منظور بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های خالی واحدهای تولیدی موجود در کشور و افزایش بهره‌وری سرمایه؛ دستورالعمل صدور گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه توسط وزیر صمت ابلاغ شد. دکتر زرنندی گفت: پس از تدوین پیش‌نویس اولیه با همفکری و هم‌اندیشی صاحب‌نظران، انجمن‌ها و تشکلهای بخش خصوصی این دستورالعمل نهایی شد. معاون طرح و برنامه وزارت صمت، معدن و تجارت افزود: این دستورالعمل به منظور ایجاد وحدت رویه در صدور گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه برای اشخاص حقوقی با تأکید بر الکترونیکی بودن فرآیندها، به کارگیری شناسه کسب و کار و یکپارچه‌سازی اطلاعات مجوزها تدوین شده است. معاون وزیر صمت در ادامه صحبت‌های خود هدف از تهیه این دستورالعمل را ایجاد وحدت رویه در نحوه صدور گواهی فعالیت واحدهای تولید بدون کارخانه و زمینه‌سازی برای بهبود فضای کسب و کار، تسهیل، تسریع و شفاف‌سازی تمامی امور مرتبط با صدور گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه دانست.

دکتر زرنندی تصریح کرد: تولید بدون کارخانه، توانمندی مهندسی - بازرگانی برای تولید برون‌سپاری شده با استفاده از ظرفیت واحدهای تولیدی موجود کشور توسط اشخاص حقوقی که نسبت به طراحی محصول، بازاریابی و عرضه محصولات با نشان تجاری (برند) خاص اقدام می‌کنند؛ تعریف شده است. قابل ذکر است تمام فرآیند صدور این مجوز در سامانه بهین‌یاب انجام می‌گیرد.

نرخ سود بین بانکی به کمترین میزان طی ۸ ماه اخیر رسید

نرخ سود بین بانکی به کمترین مقدار خود طی هشت ماهه اخیر رسید.

بانک مرکزی در تارنمای خود این نرخ را ۱۹/۲۴ درصد اعلام کرده که در مقایسه با نرخ ۲۲ درصدی آبان ماه سال گذشته کمترین نرخ محسوب می شود. نرخ سود بین بانکی طی ماه های اخیر با هدف خروج بازارهای بی رمق اقتصادی از وضعیت رکودی روی ریل کاهشی قرار گرفت. به گواه کارشناسان و صاحب نظران این کاهش در برهه کنونی مقاومت نرخ تورم در سطوح بالای ۴۰ درصدی را بالاتر برده و کمکی به بهبود وضعیت بازار پول نکرده است. در عین حال واکنش بازارهای مالی به این تغییر نیز مثبت نبوده و ریزش بورس کماکان ادامه دارد. هر چند که مقام پولی هدف از اجرای این سیاست را کنترل نقدینگی و مهار رشد نقدینگی اعلام کرده است، اما این کاهش در واقع به نرخ های بهره بازار جهت می دهد و آنها را نیز در مسیر کاهشی قرار می دهد؛ به این ترتیب احتمال خروج سرمایه از بانک و ورود

آن به بازارهای موازی در این شرایط تقویت می شود. هر چند که سرعت کاهش این نرخ بسیار پایین است، اما حفظ روند کاهشی آن مقاومتی در برابر تصمیم نظام بانکی برای افزایش نرخ سود است.

تصویر بازار پول

سیاستگذار پولی طی ماه های گذشته تصویر جدیدی از وضعیت بازار پول ارائه داده است. نرخ سود بین بانکی ابزار جدیدی است که مقام پولی از آن برای جهت دهی به بازار پول استفاده می کند و بر همین اساس نیز نرخ سود را در برهه های مختلف زمانی در مسیر کاهشی یا افزایشی قرار می دهد. بررسی وضعیت تغییرات این نرخ نشان می دهد که سال گذشته و با تصمیم بانک مرکزی نرخ سود بین بانکی به بالاترین میزان خود رسید. برای مثال در آبان ماه سال گذشته این نرخ به ۲۲ درصد رسیده بود؛ این در حالی است که در ابتدای سال گذشته این نرخ زیر ۱۵ درصد قرار داشت. بانک مرکزی دلیل رشد نرخ بهره در بازار بین

بانکی را کمبود نقدینگی و وجود محدودیت در استفاده از اوراق دولتی در این بازار عنوان کرده بود. با این استناد سیاستگذار تصمیم خود مبنی بر افزایش نرخ سود در بازار بین بانکی را اجرایی کرد تا نیاز بانک ها برای ایفای تعهدات خود در زمینه بنگاه های زودبازده مرتفع شود. در حال حاضر نیز نرخ سود بین بانکی به ۱۹/۲۴ درصد رسیده که کمترین مقدار طی هشت ماه اخیر محسوب می شود. بالا بودن نرخ سود بین بانکی، اما چه معنایی دارد؟

جهت دهی به نرخ سود بانکی

به طور کلی نرخ بهره در بازار بین بانکی نرخي است که می تواند به نرخ سود در سایر بازارها جهت بدهد. این نرخ در واقع همان قیمت ذخایر بانک ها است. زمانی که بانکی در پایان مدت دوره مالی خود دچار کسری ذخایر می شود؛ از بانک هایی که منابع مازاد در اختیار دارند، استقراض می کند. بانک مرکزی نیز یکی از گزینه هایی است که بانک ها می توانند از آن برای تامین نیازهای مالی خود استقراض

بانک مرکزی نیز بنا به درخواست این سازمان اقدام به کاهش تدریجی این نرخ کرد. با این حال این اقدام کمکی به وضعیت بازار سرمایه نکرد و تابلوی این بازار تنها در برخی روزها رنگ سبز به خود دیده است. با این حال بانک مرکزی کماکان در حال کاهش نرخ بهره بین بانکی است.

ابهام در اثر گذاری نرخ بهره پایین

یکی دیگر از تغییراتی که در نرخ سود بانکی ایجاد شده؛ حذف سپرده کوتاه مدت با دستور بانک مرکزی است. دکتر عبدالناصر همتی اخیراً گفته است: «پرداخت سود سپرده کوتاه مدت به تدریج حذف می شود و فقط به سپرده های بلندمدت و یک ساله سود پرداخت می شود». سیاستگذار پولی در جمع اعضاء بازار سرمایه این مسأله را اعلام کرد که به نظر می رسد با استقبال خوب فعالان این بازار همراه شده است. بدیهی است حذف این نرخ می تواند به هدایت سرمایه های موجود در آن به سمت بازار سرمایه کمک کند و گردش نقدینگی در بورس را افزایش دهد. هر چند که همه این اقدامات با هدف حمایت از بورس انجام می شود، اما به نظر می رسد که بازگشت بازار سرمایه به وضعیت قبلی خود به راحتی ممکن نمی شود. با این حال سیاستگذار پولی در خصوص دلایل کاهش نرخ سود بین بانکی به تاثیر آن بر کنترل نقدینگی و مهار تورم نیز اشاره کرده است. با این حال کارشناسان می گویند یکی از راه های کنترل نقدینگی و تورم؛ افزایش نرخ سود و جذب سرمایه از بازارهای موازی به سمت نظام بانکی است. در هر صورت باید دید که تغییر نرخ بهره و تداوم آن بر مسیر کاهشی؛ آیا کمکی به بازار پول می کند و یا اینکه تنها حرکتی نمایشی در راستای پاسخگویی به خواسته های فعالان بازار سرمایه است. بر اساس آخرین برآوردهای اعلامی نرخ رشد نقدینگی در پایان سال گذشته رکورد زده و ۴۰/۶ درصد رسیده است. نرخ رشد پایه پولی نیز از ۲۹ درصد بیشتر بوده است. بانک مرکزی دلایل این رشد را سلطه سیاست های مالی دولت بر بانک مرکزی عنوان کرده است. به گفته رئیس کل بانک مرکزی دولت سال گذشته از چند کانال نهاد پولی را به چاپ پول ناچار کرد؛ نخست از مسیر برداشت از منابع صندوق توسعه ملی و افزایش دارایی های خارجی بانک مرکزی و در نتیجه تامین معادل ریالی این منابع ارزی. دوم نیز مکلف ساختن بانک مرکزی به تامین ریالی منابع دلاری محبوس مانده در سایر کشورها که در حال وجود خارجی ندارند.

و پیش بینی ها نیز حاکی از آن است که تورم به پیشروی خود در کانال ۴۰ درصد حداقل تا پایان نیمه امسال ادامه می دهد. در حال حاضر نیز نرخ سود سپرده کوتاه مدت ۱۶ و نرخ سود سپرده بلندمدت ۱۸ درصد اعلام شده است. به این ترتیب افرادی که در بانک سرمایه گذاری می کنند؛ در حقیقت به اندازه فاصله نرخ تورم با نرخ سود در حال زیان هستند. به این ترتیب رأی مثبت به افزایش نرخ سود یکی از ضرورت های امروز اقتصاد ایران است. همانطور که گفته شد؛ وجهه دیگر این موضوع جذب منابع مالی از اقتصاد و کاهش جریان پول در بازارهای موازی است. بررسی ها نشان می دهد که اقدام بانک مرکزی برای افزایش نرخ سود بین بانکی حداقل طی نیمه دوم سال گذشته توانست جذابیت بازار پول را بالا ببرد و منابع زیادی را جذب خود کند. یکی از دلایل موفقیت این سیاست را می توان به رکود حاکم در بازارهای مالی نیز نسبت داد. بنابراین دو عامل سال گذشته به کمک بانک مرکزی آمدند و امکان جذب سرمایه و هدایت آن به سمت بانک ها را فراهم کردند؛ یکی افزایش نرخ بهره بین بانکی و دیگری نیز رکود در دیگر بازارهای مالی.

مخالفتان نرخ سود بالا

با این حال این سیاست مخالفانی نیز دارد. فعالان بازار سرمایه معتقدند که افزایش نرخ سود یکی از دلایل ریزش بورس طی ماه های گذشته محسوب می شود. به باور این افراد بانک مرکزی با اجرای این تصمیم زنگ خطر خروج سرمایه از بورس را به صدا درآورد و به این ترتیب خروج نقدینگی از این بازار را ممکن کرده. هر چند که به گواه بسیاری از صاحب نظران رشد عجیب و غریب بورس در سال گذشته دستوری بود؛ بنابراین چنین کاهشی دور از انتظار نبود. با این حال بورسی ها کماکان بر این عقیده خود استوارند که افزایش نرخ سود می تواند وضعیت بازار را بحرانی کند. به نظر می رسد تصمیم بانک مرکزی برای کاهش نرخ سود نیز نتیجه این نگاه در بین فعالان این بازار بوده است. سال گذشته اختلافاتی بین رئیس کل بانک مرکزی و وزیر اقتصاد شکل گرفت که دلیل این اختلاف نیز به تغییرات نرخ سود مربوط می شد. گفته می شد که وزارت اقتصاد برای آنکه بتواند جان تازه ای به بازار سرمایه بدهد و ریزش های اخیر این بازار را خنثی کند؛ از بانک مرکزی خواسته که از افزایش بیشتر نرخ بهره بین بانکی جلوگیری و روند کاهشی آن را ممکن کند. به این ترتیب

کنند. زمانی که نرخ سود در بازار بین بانکی کاهش می یابد؛ نظام بانکی را در عملیاتی کردن تصمیمات جدید خود یعنی تغییر نرخ سود سپرده و تسهیلات یاری می دهد. به عبارتی دیگر افزایش این نرخ اعلام می کند که بانک ها می توانند نرخ سود بیشتری به سپرده گذاران خود پرداخت کنند. همچنین نرخ سود تسهیلات نیز در این شرایط افزایش می یابد که خبر خوبی برای وام گیرندگان نیست. بالا بودن نرخ سود بین بانکی طرفداران زیادی دارد. گروهی بر این عقیده اند که افزایش این نرخ به معنای بالا بردن جذابیت بازار پول برای سرمایه گذاری است؛ به طوری که سیستم مکش بازار پول فعال می شود و منابع و سرمایه هایی که در بازارهای موازی در گردش هستند را جذب می کند. این باور در میان این افراد وجود دارد که به دلیل بالا بودن نرخ تورم؛ نرخ سود نیز باید در سطح بالا و هم تراز با نرخ تورم باشد.

رکوردزنی رشد نقدینگی

بر اساس آخرین برآوردهای اعلامی نرخ رشد نقدینگی در پایان سال گذشته رکورد زده و ۴۰/۶ درصد رسیده است. نرخ رشد پایه پولی نیز از ۲۹ درصد بیشتر بوده است. بانک مرکزی دلایل این رشد را سلطه سیاست های مالی دولت بر بانک مرکزی عنوان کرده است. به گفته رئیس کل بانک مرکزی دولت سال گذشته از چند کانال نهاد پولی را به چاپ پول ناچار کرد. نخست از مسیر برداشت از منابع صندوق توسعه ملی و افزایش دارایی های خارجی بانک مرکزی و در نتیجه تامین معادل ریالی این منابع ارزی. دوم نیز مکلف ساختن بانک مرکزی به تامین ریالی منابع دلاری محبوس مانده در سایر کشورها که در حال حاضر وجود خارجی ندارند. این دو اقدام منجر به این شد که نقدینگی به بالاترین سطح خود برسد و رشد عجیبی داشته باشد. در حال حاضر حجم نقدینگی به حدود ۳۴۷۰ هزار میلیارد تومان رسیده که اگر سازوکارهای لازم برای کنترل آن وجود نداشته باشد؛ باید شاهد افزایش بیشتر آن باشیم. بدیهی است هر چه حجم پول بیشتر می شود؛ سیالیت نقدینگی نیز بیشتر می شود. از آنجا که بازارهای موازی بهترین مأمّن برای جذب این منابع مالی است؛ تنها بالا بودن نرخ سود بانکی می تواند از گردش آنها در این بازارها جلوگیری کند.

کنترل تورم با ابزار نرخ سود

در عین حال نرخ تورم به بالای ۴۰ درصد رسیده

دلیل زیان خودروسازان

مجید جلیلی - عضو هیات علمی مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

۸۴ هزار میلیارد ریال رسیده است (۲۹ درصد کاهش). در کنار این موضوع هر چند بهای تمام‌شده درآمدهای عملیاتی این شرکت در سال ۹۷ نسبت به سال ۹۶ تفاوت قابل ملاحظه‌ای نداشته، اما با توجه به افت تیراژ تولید ۳۷ درصدی؛ می‌توان نتیجه گرفت که بهای تمام‌شده تولید هر خودرو در این سال جهش قابل ملاحظه‌ای را تجربه کرده است.

حاشیه سود عملیاتی سایپا نیز طی بازه مذکور با روندی پر شتاب از ۱۲ درصد در سال ۹۵ به منفی ۴۳ درصد در سال ۹۷ نزول کرده و در نهایت در سال ۹۸ به منفی ۲۷ درصد رسیده است. روند فوق برای حاشیه سود خالص این شرکت نیز مشاهده می‌شود و مقدار این شاخص از ۱۱ درصد در سال ۹۵ به منفی ۶۶ درصد در سال ۹۷ و منفی ۵۱ درصد طی ۶ ماه نخست سال ۹۸ تغییر کرده است. این روندها نشان می‌دهد که شرکت سایپا نیز مانند شرکت ایران خودرو در کنترل و کاهش هزینه‌های عملیاتی و غیرعملیاتی (به واسطه نزول بیشتر حاشیه سود خالص نسبت به حاشیه سود عملیاتی) ناتوان بوده و نتوانسته رشد درآمدهای عملیاتی خود را متناسب با افزایش بهای تمام‌شده درآمدهای عملیاتی مدیریت کند.

نکات کلیدی

مهمترین دلایل عملکرد منجر به زیان شرکت‌های سایپا و ایران خودرو طی دوره مالی سال ۹۷ (آغاز تحریم‌ها)، مازاد بهای تمام‌شده نسبت به بهای فروش محصولات و تحمیل هزینه‌های مالی (معادل ۱۳ درصد درآمد عملیاتی برای

حاشیه سود عملیاتی این شرکت نیز که در بازه زمانی سال‌های ۹۶-۹۵ به طور میانگین ۵/۵ درصد بوده؛ طی سال‌های ۹۷ و ۹۸ به میانگین منفی ۳۰ درصد رسیده است. این روند برای حاشیه سود خالص این شرکت نیز تکرار شده و مقدار این شاخص از ۰/۹ درصد در سال ۹۵ به منفی ۴۱/۶ درصد در سال ۹۷ رسیده است. روندهای ذکر شده به خوبی مبین عدم توانایی در کنترل و کاهش هزینه‌های عملیاتی و غیرعملیاتی (به واسطه نزول بیشتر حاشیه سود خالص نسبت به حاشیه سود عملیاتی) یا به عبارت دیگر نشان‌دهنده عدم رشد درآمدهای عملیاتی متناسب با افزایش بهای تمام‌شده درآمدهای عملیاتی در شرکت ایران خودرو است.

نگاهی به صورت سود و زیان و گزارش حسابرسی شرکت ایران خودرو در سال ۹۷ نیز حاکی از آن است که «هزینه‌های جذب‌نشده در تولید» این شرکت نسبت به سال قبل ۸/۹ برابر شده و از رقم ۱۰۱۲۱ میلیارد ریال در سال ۹۶ به رقم ۹۰۹۶۰ میلیارد ریال در سال ۹۷ رسیده که ماهیت آن در صورت مالی این شرکت ناشناخته است. در کنار این موضوع تورم نزدیک به ۳۵ درصدی هزینه‌های مالی این شرکت در سال ۹۷ نسبت به سال قبل نیز قابل توجه است که این افزایش نزدیک به ۸ درصد کل زیان این شرکت در سال ۹۷ را تشکیل داده است.

سایپا

درآمد عملیاتی سایپا نیز در اولین سال از اعمال تحریم‌ها با کاهشی ملموس از رقم ۱۱۸ هزار میلیارد ریال به رقم

دو شرکت بزرگ خودروساز کشور طی سالیان گذشته با زیان قابل توجهی روبه‌رو شده‌اند. جدا از مجموعه دلایل متعدد از عملکرد نامناسب این دو شرکت؛ نگاهی به صورت‌های مالی آنها نشان می‌دهد که پاشنه آشیل عملکرد منجر به زیان این دو شرکت در عدم توازن میان بهای تمام‌شده تولید نسبت به بهای فروش محصولات است.

در واقع با وجود سیاست‌های دولت طی سال ۹۷ (شروع دور جدید تحریم‌ها) مبنی بر حمایت از تامین نهاده‌ها و مواد اولیه صنایع با قیمت‌های مصوب؛ این دو شرکت با افزایش قابل ملاحظه‌ای در نرخ تامین مواد اولیه خود مواجه شده‌اند که افزایش قیمت‌های فروش کفایت آن را نداده است. در کنار موارد مذکور بخش عمده دیگری از افزایش هزینه این شرکت‌ها مربوط به عدم ایفای تعهدات فروش (برای هر دو شرکت)، هزینه ناشی از زیان تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی (برای سایپا) و هزینه جذب نشده در تولید (برای هر دو شرکت) در دوره یاد شده است. بررسی دقیق‌تر صورت‌های مالی دو شرکت منجر به استخراج یافته‌های ذیل شده است.

ایران خودرو

درآمد عملیاتی ایران خودرو در سال ۹۷ (سال شروع تحریم‌های صنعت خودرو) با کاهش قابل ملاحظه‌ای روبه‌رو شده و از رقم ۳۱۴ هزار میلیارد ریال در سال قبل به رقم ۲۰۴ هزار میلیارد ریال رسیده که به طور عمده ناشی از کاهش تیراژ تولید و فروش بوده است. از همین رو

ایران خودرو و ۳۰ درصد درآمد عملیاتی برای سایپا) است. همچنین هزینه خرید قطعات و مواد مستقیم برای هر دو شرکت نیز جهش قابل ملاحظه‌ای داشته و این رقم برای ایران خودرو معادل ۵۰ درصد و برای سایپا معادل ۷۱ درصد برآورد شده است.

بنابر تحلیل‌های صورت گرفته ساختار هزینه‌های صنعت خودروسازی کشور از چهار نقصان عمده رنج می‌برد که عبارتند از فشار هزینه‌های غیرعملیاتی، عدم توازن بهای فروش و بهای تمام‌شده، عدم توازن میان ارزیابی و ارزش واقعی و زنجیره ارزش نامتوازن.

کاهش فشار هزینه‌های غیرعملیاتی: بخش بزرگی از فشار هزینه‌ای به صنعت خودرو کشور ناشی از هزینه‌های غیرعملیاتی (تامین مالی، منابع انسانی و ...) است. اگرچه وضعیت جاری پیش فروش خودرو با نرخ پایین سود مشارکت فرصت مناسبی برای تامین مالی صنعت خودرو کشور ایجاد کرده، اما آنچه در این میان مهم است؛ ایجاد توازن میان رشد هزینه‌ها و رشد سود شرکت‌های خودروسازی از طریق تمرکز بر هزینه‌های غیرعملیاتی است که می‌تواند در برنامه‌هایی نظیر مدیریت منابع انسانی، مدیریت هزینه‌های گارانتی و خدمات پس از فروش و غیره پیگیری شود.

توازن بخشی به بهای فروش و هزینه تمام‌شده: با توجه به بی‌بهرگی صنعت خودرو از صادرات و درآمد ارزی؛ لازم است از یکسو بهای فروش محصولات آن در بازار داخل مطابق با نوسانات نرخ ارز تعدیل شود و از سوی دیگر پوشش‌های لازم برای کاهش ریسک تامین مواد اولیه

و قطعات این صنعت در زمان شوک‌های ارزی پیش‌بینی شود. از آنجا که صنعت خودرو تقریباً نگرانی از سمت تقاضا و چالش‌های سمت آن ندارد و همواره اطمینان کافی از بازار فروش مناسب برای محصولات خود دارد؛ لازم است یک سیاست تامین بلندمدت مواد اولیه با همکاری بورس کالا و با بهره‌گیری از ابزارهای مالی پوشش‌دهنده ریسک (ابزارهای مشتقه) پیاده شود تا بخشی از فشار هزینه‌های ناشی از نوسانات نرخ ارز پوشش داده شود.

توازن بخشی به ارزیابی و ارزش واقعی صنعت خودرو: تیراژ تولید، عمق ساخت داخل (از نگاه جهانی ارزش افزوده تولید) و دسترسی به بازار؛ سه مؤلفه مهم مثلث رقابت‌پذیری در صنعت خودرو است.

متأسفانه بازار انحصاری و غیررقابتی داخل موجب شده مقوله دسترسی به بازار چندان مورد توجه مسئولان و سیاستگذاران صنعت خودرو کشور قرار نگیرد که این امر موجب ضعف این صنایع در توسعه بازارهای صادراتی شده است. از طرف دیگر غالب سیاست‌هایی که هم‌اکنون نیز در حال پیگیری است؛ متمرکز بر تیراژ تولید و افزایش عمق ساخت داخل است. اما در صورتی که توسعه توان صادراتی صنعت خودرو کشور مدنظر باشد؛ مؤلفه بازار که مهمترین چالش این صنعت در بازارهای صادراتی است نیز باید مورد توجه قرار گیرد.

از این رو لازم است از بستر سهل الوصول بازار داخل به عنوان فرصتی در جهت توسعه توان رقابتی صنعت خودرو کشور در هر سه مؤلفه فوق بهره‌برداری شود؛ بنابراین در کنار سایر برنامه‌های در حال اجرا یک برنامه مدون عملیاتی

برای توسعه محصولی و صادرات به بازارهای منطقه‌ای با هدف توازن بخشی میان ارزیابی و ارزش واقعی صنعت خودرو کشور ضرورت دارد که این مهم می‌تواند با محوریت صادرات قطعات و سامانه‌ها که فرآیندی نسبتاً سهل‌تر نسبت به صادرات محصول نهایی دارد؛ پیگیری شود. توازن بخشی به زنجیره ارزش: این فرآیند در کنار الزامات و مشوق‌های سیاستگذار؛ نیازمند ایجاد فرصتی برای کاهش سودآوری تولید مونتاژی (با حداقل عمل ساخت داخل) است. متأسفانه مونتاژ خودرو به دلایل متعددی نظیر نظام تعرفه‌ای نامناسب، کاهش ریسک هزینه‌های خدمات پس از فروش، بازدهی سریع و ... از جذابیت بالایی برخوردار است که منجر به ایجاد تعدادی از شرکت‌های خودروسازی با محصولات مونتاژی شده که عملاً توان صادرات نداشته و ضرورتی نیز برای سرمایه‌گذاری در حلقه‌های ارزش افزوده بالا، اما دیربازده نظیر طراحی، تحقیق و توسعه، بازاریابی و فروش، برندینگ و ... احساس نمی‌کنند (روندی که در میان دو خودروساز بزرگ کشور نیز مشاهده شد).

بنابراین با توجه به احتمال لغو تحریم‌ها و امکان شروع مجدد همکاری میان خودروسازان داخلی و خارجی؛ پیشنهاد می‌شود برنامه بلندمدت دولت بر پیاده‌سازی روندهای ادغام و تمرکز در خودروسازی به منظور توسعه توان سرمایه‌گذاری این شرکت‌ها بر حلقه‌های مؤثر بر توان رقابتی آنها متمرکز شود و با اعمال سیاست‌های تعرفه‌ای و غیر تعرفه‌ای از جذابیت تولید صرفاً مونتاژی در کشور کاسته شود.

مهندس یزدی زاده مدیر عامل شرکت ذوب آهن اصفهان تاکید کرد:

سال ۹۹؛ سال شکوفایی تولید ریل ملی ذوب آهن

شرکت ذوب آهن سودده شده است

مهندس یزدی زاده معتقد است که سال ۹۹؛ سال شکوفایی تولید ریل در ذوب آهن اصفهان بوده است. بر اساس آمار ارائه شده از سوی وزارت راه و شهرسازی؛ سال گذشته بیش از ۳۰۰ کیلومتر ریل گذاری توسط ذوب آهن اصفهان صورت گرفت که رکوردی بی سابقه بوده است. هدف گذاری وزارت راه و شهرسازی سالانه هزار کیلومتر ریل گذاری در کشور است که قطعاً ذوب آهن توانایی عملیاتی کردن این عدد را در راستای توسعه خطوط ریلی دارد. مهندس منصور یزدی زاده مدیر عامل ذوب آهن اصفهان عملکرد این شرکت در سال گذشته را تشریح و به برنامه های شرکت برای سال جاری اشاره کرد. شرح این گفت و گو در پی می آید:

کیفی از جمله ریل که کالایی استراتژیک محسوب می شود؛ ذوب آهن توانست ریل را تولید و روانه بازار کند. به عبارت دیگر سال ۹۹؛ سال شکوفایی تولید ریل در ذوب آهن بود. بر اساس آمار ارائه شده از سوی وزارت راه و شهرسازی؛ سال گذشته بیش از ۳۰۰ کیلومتر ریل گذاری توسط ذوب آهن اصفهان صورت گرفت که یک رکورد بی سابقه بود. سال گذشته ذوب آهن حدوداً ۵۰ هزار تن ریل تولید کرد که برای سال اول؛ رقم بسیار خوبی بود و اعتقاد داریم که این عدد باید دو الی سه برابر شود. همچنین سیاست وزارت راه و شهرسازی این است که سالانه هزار کیلومتر ریل گذاری در کشور انجام دهد که قطعاً ذوب آهن

هم نیاز ارزی خود و هم بخشی از نیاز ارزی بانک مرکزی را در قالب اسکناس و حواله ارزی تامین کند، اما در حوزه تامین مواد اولیه؛ ذوب آهن به سختی توانست نیازهای خود را برطرف کند. در واقع یکی از تأثیرات منفی کرونا در تامین مواد اولیه به خاطر محدودیت های داخلی و مشکلاتی بود که در معادن زغال سنگ کشور اتفاق افتاد و باعث شد سطح واردات زغال خارجی افزایش پیدا کند و به تبع آن باعث افزایش هزینه های ذوب آهن شود، اما سعی شد این افزایش هزینه را در حوزه های دیگر جبران کنیم. از نظر تولید محصولات کیفی؛ سال بسیار سختی را پشت سر گذاشتیم. در بحث تولید محصولات

« عملکرد تولید و صادرات ذوب آهن را در سال گذشته چطور ارزیابی می کنید؟ »
سال ۹۹ برای اقتصاد کشور و تولید کنندگان از جمله صنعت فولاد سال بسیار سختی بود. کرونا یکی از بزرگترین عوامل تأثیرگذار در فعالیت ذوب آهن اصفهان در سال گذشته بود که با وجود مشکلات ناشی از شیوع آن و شرایط قرنطینه سعی را بر این گذاشتیم تا روند تولید را حفظ کنیم که خوشبختانه این اتفاق محقق شد.
در بحث صادرات به دلیل محدودیت هایی که در واردات کشورهای دیگر به واسطه کرونا اتفاق افتاد و مرزها بسته شد؛ صادرات ذوب آهن نیز دچار مشکل شد، اما طی ماه های پایانی سال توانست

« به مساله سودآوری شرکت‌ها اشاره کردید. اتفاقی که در سال ۹۹ افتاد: تبدیل زبان انباشته ذوب آهن به سود بود. روند سودآوری در شرکت را ناشی از افزایش تولید می‌دانید یا افزایش قیمت‌هایی که با توجه به روند صعودی قیمت ارز اتفاق افتاده بود؟

شرکت ذوب آهن به مدت ۱۲ سال همیشه در نوسان زیان دهی و سودآوری بوده است و هیچوقت زیان انباشته آن صفر نمی‌شد. همیشه شرایطی پیش می‌آمد که بازار به ذوب آهن کمک می‌کرد، اما ذوب آهن نمی‌توانست از آن فضا بهره‌مند شود. در همین راستا سال ۹۷ محدودیت‌های زیادی در قیمت‌گذاری محصولات فولادی صورت گرفت و قیمت محصولات سرکوب شد. اگر این اتفاق در آن سال نمی‌افتاد و محدودیت در قیمت‌گذاری و صادرات ذوب آهن ایجاد نمی‌شد؛ قطعاً زیان انباشته ما زودتر می‌توانست صفر شود. یکی از افتخارات ذوب آهن در سال ۹۸ این است که توانست بیش از ۵۰ درصد تولیدات خود را صادر کند. امروز ذوب آهن توانایی این را دارد که کل محصولات خود اعم از چدن، شمش، ریل و ... را صادر کند و این بدین معناست که این شرکت سودده است. به نظر من شرکتی که بتواند کل محصولات خود را صادر کند؛ یعنی شرکتی سودده است.

« با توجه به اینکه ذوب آهن زیرمجموعه وزارت رفاه است؛ چرا تمام نیاز خود را از معدن سنگ آهن مرکزی که متعلق به این وزارتخانه است؛ تامین نمی‌کند؟ آیا برنامه‌ای برای خرید معدن سنگ آهن دارید تا بتوانید نیاز خود را تامین کنید؟

امروز تولید فولاد کشور از مرز ۳۰ میلیون تن گذشته است و وقتی تولید فولاد افزایش پیدا می‌کند؛ تقاضا برای مواد اولیه به خصوص در سنگ آهن نیز افزایش می‌یابد و رقابت‌ها بیشتر می‌شود. بنابراین شرکت ذوب آهن به دلیل اینکه حاشیه سود آن در مقایسه با سایر تولیدکنندگان فولاد پایین‌تر است؛ در مزایده‌هایی که برای معادن سنگ آهن گذاشته می‌شود؛ کار سختی دارد و نمی‌تواند در مزایده‌های بخش دولتی پیروز شود. به همین دلیل به بخش خصوصی مراجعه کرده‌ایم. همانطور که سال گذشته موفق به خریداری پنج عدد از معادن زغالسنگ البرز مرکزی شدیم؛ امیدواریم برنامه خرید معدن سنگ آهن نیز به سرانجام برسد.

در مورد محصولات معدن سنگ آهن مرکزی که متعلق به وزارت رفاه است نیز باید گفت که این معدن دیگر محصول کیفی ندارد؛ به همین دلیل وارد حوزه تولید گندله شده است. در همین راستا شرکت ذوب آهن می‌تواند بخشی از گندله و کنسانتره را از این معدن تهیه کند، اما سنگ آهن آن دیگر کیفیتی ندارد.

شود و با داشتن سهمیه‌ای مناسب مانند سایر تولیدکننده‌ها بخشی از نیاز ذوب آهن تامین شود.

« نظر شما در مورد عرضه سنگ آهن در بورس کالا چیست؟

نه به عنوان مدیرعامل ذوب آهن؛ بلکه به عنوان یک کارشناس فولادی موافق این موضوع هستم که کل زنجیره جهانی دیده شود. زمانی که دکتر صالح‌آبادی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار بودند؛ به عنوان کارشناس در نشست دعوت شدم و این موضوع در آن جلسه که حدوداً ۱۰ سال پیش بود؛ بررسی شد. اگر قرار است قیمت مواد اولیه بر اساس قیمت‌های جهانی تعیین شود؛ باید تمام موارد را جهانی دید. ما با این موضوع مشکلی نداریم که سنگ آهن نسبتی از قیمت‌های جهانی باشد، اما به شرط اینکه قیمت محصول نهایی، تعداد پرسنل، یارانه‌ای که به تمام واحدها داده می‌شود، نرخ تسهیلات بانکی و ... نیز تابعی از استانداردهای جهانی باشد.

شرکت ذوب آهن در شرایطی که کل زنجیره جهانی نیست؛ با مقیاس‌های جهانی کار می‌کند و جزء معدود شرکت‌های فولادی داخلی است که قیمت تمام‌شده آن به دلیل وارد کردن انرژی؛ بسیار بالاست و کمترین بهره را از انرژی یارانه‌ای می‌برد. پس اگر به سؤال شما برگردیم؛ در رابطه با بحث عرضه سنگ آهن در بورس کالا این سؤال مطرح می‌شود که وقتی سنگ آهن در بورس عرضه می‌شود؛ چه کسانی آن را می‌خرند؟ اگر قرار باشد واسطه بخرد و بعد به من تولیدکننده بفروشد؛ این کار به طور قطع درست نیست؛ چراکه فقط هزینه‌های تولید محصولات ذوب آهن را افزایش می‌دهد.

شرکت ذوب آهن اصفهان مصرف‌کننده سنگ آهن دانه‌بندی است و اگر این محصول در بورس کالا عرضه می‌شود؛ متقاضیان کنسانتره نباید آن را خریداری کنند. واحدهای کنسانتره‌سازی باید سنگ آهن‌های با عیار زیر ۵۰ درصد را خریداری کرده و به کنسانتره تبدیل کنند. اگر این موارد رعایت شود و خریداران مشخص باشند و یا اگر رقابتی صورت می‌گیرد بین واحدهای مصرف‌کننده کالا مانند ذوب آهن و میدکو (به عنوان واحدهایی که کوره‌بلند و مصرف سنگ آهن دانه‌بندی دارند) باشد؛ شرایط مطلوب خواهد بود. این شرایط نامساوی زمانی بیشتر می‌شود که یک رقابت منفی بین واحد فولادی که از یارانه انرژی بهره می‌برد و ذوب آهنی که بی‌بهره از یارانه است؛ اتفاق می‌افتد و آن شرکت قیمتی را تعیین می‌کند که ذوب آهن توان رقابت با آن را ندارد. به نظر من بهترین مرجع برای رسیدگی به این موضوع؛ وزارت صنعت، معدن و تجارت و بورس کالا است که با راهکار مناسب مانع از رسیدن ضرر به تولیدکننده اصلی و ذوب آهن می‌شوند.

توانایی عملیاتی کردن این عدد را در راستای توسعه خطوط ریلی دارد.

در مورد سایر محصولات ریلی و صنعت ریل در سال ۹۹ نیز شرایط خوبی داشتیم. طراحی و ساخت زبانه سوزن ریل برای نخستین بار توسط ذوب آهن با مشارکت یکی از شرکت‌های زیرمجموعه وزارت راه و شهرسازی اتفاق افتاد که دستاورد بزرگی برای کشور و ذوب آهن بود. ورود ذوب آهن به تولید محصولات کیفی نویدبخش آینده‌ای روشن برای شرکت، سهامداران و پرسنل آن است. ذوب آهن در بحث صادرات نیز با همراهی وزارت صمت توانست بخشی از عقب‌ماندگی ناشی از وپروس کرونا، شرایط قرنطینه و محدودیت‌های عرضه‌ای که در بورس ایجاد شده بود را در اواخر سال گذشته جبران کند که امیدواریم این روند حمایتی وزارت صمت از شرکت‌های فولادی برای صادرات در سالجاری نیز ادامه پیدا کند.

« لطفاً از برنامه‌های ذوب آهن در سال ۱۴۰۰ کمی توضیح دهید.

یکی از اولویت‌های ذوب آهن در سالجاری؛ افزایش تولید پس از راه‌اندازی کوره‌بلند شماره یک است. کوره‌بلند ذوب آهن از دی‌ماه سال گذشته پس از پنج سال توقف؛ وارد مدار تولید شد و وزارت صنعت، معدن و تجارت قول تامین مواد اولیه آن را به شرکت داد که در تلاش هستیم با پیگیری‌های مستمر آن قول را عملیاتی کنیم. اگر امسال اتفاق خاصی پیش نیاید؛ در تلاش هستیم در حوزه چدن به تولید سه میلیون تن در سال برسیم. ارزش صادراتی ذوب آهن اصفهان با نرخ امروز حدود یک و نیم میلیارد دلار است و به دولت اعلام کرده‌ایم که توانایی صادرات تمام محصولات در ذوب آهن وجود دارد. با قیمت دلار روز؛ برای واردات مواد اولیه و قطعات نیاز ارزی شرکت بالغ بر ۳۲۰ میلیون دلار است که با کسر این عدد و کم کردن قیمت ریل که جایگزین واردات شده است؛ حدوداً یک الی ۱.۱ میلیارد دلار توانایی صادرات محصولات در ذوب آهن وجود دارد که می‌توانیم ارز آن را در قالب اسکناس یا حواله به بانک مرکزی بازگردانیم.

اما امروز بزرگترین نگرانی تولیدکنندگان صنعتی در استان اصفهان؛ بحث آب است. متأسفانه بحران آب امسال معضل اساسی صنایع است و نگرانی و دغدغه بزرگ تولیدکنندگان است که باید هرچه سریعتر مدیریت شود. ذوب آهن نیز تلاش می‌کند که هرگونه همکاری در خصوص مصرف آب را کاملاً رعایت کند و با کمیته‌های ذریبط استان و استانداری در ارتباط است تا این بحران آسیب جدی به تولید استان و اقتصاد کشور وارد نکند. دیگر چالش اساسی ذوب آهن؛ تامین مواد اولیه در حوزه سنگ آهن و سنگ دانه‌بندی است. امیدواریم که سهمیه‌های برنامه‌ریزی شده در وزارت صمت عملیاتی

سودسازی به استقامت فولاد

«میدکو» به باشگاه ۲۰ هزار تایی ها می رسد

محمدعلی غلامرضایی

بیشتری از بازار خواهیم بود. سرمایه های «میدکو» بر شرکت های تولید فولاد و مواد اولیه این صنعت متمرکز شده است. این شرکت فقط یک میلیارد ریال برای سرمایه گذاری در بورس کنار گذاشته و آن را نیز تماماً صرف خرید سهام شرکت بیمه اتکایی ایرانیان کرد که ارزش بازار آن بالغ بر ۲۳ هزار میلیارد ریال است. بهای تمام شده هر سهم آن به پای «میدکو» ۱۰۹۸ ریال افتاده است، اما در حال حاضر هر سهم آن در محدوده قیمتی ۱۷۰۰ ریال داد و ستد می شود. از آنجا که این شرکت سرمایه گذار خود اقدام به تاسیس و راه اندازی پروژه ها و شرکت ها می کند؛ وزن پرتفوی غیربورسی آن بسیار سنگین است و اغلب شرکت ها را تحت مالکیت خود دارد. بیش از ۴۶ هزار و ۶۱۷ میلیارد ریال سرمایه گذاری در شرکت های غیربورسی صورت گرفته که از مهمترین آنها می توان به شرکت های فولاد زرد ایرانیان و فولاد سیرجان ایرانیان اشاره کرد.

نگاه و تمرکز اصلی «میدکو» بر شرکت های غیربورسی فعال در صنعت سودساز فولاد است که اغلب خود بر آنها مالکیت دارد و تکمیل این طرح ها با توجه به قیمت های کنونی محصولات فولادی و بازار مستعد آن؛ سود سنگینی را به همراه خواهد داشت.

شرکت «مادر تخصصی توسعه معادن و صنایع معدنی خاورمیانه» با سرمایه ثبت شده ۴۵ هزار و ۲۰۰ میلیارد ریالی؛ چرخه فولاد را کامل در اختیار دارد و از بازار کنسانتره تا فولاد بهره می برد. این شرکت سومین تولیدکننده کنسانتره و گندله سنگ آهن در کشور است و نزدیک به ۱۵ درصد از بازار را در اختیار خود دارد. پس از کسب رتبه چهارم بازار گندله کشور؛ «میدکو» دومین تولیدکننده بزرگ فولاد به شمار می رود.

این شرکت چندین طرح فولادسازی و گندله سازی در دست اجرا دارد که با تکمیل آنها شاهد افزایش فروش و کسب سهمیه

در این دو شرکت زیرمجموعه چه می گذرد؟

بالغ بر ۱۰۰ درصد شرکت فولاد زرند ایرانیان با سرمایه ۱۴ هزار ۵۰۰ میلیارد ریال و شرکت فولاد سیرجان ایرانیان با سرمایه اسمی ۱۱ هزار میلیارد ریالی در اختیار «میدکو» قرار دارد و ورود این دو شرکت به بازار سرمایه در دست اقدام است.

طرح فولادسازی شرکت فولاد زرند ایرانیان تاکنون بیش از ۹۵ درصد پیشرفت فیزیکی داشته و با بهره برداری کامل به ظرفیت ۱٫۷ میلیون تن بلوم و بیلت فولادی به تولید خواهد رسید. در شرکت های تولیدی به خصوص تولید فولاد هزینه های انرژی سهم بالایی دارند، اما این موضوع در شرکت های زیرمجموعه میدکو چندان محلی از اعراب ندارد؛ چرا که کک مورد نیاز به روش خشک تولید می شود و گاز تولیدی مجدداً به چرخه تولید بازمی گردد و از نظر زیست محیطی نیز این روش آثار مثبتی به دنبال دارد. به همین دلیل از هم اکنون این شرکت با اجرای طرح CDQ به دنبال صرفه جویی در هزینه های خود است. در کنار این موارد معدن زغال سنگ خمرد به ظرفیت ۹۰ میلیون تن را نیز در دست اقدام دارد.

درآمدهای عملیاتی این شرکت در دوره ۱۲ ماهه منتهی به آذر ۹۹ با رشد ۲ برابری نسبت به سال مالی ۹۸ به رقم ۴۶ هزار میلیارد ریال نزدیک شد و در نهایت با حاشیه سود ۱۵ درصدی به سود خالص ۶ هزار و ۸۴۰ میلیارد ریال دست یافت که رشد ۶۹ درصدی نسبت به سال قبل از آن نشان می دهد. عملکرد شرکت فولاد زرند ایرانیان طی این سال ها سود انباشته ۴ هزار میلیارد ریالی را به همراه داشته است.

شرکت فولاد سیرجان ایرانیان نیز در سال مالی ۹۹ با ثبت درآمد ۷۴ هزار میلیارد ریالی سود خالص ۱۴ هزار میلیارد ریالی را کسب کرد.

از آنجا که اغلب سود «میدکو» از محل این دو شرکت تامین می شود؛ با توجه به جهش درآمدزایی و سودسازی آنها سال ۹۹ برای «میدکو» نیز بسیار پربار بود. در سال ۹۸ این شرکت از محل درآمدهای شرکت فولاد زرند ایرانیان مبلغ ۳ هزار و ۷۰۰ میلیارد ریال و از محل شرکت فولاد سیرجان ایرانیان ۵ هزار و ۵۰۰

میلیارد ریال درآمد به دست آورد. با توجه به جهش بیش از دو برابری درآمدهای این دو شرکت در سال مالی اخیر خود؛ همانطور که انتظار می رفت درآمد سود سهام «میدکو» در سال ۹۹ افزایش قابل توجهی نسبت به سال ۹۸ داشت و توانست خود را به درآمد قابل توجه ۲۰ هزار میلیارد ریال نزدیک کند.

در تصویر ذیل روند سود خالص «میدکو» به صورت تلفیقی را طی دهه ۹۰ مشاهده می کنید که در سال های اخیر روند صعودی با شیب تند بوده است.

مهندس مقیمی مدیرعامل ایران خودرو اعلام کرد:

«تارا» آماده ورود به بازار

وزیر صمت در جریان عرضه تارا به بازار قرار گرفت

معصومه صالحی

صنایع ایران (ایدرو) نیز در این جلسه با اشاره به برنامه‌ریزی‌های انجام گرفته برای افزایش تولید شرکت‌های خودروسازی گفت: طبق برنامه‌ریزی‌های انجام گرفته، در سال ۱۴۰۰ بیش از یک میلیون خودرو توسط دو خودروساز بزرگ کشور تولید و روانه بازار خواهد شد.

«تارا» آماده ورود به بازار

در همین راستا مهندس فرشاد مقیمی مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو گفت: هر چه همکاری‌های بین‌المللی بیشتر باشد؛ بهتر می‌توانیم به اهداف خود برسیم، اما باید سمت‌وسوی آن را مشخص کنیم. همکاری‌ها باید در حوزه کسب دانش و فناوری باشد؛ نباید برای تولید محصول شراکت کنیم. وی به مشکلات ناشی از ترک همکاری از سوی شرکای خارجی در زمان تحریم‌ها اشاره کرد

مانع‌زدایی و پشتیبانی از تولید اظهار کرد: به منظور عملیاتی شدن شعار سالجاری در صنعت خودرو؛ سازمان گسترش و توسعه صنایع ایران (ایدرو) باید ضمن تلاش حداکثری برنامه‌ریزی لازم را انجام دهد. وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین افزود: خودروسازان برای تامین نیاز داخل باید ضمن برنامه‌ریزی در راستای افزایش کمی محصولات خود؛ بیش از پیش در مسیر ارتقاء کیفی و تولید خودروی باکیفیت و در شأن مردم ایران گام بردارند. وی بر لزوم داخلی‌سازی حداکثری قطعات خودرو تاکید کرد و گفت: شرکت‌های خودروسازی باید این موضوع را به عنوان یکی از مهمترین اولویت‌های کاری مدنظر قرار داده و برای تحقق آن در سالجاری برنامه‌ریزی کنند. مهندس محسن صالحی‌نیا رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و توسعه صنایع

در حاشیه برگزاری جلسه کمیته خودرو که در سالن جلسات شهید سلیمانی دفتر وزارتی برگزار شد؛ مهندس رزم‌حسینی وزیر صنعت، معدن و تجارت از خودروی «تارا» محصول جدید ایران خودرو که در شرایط تحریم و کرونا با اتکاء به دانش مهندسان ایرانی و سازندگان داخلی طراحی و تولید شده است؛ دیدن کرد و در جریان تولید انبوه و عرضه این محصول به بازار قرار گرفت. مهندس علیرضا رزم‌حسینی وزیر صنعت، معدن و تجارت بر تلاش حداکثری سازمان گسترش و توسعه صنایع ایران (ایدرو) در راستای تحقق شعار «تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» در صنعت خودرو و الزام خودروسازان به افزایش تولید و ارتقاء کیفی محصولات تاکید کرد. وی با اشاره به بسیج مجموعه وزارت صمت برای تحقق فرمایشات مقام‌معظم‌رهبری در زمینه

اضافه شده و بعد از ۹ سال توقف؛ خط تولید اتوبوس راهاندازی شده است. وی تصریح کرد: علیرغم بدبینی که در شهرداری تهران در اجرای تعهدات وجود داشت؛ توانستیم اتوبوس‌هایی که برای تحویل آن قرارداد منعقد کردیم را در زمانی کمتر از موعد تحویل در اختیار شهرداری قرار دهیم. مهندس مقیمی تصریح کرد: تولید اتوبوس را با ۵۸ هزار یورو ارزیابی شروع کردیم؛ امروز به ۴۴ هزار یورو کاهش داده‌ایم و هدف گذاری امسال نیز دستیابی به ۳۳ هزار یورو است. وی با اشاره به توصیه مقام معظم رهبری مبنی بر اینکه «به کارتان ادامه دهید؛ حتما موفق می‌شوید»، تصریح کرد: اگر به صنعت داخلی اعتماد شود؛ ما نیز تمام تلاش خود را می‌کنیم تا رضایت مردم را جلب کنیم. مهندس مقیمی ضمن اطمینان خاطر دادن به مشتریان در صحت فرآیند فروش محصولات و قرعه کشی که با حضور نهادهای ناظر صورت می‌گیرد، گفت: شاید در گذشته برخی می‌توانستند به سیستم‌های فروش نفوذ کنند، اما در حال حاضر با ارتقاء سیستم‌ها؛ امنیت کامل در این فرآیند برقرار است و امکان ادعای دست کاری در فروش و قرعه کشی نیز وجود ندارد.

تامین به موقع قطعات با کیفیت و هزینه مناسب؛

راهبرد ایران خودرو در همکاری با سازندگان

مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو همچنین از شرکت‌های قطعه‌ساز استان قزوین بازدید کرد و از نزدیک در جریان توانمندی و ظرفیت‌های آنان برای تامین قطعات مورد نیاز خطوط تولید این خودروساز به ویژه تامین محصولات جدید قرار گرفت. وی در این بازدیدها بر هم‌افزایی و همدلی ایران خودرو با قطعه‌سازان تاکید کرد و گفت: با هم برای تحقق جهش تولید و توسعه محصولات جدید گام برداریم؛ چراکه احترام به حقوق مصرف‌کننده در اولویت قرار دارد. وی در ادامه افزود: استراتژی ایران خودرو در همکاری با قطعه‌سازان؛ تامین به موقع با هزینه‌های مناسب و با کیفیت است. مهندس مقیمی با بیان اینکه توسعه خودکفایی مهمترین محور برنامه‌های ایران خودرو در سال جاری است، گفت: باید فعالیت‌های طراحی محصول در گروه با جدیت و گستردگی بیشتری دنبال شود. مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو با اشاره به تأکیدات مقام معظم رهبری در «حمایت از کالای ایرانی»؛ بر اهتمام ویژه ایران خودرو به استفاده از قطعات تولید داخل در محصولات تاکید کرد و گفت: این خودروساز برنامه‌هایی برای حمایت از قطعه‌سازان داخلی در حوزه‌های تامین محصول تدارک دیده است. وی خاطر نشان کرد: ۶۹ قطعه از قطعات خودروی «تارا» توسط قطعه‌سازان استان قزوین ساخته می‌شود.

افزایش قیمت قطعات وارداتی و قیمت خودرو در آینده می‌شود.

مهندس مقیمی با بیان اینکه ایران خودرو با همت و تلاش مجموعه سازندگان و مهندسان توانمند کشور در کمتر از ۱۳ ماه خودروی جدید «تارا» را طراحی کرده و به مرحله تولید انبوه رسانده است، تاکید کرد: در خودروی «تارا» استانداردهای کیفی به شرایط بسیار خوبی رسیده است و قابلیت عرضه دارد؛ در همین راستا بیش از ۹۲ درصد از قراردادهای تولید این محصول با سازندگان داخلی است. وی در ادامه افزود: قطعه‌سازان در افزایش تولید و دستیابی ایران خودرو به اهداف؛ نقش مهمی بر عهده داشته‌اند. در همین خصوص در دو میثاقی که با آنها داشتیم؛ توانستیم تولید روزانه را به بیش از دو هزار دستگاه برسانیم؛ چراکه افزایش تولید به معنای کاهش هزینه‌های سربار است.

مبنای شراکت با خارجی‌ها کسب دانش و فناوری

مهندس مقیمی همچنین کسب ۵ ستاره کیفیت برای محصول دنایلاس اتوماتیک در شرایط تحریم را از دستاوردهای مهم صنعت خودروی کشور عنوان کرد و گفت: قبل از تحریم‌ها؛ بسیاری از قطعات این محصول را از منابع خارجی تامین می‌کردیم، اما این محصول در شرایطی پنج ستاره کیفیت را کسب کرد که قطعات از منابع داخلی تامین شده است.

مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو توسعه قوای محرکه و طراحی و تولید گیربکس شش سرعته با کاهش مصرف دو تا دوونیم درصد را نیز از دستاوردهای تحریمی عنوان کرد و گفت: تولید انبوه گیربکس نیمه‌اتوماتیک را نیز امسال آغاز و بر روی خودروهایی با نام و نشان ایرانی نصب و عرضه خواهیم کرد. خط تولید گیربکس اتوماتیک نیز تا آبان ماه به مراحل نهایی خواهد رسید. وی پروژه‌های آیرودینامیک و کاهش وزن خودرو را نیز از دیگر اقدامات ایران خودرو برای کاهش مصرف سوخت خودرو عنوان کرد و گفت: در این زمینه برنامه‌های متنوعی را تدارک دیده‌ایم. مهندس مقیمی همچنین به طراحی و تولید محصولات جدید در حوزه خودروهای سنگین و نیمه‌سنگین و مسافری اشاره کرد و گفت: ایران خودرو دیزل در سال گذشته افزایش ۶۷ درصدی تولید را محقق کرده است و محصولات جدیدی به سبد تولیدات این شرکت

و گفت: بسیاری از قطعات در گمرک مانده بود و با سختی توانستیم آنها را ترخیص کرده و خودروها را در اختیار مشتریان قرار دهیم. برخی قطعات نیز در مبدأ تولید شد، اما هیچگاه به کشور نرسید. مهندس مقیمی با تاکید بر طراحی و تولید بسیاری از قطعات وارداتی به دست توانمند مهندسان و تکنسین‌های کشور گفت: هر چند با سختی، اما توانستیم بسیاری از قطعات را در داخل کشور تولید کنیم که این موضوع از نعمات تحریم بود.

وی میزان ارزیابی هر خودرو را به طور متوسط ۱۷۲۰ یورو دانست و گفت: از این میزان ۳۳ درصد مربوط به خودروساز است که ایران خودرو برای آن برنامه‌های ساخت داخل متنوعی را تدارک دیده است؛ ۳۷ درصد از این عدد مربوط به مواد اولیه است که در اختیار خودروساز نیست و صنایع مرتبط باید سرمایه‌گذاری‌های لازم را برای ساخت داخل آن انجام دهند. ۳۰ درصد از میزان ارزیابی تولید نیز مربوط به قطعات الکترونیک است که خودروسازی مصرف‌کننده آن به شمار می‌رود. وی با بیان اینکه برقی‌سازی خودروها به معنی استفاده بیشتر از قطعات الکترونیک است، گفت: جهان به سمت تولید خودروی برقی در حرکت است؛ ما نیز باید به فکر حضور بیشتر در بازارهای جهانی باشیم و بتوانیم هم‌تراز با دانش روز دنیا خودرو تولید کنیم. خودرو نباید فقط در داخل تولید و مصرف شود؛ بلکه باید در بازارهای جهانی نیز مصرف شود که یکی از روش‌ها به روز کردن خودروهاست. مهندس مقیمی تصریح کرد: در حال حاضر به دستور وزیر صنعت، معدن و تجارت؛ سازمان گسترش و توسعه صنایع ایران در حال اجرای برنامه ویژه‌ای در این زمینه است و ما نیز نیازمندی‌های خود را اعلام کرده‌ایم.

وی در پاسخ به سؤالی در خصوص بازار و دلایل افزایش قیمت خودرو افزود: وقتی در شرایط تلاطم اقتصادی قرار می‌گیریم؛ خودرو تبدیل به کالای سرمایه‌ای می‌شود و با توجه به اختلاف قیمت کارخانه و بازار؛ مردم علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری در این بخش می‌شوند. مهندس مقیمی با بیان اینکه کاهش تولید و عرضه کم خودرو در سال ۹۸ و تردید مردم در خرید و فروش خودرو؛ سبب شکل‌گیری نابسامانی در بازار خودرو شد که قیمت‌ها افزایش یافت، گفت: این نابسامانی‌ها نیز با افزایش تولید رفع می‌شود تا در کنار ثبات شرایط اقتصادی بازار هم تثبیت شود. وی در عین حال تغییرات در شاخص‌های کلان اقتصادی را در افزایش قیمت خودرو مؤثر دانست و گفت: به عنوان مثال افزایش نرخ ارز در جامعه سبب ایجاد انتظار برای

دکتر سعدمحمدی مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس خبر داد:

رشد ۱۱۳ درصدی فروش فملی در فروردین ۱۴۰۰

فروش شرکت ملی صنایع مس ایران در فروردین ماه سالجاری با افزایش ۱۱۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۱۴ هزار و ۷ میلیارد و ۹۴۶ میلیون ریال رسید.

دکتر اردشیر سعدمحمدی مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران ضمن بیان مطلب فوق گفت: مقدار ۳۳ درصد از درآمد شرکت در این مدت از طریق فروش صادراتی و ۶۷ درصد از طریق فروش داخلی بوده است.

رشد دو برابری فروش نسبت به مدت مشابه سال گذشته

وی گفت: شرکت ملی صنایع مس طی دو

ماهه نخست امسال در مجموع موفق به فروش ۶ هزار و ۹۳۸ میلیارد تومانی شد که نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد بیش از دو برابری داشته است.

دکتر سعدمحمدی با اشاره به فروش ۵ هزار و ۵۳۸ میلیارد تومانی شرکت ملی صنایع مس در اردیبهشت ماه امسال گفت: این میزان فروش نسبت به مدت مشابه سال قبل (۲ هزار و ۷۷۵ میلیارد تومان) رشد ۲ برابری داشته است. مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران با اشاره به اینکه برنامه‌های فروش شرکت ملی مس و تأمین نیازهای داخل مطابق با برنامه در حال انجام است، اظهار داشت: این

شرکت طی دو ماهه نخست امسال موفق به ثبت فروش ۲۹ هزار و ۳۹۳ تنی کاتد شد. به گفته وی شرکت ملی صنایع مس از ابتدای سالجاری تا پایان اردیبهشت ماه برنامه‌های تولید خود را جلوتر از برنامه محقق کرده است؛ به طوری که طی دو ماهه نخست امسال ۲۱۶ هزار تن کنسانتره مس و ۵۲ هزار و ۳۸۹ تن مس محتوی معدنی با رشد ۵ درصدی نسبت به برنامه و ۵۰ هزار تن کاتد با رشد ۷ درصدی نسبت به برنامه تولید کرده است.

تولید کاتد مس فراتر از برنامه

تعریف شده بود

در همین راستا مهندس سعدعبدی

مدیر امور برنامه‌ریزی و نظارت شرکت ملی صنایع مس ایران گفت: این شرکت بر اساس آخرین آمار تولید تا پایان فروردین ماه سال جاری موفق به رشد تولید مس کاتدی شد؛ به گونه‌ای که از برنامه تعریف شده ۷ درصد پیش افتاد. وی در ادامه افزود: تا پایان فروردین ماه سال ۱۴۰۰ تولید مس کاتدی شرکت ملی صنایع مس ایران در مجموع ۲۴ هزار و ۶۱۵ تن بوده که در برابر برنامه تعریف شده ۲۳ هزار تنی؛ رشد ۷ درصدی داشته است. مهندس سعدعبدی با بیان اینکه تولید کنسانتره مس در مجموع کارخانه‌های تغلیظ مس سرچشمه، مس سونگون، مس میدوک و مس چهل کوره نیز طی این دوره زمانی رشد ۵ درصدی را تجربه کرده است، گفت: طی این مدت شرکت ملی صنایع مس ۱۰۸ هزار و ۳۵۴ تن نسبت به برنامه تعریف شده ۱۰۳ هزار و ۲۶۳ تنی؛ با افزایش تولید کنسانتره مس روبه‌رو بوده است.

به گفته وی تولید مس محتوی معدنی به عنوان شاخص اصلی تولید در شرکت‌های معدنی ۲۶ هزار و ۱۱۳ تن بوده که نسبت به برنامه ۲۵ هزار و ۱۰۳ تنی رشد ۴ درصدی داشته است.

مدیر امور برنامه‌ریزی و نظارت شرکت ملی صنایع مس درباره کل استخراج این شرکت از معادن سرچشمه، میدوک، سونگون، چهل کوره و سایر معادن در حال آماده‌سازی طی این بازه زمانی گفت: شرکت ملی صنایع مس در مجموع ۱۷ میلیون و ۷۱۱ هزار تن استخراج داشته که در مقایسه با برنامه تعریف شده ۱۴ میلیون و ۹۹۷ هزار تنی، از رشد ۱۸ درصدی برخوردار بوده است. مهندس سعدعبدی اظهار داشت: برنامه تعیین شده برای برداشت سنگ سولفوری از معادن فوق نیز تا پایان نخستین ماه سال جاری ۴ میلیون و ۷۶۰ هزار تن بوده که با عملکرد ۴ میلیون و ۸۴۷ هزار تنی؛ ۲ درصد از برنامه جلوتر بوده است.

مدیر امور برنامه‌ریزی و نظارت شرکت ملی صنایع مس با بیان اینکه کنسانتره مولیبدن در این ماه با تولید ۶۷۹ تنی رشد ۱۱ درصدی داشته است، گفت: تولید لجن الکترولیزی (فلزات گرانبها)

۶۵ تن بوده که در مقابل برنامه ۵۷ تنی رشد ۱۵ درصدی داشته است.

مهندس سعدعبدی افزود: در سال جاری به تبعیت از فرمایشات مقام معظم رهبری و با ابلاغ استراتژی‌های مانع‌زدایی و پشتیبانی همه‌جانبه از تولید، تلاش‌ها و سیاست‌ها در چارچوب رونق‌بخشی به تولید با اتکاء به ظرفیت‌های درونی و با بهره‌گیری از توانمندی‌های داخلی بیش از پیش‌قدم بر خواهیم برداشت.

تولید ۵۰ هزار تن کاتد مسی

وی همچنین خاطر نشان کرد: شرکت ملی صنایع مس ایران بر اساس آخرین آمار تولید تا پایان اردیبهشت ماه سال جاری موفق به تولید ۵۰ هزار تن کاتد مس و ۲۱۶ هزار و ۷۱۰ تن کنسانتره مس شد که به ترتیب نسبت به برنامه رشد ۷ و ۵ درصدی نسبت به برنامه داشت.

مهندس سعدعبدی گفت: تا پایان اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۰ تولید مس کاتدی شرکت ملی صنایع مس ایران در حدود ۳۵۰۰ تن و تولید کنسانتره مس شرکت از کارخانه‌های تغلیظ مس سرچشمه، مس سونگون، مس میدوک و مس چهل کوره ۱۱ هزار تن از برنامه سال جلوتر بوده است. وی با بیان اینکه تولید مس محتوی معدنی به عنوان شاخص اصلی تولید در شرکت‌های معدنی در مجموع نیز طی این دوره زمانی رشد ۵ درصدی را تجربه کرده است، گفت:

در این بازه زمانی شرکت مس ۵۲ هزار و ۳۸۹ تن نسبت به برنامه تعریف شده ۵۰ هزار و ۱۱۰ تنی مس محتوی تولید کرده است.

به گفته مهندس سعدعبدی طی دو ماهه نخست سال جاری شرکت ملی صنایع مس ایران با تولید ۶۲ هزار و ۳۲۵ تن آند رشد ۵ درصدی را نسبت به برنامه به ثبت رسانده است. مدیر امور برنامه‌ریزی و نظارت شرکت ملی صنایع مس درباره کل استخراج این شرکت از معادن سرچشمه، میدوک، سونگون، چهل کوره و سایر معادن در حال آماده‌سازی طی این بازه زمانی گفت: شرکت مس در مجموع ۳۵ میلیون و ۲۸۰ هزار تن استخراج داشته که در مقایسه با برنامه تعریف شده ۳۱ میلیون و ۶۴۱ هزار تنی؛ از رشد ۱۲ درصدی برخوردار بوده است. مهندس سعدعبدی اظهار داشت: برنامه تعیین شده برای برداشت سنگ سولفوری از معادن فوق نیز تا پایان نخستین ماه سال جاری ۹ میلیون و ۴۴۴ هزار تن بوده که با عملکرد ۴ میلیون و ۶۶۶ هزار تنی؛ ۲ درصد از برنامه جلوتر بوده است. مدیر امور برنامه‌ریزی و نظارت شرکت ملی صنایع مس در پایان گفت: تولید لجن الکترولیزی (فلزات گرانبها) تا پایان اردیبهشت ماه سال جاری ۱۴۱ تن بوده که در مقابل برنامه ۱۱۵ تنی رشد ۲۳ درصدی داشته است.

مهندس سلیمانی مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا خبر داد:

در سال‌های تحریم و کرونا از «پراید» به «شاهین» رسیدیم

شاهین اتوماتیک نیمه دوم امسال به بازار می‌آید

معصومه صالحی

توسط مهندسان داخلی انجام شد که این امر اتفاق بسیار مهم و بزرگی است. مهندس سلیمانی افزود: برای اینکه یک محصول متمایز داشته باشیم؛ یک سیستم کیفی خاص برای خودروی شاهین تعریف شد. بدین جهت استاندارد این خودرو جدید است که خوشبختانه به خوبی پیاده‌سازی شده است.

سایپا متفاوت از دهه‌های گذشته؛

در مسیر نوآوری و توسعه است

غلامرضا شریعتی رئیس سازمان ملی استاندارد نیز در حاشیه بازدید از مرکز تحقیقات و خطوط تولید گروه خودروسازی سایپا با بیان اینکه مدیریت جدید سایپا مبتکر و نوآور است، افزود: در سال جاری شاهد عرضه خودروهای جدید و باکیفیت به بازار توسط سایپا خواهیم بود و این گروه خودروسازی به سمت تامین رضایت مردم حرکت می‌کند و می‌تواند صادرات خودرو به کشورهای منطقه را گسترش دهد. وی اظهار داشت: سال‌های گذشته مجموعه سایپا انواع محدودی خودرو تولید می‌کرد که بخشی از آن به صورت سسی. کی. دی بود، اما طی دو سال اخیر این مجموعه با خوداتکایی به پیشرفت‌های خوبی رسیده و توانسته با طراحی و تولید خودروهای جدید به سمت تامین نیاز مشتریان و به روزرسانی صنعت خودرو حرکت کند. شریعتی با بیان اینکه گروه خودروسازی سایپا در مسیر نوآوری و توسعه است، تاکید کرد: آنچه که در مرکز تحقیقات سایپا دیده شد، بیانگر کار بزرگی است که توسط مهندسان داخلی

شد. وی با بیان اینکه حذف زودتر از موعد خودروی پراید نسبت به زمانی که سازمان ملی استاندارد اعلام کرد؛ بیانگر آن است که مجموعه سایپا قصد دارد برای تامین خواسته‌های مردم تلاش مضاعفی داشته باشد، خاطر نشان کرد: سایپا طی سال‌های تحریم و کرونا؛ از خودروی پراید به خودروهای شاهین، آریا و اطلس رسیده است؛ خودروهایی که از لحاظ تکنولوژی برتری‌های متعددی دارند و می‌توانند رضایت خاطر مردم را فراهم کنند. مهندس سلیمانی تاکید کرد: مجموعه سایپا در شرایطی موفق شده به طراحی و تولید خودروهای جدید و به روز دست پیدا کند که شرکای خارجی بدعدهی کردند و از ایران رفتند. وی گفت: خروج شرکای خارجی از ایران باعث شد مجموعه سایپا با معوقات زیادی روبه‌رو شود که البته با تلاش‌های صورت گرفته معوقات به حداقل رسیده است. مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا ادامه داد: در ابتدای دوره تحریم فضا سازی رسانه‌های معاند به گونه‌ای بود که صنعت خودروی ایران شکننده است و در ادامه فشار حداکثری نمی‌تواند ادامه حیات دهد، اما مجموعه سایپا اجازه نداد که جوسازی‌ها ادامه پیدا کند و به سرعت نسبت به طراحی خودروهای جدید برنامه‌ریزی کرد. وی با اشاره به اینکه استاندارد خودروی شاهین که سال گذشته وارد بازار شد توسط کارشناسان این مجموعه و سازمان ملی استاندارد نهایی شده است، گفت: برای اولین بار در کشور استاندارد خودروی شاهین از صفر تا نهایی شدن آن

مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا با بیان اینکه برنامه جامعی برای تولید خودروهای جدید و با کیفیت داریم، گفت: تیم مدیریتی گروه خودروسازی سایپا در تلاش است که در راستای تامین رضایت مشتریان و مردم ایران گام بردارد.

مهندس سیدجواد سلیمانی در حاشیه بازدید رئیس سازمان ملی استاندارد از گروه خودروسازی سایپا اظهار کرد: سال گذشته با وجود تمام مشکلاتی که تحریم‌های ظالمانه برای صنعت خودرو ایجاد کرد؛ توانستیم رشد تولید داشته باشیم و میزان تولید خودرو را به بیش از ۴۲۰ هزار دستگاه برسانیم. وی با بیان اینکه در فشار حداکثری و اوج گیری تحریم‌ها و نیز محدودیت‌های آبی‌دی کرونا مجموعه سایپا موفق شد که در زمینه طراحی و تولید خودروهای جدید و به روز گام بردارد، اظهار داشت: خودروهای آریا، اطلس، شاهین و ... که طراحی و تولید آنها ۱۰۰ درصد در داخل کشور و توسط مهندسان جوان ایرانی انجام شده است؛ نشان می‌دهد که تحریم‌ها نه تنها باعث توقف صنعت خودرو نشد؛ بلکه سبب شد گروه خودروسازی سایپا در مسیر رشد و توسعه پایدار قرار گیرد. مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا با اعلام این خبر که برنامه‌ریزی برای تولید ۶۰ هزار دستگاه شاهین و ۲۰ هزار دستگاه خودروی آریا در سال ۱۴۰۰ صورت گرفته است، گفت: در راستای تامین رضایت مشتریان از شهریور ماه خودروی شاهین اتوماتیک تولید و در نیمه دوم امسال وارد بازار خواهد

جدول تولید و فروش محصولات سایپا							
از ابتدای سال مالی تا پایان مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۳۱							شرح
نام محصول	مقدار تعداد تولید	مقدار تعداد فروش	نرخ فروش (ریال)	مبلغ فروش (میلیون ریال)	سهم از کل تعداد تولید	سهم از کل تعداد فروش	سهم از کل مبلغ فروش
وانت ۱۵۱	۱,۶۴۴	۲,۱۷۹	۸۰۳,۲۱۲,۴۸۳	۱,۷۵۰,۲۰۰	۷,۶۸۴	۸,۹۸۴	۷,۹۶۳
چانگان CS۳۵	۰	۳۶۲	۴,۱۷۱,۹۵۸,۵۶۴	۱,۵۱۰,۲۴۹	۰,۰۰۰	۱,۴۹۳	۶,۸۷۲
خانواده تیا	۱۸,۹۶۵	۲۱,۶۴۶	۸۵۷,۴۹۷,۱۳۶	۱۸,۵۶۱,۳۸۳	۸۸,۶۴۶	۸۹,۲۵۱	۸۴,۴۵۵
شاهین	۷۸۵	۶۶	۲,۳۶۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۵۶,۰۹۰	۳,۶۶۹	۰,۲۷۲	۰,۷۱۰
جمع	۲۱,۳۹۴	۲۴,۲۵۳	۸,۱۹۷,۶۶۸,۱۸۳	۲۱,۹۷۷,۹۲۲	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

کلیه مبالغ به میلیون ریال است

بررسی؛ گروه صنعتی سایپا در مجموع تعداد ۲۱ هزار و ۳۹۴ دستگاه انواع خودرو در گروه وانت ۱۵۱، خانواده تیا و شاهین تولید کرده است. همچنین در دوره مذکور تعداد کل فروش انواع خودرو در این شرکت به میزان ۲۴ هزار و ۲۵۳ دستگاه خودرو گزارش شده که درآمد حاصل از فروش این تعداد خودرو در شرکت سایپا طی مدت مورد بررسی بیش از ۲۱ هزار و ۹۷۷ میلیارد و ۹۲۲ ریال بوده است. بر اساس این گزارش گروه خودروسازی سایپا هزار و ۶۴۴ دستگاه وانت ۱۵۱ تولید و ۲ هزار و ۱۷۹ خودرو ۱ میلیارد و ۷۵۰ میلیون و ۲۰۰ هزار ریال و میانگین نرخ فروش آن ۸۰۳ میلیارد و ۲۱۲ میلیون و ۴۸۳ هزار ریال گزارش شده است. به این ترتیب این خودرو توانست در مدت مذکور ۸ درصد از کل تعداد تولید و ۹ درصد از کل تعداد فروش را به خود اختصاص دهد که از لحاظ ارزشی نیز ۸ درصد از کل درآمد حاصل از فروش شرکت را شامل می‌شود. بر اساس این گزارش در مدت مذکور همچنین ۳۶۲ دستگاه خودرو چانگان CS۳۵ به فروش رسیده است که درآمد حاصل از فروش آن در دوره مذکور ۱ هزار و ۵۱۰ میلیارد و ۲۴۹ ریال بوده است. میانگین نرخ فروش خودروی چانگان CS۳۵ در دوره مورد بررسی حدود ۴ میلیارد و ۱۷۱ میلیون و ۹۵۸ هزار و ۱۸۳ ریال بوده است.

تیا یکی دیگر از خودروهای تولیدی گروه صنعتی سایپاست که طی دوره مذکور تعداد تولید این نوع خودرو ۱۸ هزار و ۹۶۵ دستگاه و تعداد فروش آن حدود ۲۱ هزار و ۶۴۶ دستگاه بوده که درآمد حاصل از فروش آن در دوره مذکور ۱۸ هزار و ۵۶۱ میلیارد و ۳۸۳ ریال بوده است. میانگین نرخ فروش خودروی تیا در دوره مورد بررسی حدود ۸۵۷ میلیون و ۴۹۷ هزار و ۱۳۶ ریال بوده است. به این ترتیب این خودرو توانست در مدت مذکور ۸۹ درصد از کل تعداد تولید و ۸۹ درصد از کل تعداد فروش را به خود اختصاص دهد که از لحاظ ارزشی نیز ۸۴ درصد از کل درآمد حاصل از فروش شرکت را شامل می‌شود. بر اساس گزارش گروه صنعتی سایپا در مدت یک‌ماهه سالجاری حدود ۷۸۵ دستگاه خودرو شاهین تولید و ۶۶ دستگاه به فروش رسید که درآمد حاصل از فروش این خودرو در این مدت حدود ۱۵۶ هزار ریال بوده است. ضمن آنکه میانگین نرخ فروش این خودرو حدود ۲ میلیارد و ۳۶۵ هزار میلیون ریال است.

ورود خودروهای ایمن و به روز اتفاق خوبی بود که بعد از خروج پراید با جدیت بیشتری دنبال شد. از سایپا انتظار داریم که این حرکت رو به جلو را با شتاب بیشتری ادامه دهد. در ادامه به موضوع استانداردهای ۸۵ گانه خودرو اشاره کرد و افزود: با توجه به رشد صنعت خودرو از شرکت‌های خودروسازی می‌خواهیم که تنها به استانداردهای اجباری بسنده نکنند و در راستای انتظارات مشتریان و احترام به مصرف‌کنندگان خودرو سطح استانداردها را افزایش دهند؛ به گونه‌ای که سازمان ملی استاندارد خود را با استانداردهای به روز و بومی شده خودرو سازان تطبیق دهد.

شاهین؛ با استانداردهای سخت گیرانه

رئیس سازمان ملی استاندارد با اشاره به استاندارد مناسب خودروی شاهین که از اواخر سال گذشته وارد بازار شده است، گفت: برای تدوین استاندارد این خودروی تولید داخل؛ همکاری‌های گسترده‌ای بین سازمان ملی استاندارد و گروه خودروسازی سایپا صورت گرفت که نتیجه آن بسیار مطلوب بود؛ هر دو مجموعه تلاش کردند که با وجود شرایط سخت تحریم سطح استاندارد خودروی شاهین را بالا ببرند. **تامین رضایت مردم اولویت خودرو سازان باشد** وی ادامه داد: هر میزان که استانداردها سخت گیرانه‌تر باشد؛ به طور قطع رضایت مشتریان بیشتر خواهد شد و صادرات خودروهای تولید داخل میسر می‌شود. در این میان ضرورت دارد تامین رضایت مردم اولویت خودرو سازان باشد. رئیس سازمان ملی استاندارد گفت: در سالجاری شاهد ورود خودروهایی به بازار خواهیم بود که خودرو سازی سایپا بر اساس سلیقه مشتریان و رعایت استانداردها تولید می‌کند. وی تصریح کرد: با روند توسعه‌ای که سایپا در پیش گرفته است؛ نگاه جامعه به صنعت خودرو تغییر خواهد کرد و دیگر مردم به دنبال خودروهای خارجی نخواهند بود. شریعتی در پایان اظهار داشت: صنعت خودرو با وجود سخت‌ترین شرایط تحریمی و مشکلات جدی که با آن مواجه شد؛ توانست به موفقیت دست پیدا کند.

تولید ۲۱ هزار و ۳۹۴ دستگاه

انواع خودرو در سایپا

بر اساس گزارش کدال؛ گروه خودرو سازی سایپا طی یک‌ماهه منتهی به فروردین ماه ۱۴۰۰ در مجموع توانست ۲۱ هزار و ۳۹۴ دستگاه انواع خودرو تولید و میزان ۲۴ هزار و ۲۵۳ دستگاه خودرو به فروش برساند. بر اساس این گزارش در دوره یک‌ماهه مورد

در حال انجام است؛ لذا با ادامه رویکرد فعلی صنعت خودرو می‌تواند به پیشرفت‌هایی که از سال‌های دور انتظار آن می‌رفت؛ برسد.

مدیریت حاکم بر سایپا

مبتکرانه و نوآورانه است

رئیس سازمان ملی استاندارد با اشاره به اینکه در سالجاری شاهد ورود خودروهای جدید سایپا به بازار و رونمایی محصولات جدید خواهیم بود، گفت: تنوع گسترده در محصولات خودرویی، ارتقاء سطح تکنولوژی خودروها و رشد کیفی سه مقوله‌ای است که این خودرو ساز هدف گذاری کرده است که طی سالجاری و سال آینده محقق کند. وی ادامه داد: مدیریت حاکم بر سایپا مبتکرانه و نوآورانه است و سعی شده برای احترام به حقوق شهروندان و نظرات مشتریان برنامه‌ریزی‌های لازم صورت گیرد. قطعاً در این مسیر ایراداتی وجود دارد که این شرکت خودرو ساز باید برای حل آنها گام بردارد. شریعتی خاطر نشان کرد: هیچکس انتظار ندارد که در شرایط سخت تحریم خودرو ساز ایرانی با خودرو سازان مطرح خارجی که سال‌های متمادی است در بازارهای بین‌المللی حضور دارد؛ تطابق داشته باشد، اما حرکت به سمت توسعه و حل چالش‌ها ضرورت دارد. وی با بیان اینکه گروه خودرو سازی سایپا با توجه به طراحی خودروهای جدید و به روز این امکان را خواهد داشت که صادرات محصولات خود را به کشورهای منطقه گسترش داده و با سایر شرکت‌های خارجی در بازار منطقه رقابت کند، تصریح کرد: با توجه به توسعه مناسب صنعت خودرو؛ دیگر این صنعت نیازمند حمایت‌های غیر متعارف نیست. البته حمایت از تولیدات داخل وظیفه دولت‌هاست و در تمام کشورها انجام می‌شود.

ادامه حرکت توسعه‌ای سایپا

رئیس سازمان ملی استاندارد همچنین تاکید کرد: امیدوارم حرکت توسعه‌ای سایپا متوقف نشود و فرآیندی که وجود دارد؛ حمایت و پشتیبانی شود. وی با بیان اینکه شرایط امسال و سال‌های آینده سایپا متفاوت از دهه‌های گذشته است، تصریح کرد: من به توسعه این مجموعه امیدوار هستم و قطعاً با افزایش فعالیت مهندسان داخلی و نیازسنجی بازار می‌توان صنعت خودروی کشور را متحول کرد.

تقدیر برای خروج پراید

شریعتی ضمن تقدیر از مدیرعامل گروه خودرو سازی برای خروج پراید از خط تولید این مجموعه گفت:

سرپرست مدیریت ریسک و شورای فنی شرکت بیمه میهن:

ارزیابی‌های حوزه فنی و سرمایه‌گذاری صنعت بیمه خیلی دور از واقعیت نیست

سرپرست مدیریت ریسک و شورای فنی شرکت بیمه میهن با بیان اینکه مدیریت ریسک از گذشته در صنعت بیمه وجود داشته است، افزود: هرچند که ارزیابی‌ها در حوزه فنی یا سرمایه‌گذاری تقریباً سنتی است و از مدل‌های به روز بین‌المللی فاصله دارد، اما این مدیریت ریسک خیلی دور از واقعیت نیست. به گزارش روابط عمومی بیمه میهن؛ مهدی مقدم در ادامه افزود: در حال حاضر برای مدیریت ریسک از تجربیات و داده‌های سنوات قبل در شرکت‌های بیمه استفاده می‌شود و ارزیابی‌ها بر اساس این داده‌ها استوار است. وی پر تفوی محوری و فاصله گرفتن صنعت بیمه از استانداردهای متناسب با اشتباهات ریسک و حدود تحمل ریسک در هر شرکت را یکی از مشکلات امروز صنعت بیمه برشمرد و گفت: این موضوع باعث شده است که شرکت‌های بیمه برای افزایش پر تفوی؛ توجه چندانی به مدیریت ریسک یکپارچه نداشته باشند و به سمت افزایش سهم رشته‌های پرریسک نظیر خودرو، درمان و جذب بیمه‌گذاران پرریسک کشیده شوند. به گفته مقدم این موضوع در کنار عدم رشد زیرساخت‌های شرکت‌ها باعث می‌شود تا مقدار ریسک‌های یک شرکت بیمه با سرعتی بیشتر از درآمد و افزایش سرمایه رشد کند. وی در خصوص ریسک منابع انسانی گفت: شرکت‌های بیمه با از دست دادن پر تفوی و یا به واسطه آسیب‌هایی که در بخش مالی با آنها مواجه هستند؛ ممکن است نتوانند رضایتمندی در حوزه منابع انسانی برای پرسنل خود ایجاد کنند و یا بخش آموزش و ارتقاء مهارت را برای پرسنل خود داشته باشند که این موضوع به مرور زمان باعث خروج کارشناسان خبره از شرکت‌ها و نهایتاً از صنعت بیمه می‌شود. سرپرست مدیریت ریسک بیمه میهن افزود: همیشه نیاز است که ابتدا یک سری قوانین نوشته شود و در خلال کار؛ کم و کاستی‌های آن مشخص شده و یا نظر خبرگان و حتی متمم‌هایی به آن اضافه شود تا در نهایت به یک قانون متناسب و ایده‌آل با صنعت بیمه در وضعیت موجود کشور تبدیل شود. مقدم اضافه کرد: وقتی سهامدار سرمایه خود را به یک بازار می‌سپارد؛ نیاز به یک سری کنترل‌های داخلی دارد و بحث مدیریت ریسک و حسابرسی داخلی، بازوی اجرایی مدیرعامل و هیات‌مدیره در آن سازمان هستند تا قبل از بروز یک واقعه بتوانند علاج آن را ارزیابی کنند. به گفته وی هنگامی که در اثر زنجیره ناقص تولید عملاً کارخانه‌ها و صنایع با مشکلات بسیاری در تولید مواجه باشند؛ به دنبال آن شرکت‌های بیمه‌ای با کاهش پر تفوی روبه‌رو خواهند بود؛ چراکه صنعتی که فعالیتی ندارد، عملاً نیازی به خرید بیمه‌نامه حس نمی‌کند.

مدیرعامل شرکت بیمه رازی:

سرمایه بیمه رازی ۶۰۰ درصد افزایش یافت

مدیرعامل شرکت بیمه رازی با اعلام افزایش سرمایه این شرکت گفت: بیمه رازی با ثبت سرمایه ۲۲۰۰۰ میلیارد ریال جزو سه شرکت اول صنعت بیمه قرار می‌گیرد. به گزارش روابط عمومی بیمه رازی؛ علی جباری خبر افزایش سرمایه و ارتقاء سطح توانگری شرکت را به عنوان مؤدیه‌ای به خانواده بزرگ رازی اعلام کرد و با اشاره به اینکه بیمه رازی مجوز افزایش سرمایه ۶۰۰ درصدی را از سازمان بورس و بیمه مرکزی ایران گرفته است، گفت: کسب این توفیق و دستاورد بزرگ در راستای تحقق بخشی به چرخش‌ها، اهداف و راهبردهای شرکت بیمه رازی است که بر اساس برنامه‌ریزی اولیه صورت گرفته در هنگام قبول مسئولیت اینجانب در بیمه رازی؛ افزایش سرمایه شرکت یکی از قدم‌های زیربنایی برای اوج و جهش بیمه رازی در صنعت بیمه برداشته شد.

وی در ادامه با تبیین چگونگی انجام این موضوع با اهمیت که طی یک پروسه کوتاه‌مدت صورت گرفته است را حاصل تلاش و هماهنگی سهامداران عمده، اعضای هیات‌مدیره، مدیرعامل و مدیران ستادی دانست و گفت: هدف اصلی ما انجام افزایش سرمایه تا ۳۰۰۰۰ میلیارد ریال به عنوان اولین شرکت بیمه‌ای بوده است و در حقیقت انتظار ارکان بیمه رازی افزایش سرمایه شرکت تا سقف مبلغ سه هزار میلیارد تومان است که این امر با همین تلاش و پیگیری به فضل الهی در آینده نزدیک محقق خواهد شد.

مدیرعامل بیمه رازی افزود: تحقق نقشه راه جدید شرکت، اهداف، استراتژی‌ها و عملیاتی شدن چرخش‌های استراتژیک شعبه محوری و نماینده محوری؛ نیازمند ارتقاء سطح توانگری مالی و افزایش سهم نگهداری شرکت است تا شبکه نمایندگی بیمه رازی برای جذب پر تفوی در مذاکره با مشتریان حرفی برای گفتن داشته باشند و به پرسش سطح توانگری مالی و سهم نگهداری بیمه رازی که چه میزان است؟ با قدرت سطح توانگری بالا را اعلام می‌کند.

جباری با بیان اینکه با این افزایش سرمایه نسبت توانگری بیمه رازی از ۱۰۲ درصد به بیش از ۵۰۰ درصد افزایش می‌یابد، یادآور شد: طبق برنامه‌ریزی‌های انجام شده؛ شرکت بیمه رازی باید در بین پنج شرکت اول از نظر میزان سرمایه قرار می‌گرفته است، اما با این دستاورد در بین سه شرکت اول قرار گرفت و بر اساس چرخش‌های استراتژیک تدوین شده برای حضور قدرتمند در بازار بیمه کشور، جذب پر تفوی، فعالیت و ارتقاء جایگاه شرکت

میزان بالای اعتماد عمومی؛ فضای رقابت، همکاری و بهبود محیط کسب و کار را به طور فزاینده‌ای مهیا می‌کند و ارتقاء می‌بخشد. به گفته وی اعتماد می‌تواند به عنوان عامل مهم علاوه بر توسعه سایر متغیرهای رشد درون‌زا، ارزش‌ها و نام تجاری شرکت‌های بیمه که نماد اعتماد و مزیت رقابتی آنهاست را به طور قابل اعتنایی متعالی کند. مدیرعامل بیمه دانا در پایان سخنان خود اظهار داشت: اگر بنیان نظام اعتمادسازی در شرکت‌های بیمه پایه‌گذاری و در بلندمدت نهادینه شود؛ بی‌شک بسترهای لازم برای توسعه پایدار و همه‌جانبه ایجاد شده و منجر به ارزش‌آفرینی و کاهش ریسک در حوزه‌های مختلف شده و ظرفیت‌های گسترده‌ای را برای فراگیری خدمات بیمه‌ای و ضریب نفوذ بیمه ایجاد خواهد کرد.

تسهیلات فروش بیمه‌نامه ثالث و بدنه خودرو بیمه دی برای خانواده شهدا و ایثارگران

شرکت بیمه دی به خانواده معزز شهدا و ایثارگران تسهیلات ویژه خرید بیمه‌نامه‌های ثالث و بدنه خودرو ارائه می‌دهد. به گزارش روابط عمومی بیمه دی؛ بر اساس توافقات صورت گرفته با بنیاد شهید و امور ایثارگران؛ تمامی حقوق‌بگیران این بنیاد اعم از خانواده شهدا، ایثارگران و جانبازان می‌توانند برای خود و اعضای درجه یک خانواده (شامل: پدر، مادر، همسر و فرزند) این بیمه‌نامه‌ها را با شرایط ویژه‌ای خریداری کنند. بر همین اساس این بیمه‌نامه در قالب اقساط بلندمدت و به صورت کسر از حقوق برای این عزیزان قابل صدور است. متقاضیان می‌توانند برای دریافت این تسهیلات به شعب و نمایندگی‌های سراسر کشور بیمه دی مراجعه و یا با شماره ۱۶۷۱ (بدون پیش‌شماره شهری) تماس حاصل فرمایند.

قدردانی از رئیس شعبه برتر بیمه آرمان در قزوین

طی مراسمی از رئیس شعبه قزوین بیمه آرمان قدردانی شد. به گزارش روابط عمومی بیمه آرمان؛ جلسه قدردانی از رئیس شعبه قزوین بیمه آرمان با حضور سرپرست مدیرعامل، مدیر امور شعب و توسعه شبکه فروش و رؤسای شعب برگزار شد. روابط عمومی بیمه آرمان ضمن تبریک به ایشان و همکاران ساعی و پرتلاش شعبه قزوین آرزوی موفقیت و سربلندی دارد.

در صنعت بیمه زمینه بیش از گذشته مهیا شده است. وی با تأکید بر نقش حیاتی شبکه فروش در تولید حق بیمه و مشتری‌مداری گفت: برای تحقق ارتقاء جایگاه شبکه نمایندگی که بازوی اصلی شرکت در بازار رقابت است؛ نیازمند دگرگون‌سازی در روند فعالیت‌ها بودیم و باور داریم که با آماده‌سازی بستر فعالیت برای شبکه فروش به زودی اهداف و برنامه‌های ابلاغی بیمه رازی تحقق یافته و شرکت بیمه رازی به جایگاه واقعی خود دست می‌یابد.

مدیرعامل بیمه دانا:

ضرورت تدوین نظام اعتمادسازی در شرکت‌های بیمه

نائب رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل بیمه دانا بر ضرورت تدوین نظام اعتمادسازی در شرکت‌های بیمه تأکید و اعلام کرد: این امر می‌تواند به عنوان راهبرد و خط مشی اصلی برای ارتقاء شرکت در عرصه رقابت و پیشبرد و اعتلاء اهداف درون‌سازمانی و برون‌سازمانی مطرح شود. به گزارش روابط عمومی بیمه دانا؛ دکتر ابراهیم کاردگر طی گفتگویی با اشاره به اهمیت نظام اعتمادسازی در صنعت بیمه اظهار داشت: کسب و کار بیمه که مبادله دارایی‌های نامشهود است؛ بخش عمده‌ای از ریسک‌ها و مخاطرات جامعه را در سطوح مختلف پوشش داده است و به عنوان نهاد پشتیبان مالی در عرصه‌های مختلف اجتماعی و اقتصادی نقش‌آفرینی کرده و یکی از مهمترین نقاط اتکاء و مأمین جامعه است. وی در ادامه افزود: بدیهی است بخش عمده‌ای از نظام اعتمادسازی جامعه بر عهده نهاد بیمه است و صنعت بیمه به عنوان یکی از ارکان نظام مالی؛ رابطه دوسویه‌ای با اعتماد دارد؛ به طوری که هم بر آن اثر گذاشته و هم از آن اثر می‌پذیرد. مدیرعامل بیمه دانا گفت: بسترسازی برای اعتماد به عنوان عنصر اصلی و پویا در تقویت سیستم‌های اقتصادی و مالی و ارزش‌مندترین سرمایه اجتماعی؛ بسیاری از هزینه‌های مبادلاتی ناشی از ریسک‌های اجتماعی و اقتصادی را کاهش داده و مشکل اطلاعات نامتقارن، مخاطرات اخلاقی و انتخاب نامساعد را در بازار بیمه به طور قابل اعتنایی کاهش می‌دهد. دکتر کاردگر با اشاره به اینکه در واقع اعتماد؛ کلید اصلی برقراری ارتباط با مشتری و محرک آن برای استفاده از محصولات و خدمات سازمان‌هاست، افزود: یکی از مهمترین و حتی شاید بنیادی‌ترین گام برای برقراری تعامل دیالکتیک و دوسویه میان مشتریان و صنعت بیمه؛ در گام اول اعتمادسازی و در گام بعدی حفظ و تداوم در یک فرآیند زمانی است. شاید بتوان ادعا کرد که بخش عمده‌ای از عقب‌ماندگی اقتصادی در برخی کشورها ناشی از عدم اعتماد عمومی در سطح گسترده است. شواهد زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد بین اعتماد و عملکرد اقتصادی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و

بانک ایران زمین
IRAN ZAMIN BANK

بانک ایران زمین حامی همیش تولید و صادرات

ایران زمین خانه ماست

www.izbank.ir

افتتاح حساب از هرجا!

با اپلیکیشن **جت دی**

بانک دی
DAY BANK
بانک دی، بانک ارزش آفرین

TLD90 DUMP TRUCK

دامپ تراک معدنی ۶۰ تن نصر ماشین
تلفن واحد فروش: ۰۲۱-۶۱۷۷۷

